

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΘΕΜΑ:

**ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΕΥΚΑΔΑΣ**

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια:
κα. Μπιτσάνη Ευγενία

Σπουδάστριες:
Τζανίκα Ευθυμία
Βανδώρου Αργυρώ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
-----------------------	---

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ – ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΣΑΦΗΝΙΣΕΙΣ – Τ.Α. ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

1.1 Γενικά για τον πολιτισμό	9
1.2 Η ιδιαιτερότητα της πολιτισμικής δημιουργίας	11
1.3 Λαϊκός πολιτισμός.....	12
1.4 Παράδοση	13
1.5 Πολιτιστική ανάπτυξη	15
1.6 Πολιτιστική διάσταση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης	17

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ – ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ – ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

2.1 Το νησί της Λευκάδας.....	20
2.2. Η Λευκάδα μέσα από την ιστορία	22
2.3.Οι Δήμοι του Νομού Λευκάδας	25
2.4.Δημογραφικά στοιχεία Δήμου Λευκάδας	26

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΧΩΡΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ- ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΤΗΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ

3.1 Αρχαιολογικοί χώροι Λευκάδας	29
3.1.1 Αρχαία Νήρικος	29
3.1.2 Τάφοι Μυκηναϊκής Εποχής	30
3.1.3 Ευρήματα Παλαιολιθικής και Νεολιθικής Εποχής	30
3.1.4 Ναός Απόλλωνα	31
3.2 Εκκλησιαστικά μνημεία Λευκάδας	32
3.2.1 Ναός Αγίου Νικολάου	32
3.2.2 Ναός του Παντοκράτορα	32
3.2.3 Ναός Αγίου Μηνά	33
3.2.4 Ναός Παναγίας στη Γύρα	33
3.2.5 Ναός Αγίου Ιωάννη του Αντζούση	34
3.2.6 Μονή Φανερωμένης	34
3.2.7 Μονή του Ασωμάτου Αρχάγγελου Μιχαήλ	36
3.2.8 Κόκκινη Εκκλησία	37
3.3 Ιστορικά κτίσματα πολιτιστικής κληρονομιάς	38
3.3.1 Κάστρο Αγίας Μάυρας	38
3.3.2 Το Πάρκο των ποιητών	39
3.3.3 Ανεμόμυλοι Γύρας	39
3.3.4 Αλυκές Λευκάδας	39
3.3.5 Ελαιοτριβείο Δραγάνου	40
3.3.6 Οινοποιείο της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Λευκάδας ...	40
3.3.7 Νερόμυλοι Πηγαδησάνων	41

3.3.8 Καστρομονάστηρο	41
3.4 Τα Μουσεία της Λευκάδας	43
3.4.1 Αρχαιολογικό Μουσείο Λευκάδας	43
3.4.2 Μουσείο φωνόγραφου	44
3.4.3 Λαογραφικό Μουσείο Ορφέα	44
3.4.4 Λαογραφικό Μουσείο Σφακιωτών	45
3.4.5 Λαογραφικό Μουσείο Καρυάς	45
3.4.6 Ελλομέγειο Μουσείο Ελληνικών Μουσικών Οργάνων	45
3.4.7 Ιστορικό Αρχείο Λευκάδας	46
3.5 Παραδοσιακά σπίτια Λευκάδας	47
3.6 Εθνικά – Λαογραφικά στοιχεία	49
3.6.1. Λευκαδίτικη φορεσιά	49
3.6.1.1. Λευκαδίτικη γυναικεία φορεσιά	50
3.6.1.2. Λευκαδίτικη ανδρική φορεσιά	52
3.6.2. Κοσμήματα φορεσιάς	55
3.6.3. Κεντητική	57
3.6.3.1. Καρσάνικη βελονιά	57
3.6.4. Δημοτικά τραγούδια της Λευκάδας	59
3.6.5. Παραδοσιακός Λευκαδίτικος γάμος	61
3.6.6. Λευκαδίτικες λέξεις- εκφράσεις	66

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ

4.1 Δημόσια βιβλιοθήκη	68
4.2 Χαραμόγλειος Ειδική Λευκαδιακή Βιβλιοθήκη	70

4.3 Νέα χορωδία	73
4.3.1 Ανδρικό χορωδιακό – μεικτή χορωδία	73
4.3.2 Χορευτικό τμήμα	74
4.3.3 Παιδικό χορευτικό	75
4.4 Μουσικοφιλολογικός Όμιλος ‘ΟΡΦΕΥΣ’	76
4.4.1 Μικτή χορωδία Μουσικοφιλολογικού Ομίλου ‘ΟΡΦΕΥΣ’	76
4.4.2 Χορευτικό τμήμα Μουσικοφιλολογικού Ομίλου ‘ΟΡΦΕΥΣ’	77
4.4.3 Μαντολινάτα	78
4.4.4 Κινηματογραφική Λέσχη	78
4.5 Παιδική χορωδία Αρίων	80
4.6 Φιλαρμονική Εταιρία Λευκάδας	81
4.6.1 Μουσική Σχολή	82
4.6.2 Η Μπάντα	83
4.6.3 Μουσικά σύνολα	83
4.7 Θεατρικό Εργαστήρι	84
4.8 Ωδείο Λευκάδας Άγγελος Σικελιανός	85
4.9 Εργαστήρι χορού Λευκάδας Άγγελος Σικελιανός	89
4.10 Ωδείο Μουσικοί Ορίζοντες	91

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΕΥΚΑΔΑΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΕΥΚΑΔΑΣ

5.1 Γενικά στοιχεία – Σύσταση του Πνευματικού Κέντρου Δήμου Λευκάδας.	92
--	----

5.2 Δομή – οργάνωση – λειτουργία του Πνευματικού Κέντρου Δήμου Λευκάδας.	93
5.2.1 Σκοποί και στόχοι του Πνευματικού Κέντρου Δήμου Λευκάδας.	93
5.2.2 Πόροι του Πνευματικού Κέντρου Δήμου Λευκάδας.	96
5.2.3 Διοίκηση Πνευματικού Κέντρου Δήμου Λευκάδας.	97
5.2.4 Ο κανονισμός λειτουργίας του Πνευματικού Κέντρου Δήμου Λευκάδας.	98
5.2.4.1 Οικονομική διαχείριση του Πνευματικού Κέντρου Δήμου Λευκάδας.	99
5.3 Δραστηριότητες – Εκδηλώσεις του Πνευματικού Κέντρου Δήμου Λευκάδας	100
5.3.1 Γιορτές Λόγου και Τέχνης	100
5.3.2 Διεθνές Φεστιβάλ Φολκλόρ Λευκάδας	102
5.3.3 Διεθνές Φεστιβάλ Κρουστών Λευκάδας	105
5.3.4 Εκδηλώσεις Αποκριάς	106
5.3.5 Βήμα νέων επιστημόνων	107
5.3.6 Έκτακτες εκδηλώσεις του Πνευματικού Κέντρου	108
5.4 Οικονομικά στοιχεία του Πνευματικού Κέντρου Δήμου Λευκάδας	109
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	115
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	118
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	120

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο φυσικός πλούτος και τα πολιτιστικά μνημεία της Λευκάδας, συνθέτουν τον μοναδικό χαρακτήρα του νησιού. Στην Λευκάδα μπορεί κανείς να γνωρίσει την παράδοση και τον τρόπο ζωής των παλαιότερων, να περπατήσει τα μονοπάτια της , να προσκυνήσει σε ξεχασμένα μοναστήρια , να θαυμάσει τοπία που δεν αντικρίζει συχνά. Η Λευκάδα , το στολίδι του Ιονίου , κατακτά με την πρώτη βόλτα τον επισκέπτη και τον κάνει να την ερωτεύεται για πάντα.

Η παρούσα πτυχιακή εργασία αφορά τις «Διαδικασίες τοπικής πολιτιστικής ανάπτυξης του Δήμου Λευκάδας» , και σκοπό έχει όχι μόνο να αναδείξει τον ιδιαίτερο και θαυμαστό πολιτισμό της Λευκάδας , αλλά να αναδείξει την παρέμβαση του Δήμου Λευκάδας στην κατεύθυνση της πολιτιστικής ανάπτυξης του τόπου.

Η εργασία αυτή διαμορφώνεται σε δύο μέρη , συνολικά πέντε κεφάλαια. Το πρώτο μέρος αποτελείται από τρία κεφάλαια και το δεύτερο από δύο. Το πρώτο κεφάλαιο του πρώτου μέρους, αποτελείται από εννοιολογικές αποσαφηνίσεις των όρων πολιτισμός , λαϊκός πολιτισμός , παράδοση και πολιτιστική διάσταση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζονται γενικά στοιχεία για το νησί, για την ιστορία του , καθώς και στοιχεία για τον πληθυσμό του νησιού σύμφωνα με την τελευταία απογραφή του Μαρτίου του 2001.

Το τρίτο και τελευταίο κεφάλαιο του πρώτου μέρους περιλαμβάνει την καταγραφή των αξιόλογων πολιτιστικών πόρων της Λευκάδας ,δηλαδή των αρχαιολογικών της χώρων , των μνημείων της , των υπέροχων ναών και μοναστηριών της και ότι άλλο στοιχείο έχει που συνδέεται με την ιστορία της . Στο κεφάλαιο αυτό δηλαδή έχουμε , τους

πολιτιστικούς πόρους και τους πόρους φυσικού κάλλους. Επίσης γίνεται αναφορά των άυλων πολιτιστικών πόρων (προϊόντων) της λαϊκής παράδοσης και της εθιμικής ζωής των Λευκαδιτών , δηλαδή, τα ξεχωριστής σημασίας ήθη και έθιμα , τα τραγούδια , την λευκαδίτικη γυναικεία και αντρική φορεσιά. Τα περισσότερα από αυτά πλαισιώνουν ακόμα και σήμερα την καθημερινότητα τους , συνιστώντας με αυτό τον τρόπο τον ιδιαίτερο και ξεχωριστό πολιτισμό του νησιού.

Στο πρώτο κεφάλαιο του δεύτερου μέρους αναφερόμαστε τις πολιτιστικές υποδομές και δραστηριότητες στη πόλη της Λευκάδας και στο δεύτερο αναλύουμε όλες εκείνες τις πολιτιστικές δραστηριότητες που πραγματοποιούνται με την υποστήριξη του δήμου Λευκάδας, μέσω του Πνευματικού Κέντρου.

Η εργασία στηρίχθηκε στην υπάρχουσα βιβλιογραφία για το θέμα και στην επιτόπια παρατήρηση μας καθώς και στην συλλογή πρωτογενών στοιχείων από τους αρμόδιους φορείς. Οι δυσκολίες που αντιμετωπίσαμε εντοπίζονται στην επιλογή και ταξινόμηση των άφθονων στοιχείων που συλλέξαμε και στην σχεδόν ανυπαρξία οικονομικών στοιχείων.

Τέλος, θέλουμε να ευχαριστήσουμε ιδιαίτερα, όλους τους φορείς του Δήμου Λευκάδας για την συμβολή τους στην συγκέντρωση στοιχείων, απαραίτητων για την διεκπεραίωση αυτής της εργασίας. Επίσης την κ. Ευγενία Μπιτσάνη , καθηγήτρια του Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας για την ηθική συμπαράσταση που μας πρόσφερε, καθώς και τις πολύτιμες οδηγίες της για την ολοκλήρωση της παρούσας πτυχιακής εργασίας.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1⁰

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ – ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΣΑΦΗΝΙΣΕΙΣ – Τ.Α. ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

1.1 Γενικά για τον πολιτισμό

Ο όρος «Πολιτισμός» περιέχει ένα ευρύ φάσμα εννοιών .

Με την λέξη πολιτισμός αναφερόμαστε σ' αυτό που ονομάζουμε «μέγα ροή »ανθρώπων ,πραγμάτων και λέξεων .¹

Ο δικός μας ελληνικός όρος του πολιτισμού έχει ως αντίστοιχους τους διεθνής όρους «Civilization and culture».

Ο όρος πολιτισμός παράγεται από το ρήμα «πολιτίζω» και έχει άμεση σχέση με τον όρο πολίτης, καθώς και ο όρος civilization συνδέεται με την λατινική έκφραση «Homo civilis» δηλαδή ο άνθρωπος της πόλης, ο πολιτισμένος με γνώσεις και καλλιέργεια πνεύματος .

Μπορούμε να διακρίνουμε δύο είδη πολιτισμού , τον τεχνικό και τον πνευματικό πολιτισμό .

Ο τεχνικός πολιτισμός είναι το αποτέλεσμα των ενεργειών των ανθρώπων πάνω στις εξωτερικές δυνάμεις της φύσης, δηλαδή αναφέρεται στα τεχνικά μέσα και στο επίπεδο υλικής μόνο ζωής των ανθρώπων .²

Αντίθετα ο πνευματικός πολιτισμός , που η μετάφραση του όρου αυτού στα ελληνικά, αντιπροσωπεύει την «κουλτούρα», είναι το αποτέλεσμα της πνευματικής και ψυχικής καλλιέργειας του ανθρώπου καθώς και η εξωτερίκευση των καλλιτεχνικών ενστίκτων του ,σε δημιουργική διάθεση, σε πολιτισμική δημιουργία .

^{1 2} Μελέτη Κ.Ε.Δ.Κ.Ε και Ε.Ε.Τ.Α.Α. , « Η πολιτιστική δράση των ΟΤΑ – παρούσα κατάσταση και προοπτικές».

Πολιτισμός, τελικά είναι το σύνολο των εκδηλώσεων, των δραστηριοτήτων της καθημερινής ζωής των ατόμων μιας κοινωνίας .

Το ζήτημα του πολιτισμού εμφανίζει σημαντικές διαφορές και ιδιαιτερότητες από τόπο σε τόπο . Αυτό οφείλεται στις πολιτιστικές παραδόσεις κάθε πόλης, στην σύνθεση του πολιτισμού καθώς και στο οικονομικό και μορφωτικό του επίπεδο .

Για να επιτευχθεί ανάπτυξη σε έναν τόπο πρέπει πρώτα να γίνει γνωστός ο πολιτισμός του . Αυτό μπορεί να γίνει είτε με την ανάδειξη των ιστορικών και αρχαιολογικών του μνημείων είτε μέσω της διοργάνωσης πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Ο κάθε τόπος πρέπει να βρίσκεται σε διαρκή δραστηριότητα, δημιουργική δραστηριότητα που κρίνεται αναγκαία για την εξέλιξη του πολιτισμού .

1.2. Η Ιδιαιτερότητα της πολιτισμικής δημιουργίας

Η ανθρώπινη δραστηριότητα είναι πολυδιάστατη, πολυδύναμη , πολύμορφη . Αρχίζει με τον αγώνα για επιβίωση, συνεχίζεται με την προσπάθεια για κοινωνική και πολιτική οργάνωση, ολοκληρώνεται με την ζήτηση της αλήθειας , την δημιουργία ή την θέαση της ομορφιάς, με την αναζήτηση της ευδαιμονίας και την βίωση της αρετής, με την γοητεία της απεραντοσύνης και της αιωνιότητας .

Όλες αυτές οι κατευθύνσεις της ανθρώπινης προσπάθειας (οικονομική, κοινωνική, πολιτική, επιστημονική, ηθική, καλλιτεχνική, θρησκευτική) είναι νόμιμες, όλες μαζί συνεκφράζουν την ζωή , όλες μαζί συνοικοδομούν τον πολιτισμό και τελικά αποκρυσταλλώνονται σε κάποιες μορφές που εκφράζουν ορισμένο περιεχόμενο και όλες μαζί συναποτελούν την πολιτισμική παράδοση . Λόγου χάρη : το άροτρο, η γεωμετρία του Ευκλείδη, η νομοθεσία του Σόλωνα , λατρευτικά σύμβολα της κάθε περιοχής, το κέντημα μιας νησιοτοπούλας, όλα αυτά εκφράζουν την ανθρώπινη προσπάθεια , υπηρέτησαν κάποτε ή υπηρετούν ακόμη την ζωή μιας κοινωνίας, διατηρούνται αυτούσια ή μεταμορφώνονται μέσα σε νέες συνθήκες ή επιζούν μόνο ως σύμβολα στην μνήμη των λαών, ως έκφραση της δημιουργικότητάς τους, ως πολιτισμική τους περιουσία και καύχημα τους .

Οι μορφές της πολιτισμικής δημιουργίας (ιδιαίτερα τα προϊόντα συλλογικής ζωής και αποδοχής), ενώ έχουν κοινή αφετηρία για όλους τους λαούς, γιατί πηγάζουν από την ανθρώπινη φύση και υπηρετούν τις ανθρώπινες ανάγκες, ποικίλουν ως προς την μορφή , το περιεχόμενο και την λειτουργία τους, έχουν ιδιαιτερότητα που τους προσδίδει η ξεχωριστή φυσιογνωμία του λαού που τις δημιούργησε .

Αυτήν την ιδιαιτερότητα της πολιτισμικής δημιουργίας , ονομάζουν οι λαοί δική τους περιουσία, δική τους « παράδοση ».

1.3. Λαϊκός πολιτισμός

Ο λαϊκός μας πολιτισμός – η λαϊκή μας κληρονομιά , είναι ένας χώρος τεράστιος , ατελείωτος . Χώρος γερά δεμένος με τις ρίζες της πατρίδας μας, αλλά και ,με το βλέμμα μπροστά, στο καινούργιο . Με το ένα πόδι στην λαϊκή μας κληρονομιά ,με το άλλο στην καινούργια γενιά ,στο παρόν και στο αύριο. Δύο τάσεις και διαθέσεις που αναζητούν συνισταμένη και μάλιστα με την επιθυμία να εκφραστούν μέσα από διάφορες τέχνες (θέατρο – χορός – μουσική).

Ο λαϊκός μας πολιτισμός , λαμβάνει διάφορες μορφές τέχνης και έκφρασης από απλοϊκούς και καθημερινούς ανθρώπους. Άτομα χωρίς ιδιαίτερη παιδεία και πνευματική καλλιέργεια , ικανά όμως να δημιουργήσουν και να καλλιτεχνήσουν αριστουργήματα βγαλμένα από την καθημερινή τους ζωή, την χαρά τους , την λύπη τους, το γέλιο , το δάκρυ .

Λαϊκά , λοιπόν είναι ότι πρωτογενώς, δημιουργεί ο ίδιος ο λαός και το λαϊκό δημιούργημα μπορεί να είναι αντικείμενο πρακτικής χροιάς (εργαλείο, σκεύος, ένδυμα κ.α.) ή προϊόν αισθητικής ανάγκης και αγαθό του πνεύματος (τραγούδι, χορός, παραμύθι, παροιμία κ.α.) . Τα δημιουργήματα αυτά είναι φορείς μιας μακραίωνης παράδοσης, πράγμα που σημαίνει ότι κουβαλούν μέσα τους, την σοφία, την διαιώνιση , την νοοτροπία, την ευαισθησία και την αισθητική των ατόμων που τα δημιουργούν, εκτενέστερα , ολόκληρου του λαού τους .¹

¹Ε. Μπτσάνη. Πολιτισμός και Τοπική Αυτοδιοίκηση. Καλαμάτα 2001, σ.27

1.4 Παράδοση

Ένας από τους βασικούς παράγοντες που συγκροτούν την αξία παρελθόν, είναι η παράδοση. Παράδοση με την γενικότερη έννοια του όρου, είναι η χρονική αλυσίδα που συνδέει τις γενιές μεταξύ τους. Με την παράδοση, χάσμα γενεών δεν υπάρχει .

Με την παράδοση, η γενιά μας συνδέεται με τις προηγούμενες γενεές αλλά και με εκείνες που θα έρθουν. Βέβαια υπάρχει ο κίνδυνος, η παράδοση να πάρει την μορφή μιας δέσμευσης, ενός άκρατου θαυμασμού, προγονοπληξίας . Αλλά , ανεξάρτητα από την δυνατότητα παρόμοιων εσφαλμένων ροπών, η παράδοση αποτελεί την προϋπόθεση για την ύπαρξη του πολιτισμού. Ποτέ ο πολιτισμός μιας γενιάς , δεν δημιουργείται από το μηδέν. Ριζώνεται στον πολιτισμό των γενεών που πέρασαν και το ρίζωμα αυτό είναι η παράδοση . Ποτέ έως τώρα, η ανθρωπότητα δεν είδε πολιτισμό χωρίς παράδοση , η οποία εξασφαλίζει την πολιτιστική συνοχή των γενεών. Γι'αυτό και δεν είναι δυνατό να νοηθεί πνευματικός πολιτισμός , αν η αξία που ονομάζεται παράδοση, δεν έχει καταλάβει στην συνείδηση της ολότητας, την προσήκουσα θέση .

Ειδικότερα , η παράδοση είναι ένα ολόκληρο σύστημα αξιών, δημιούργημα λαϊκής έκφρασης και προϊόν κοινής, ομαδικής διανόησης και ευαισθησίας, που αναφέρεται τόσο στον πνευματικό , καλλιτεχνικό και ηθικό βίο των ανθρώπων, όσο και στον καθαρά πρακτικό και υλικό.¹

Παράδοση είναι η γλώσσα, τα διάφορα «μνημεία λόγου» , η ποίηση, τα παραμύθια, οι αφηγήσεις, οι παροιμίες, οι θρύλοι κ.α. Είναι η μουσική ,ο χορός, η τοπική φορεσιά , αλλά και οι διάφορες μορφές τέχνης στην λαϊκή τους έκφραση, όπως η ζωγραφική , η ξυλοτεχνία, η αγγειοπλαστική, η λιθογλυπτική, η χρυσοχοΐα-αργυροχοΐα, η

¹ Ε. Μπιτσάνη, Πολιτισμός και Τ.Α., Καλαμάτα 2001

διακοσμητική. Επίσης η αρχιτεκτονική, η χειροτεχνία, η υφαντική, το κέντημα, το πλέξιμο .

Περιλαμβάνει , ποικίλες επινοήσεις, ευρεσιτεχνίες και κατασκευές. Άρα , παράδοση είναι μία συνέχεια από πολιτιστικές εκφράσεις που εξελίσσονται , με εντάσεις και υφέσεις, σε στενή ανταπόκριση με την ζωή ,σε όλες της τις εκδηλώσεις και τα χαρακτηριστικά της, κατά την διάρκεια μιας αντίστοιχης ιστορικής περιόδου. Είναι άμεση μετάγγιση μορφών της ζωής από ψυχή σε ψυχή, από στόμα σε στόμα, από πατέρα σε παιδί, από γενιά σε γενιά . Στρέφεται σε στοιχεία που ο καιρός τα ξεμάκρυνε από την άμεση ιστορική μνήμη, δηλαδή την συνειδητή αναβίωση, του περασμένου, το ξαναζωντάνεμα του .

1.5. Πολιτιστική ανάπτυξη

Ο όρος «ανάπτυξη» περιλαμβάνει την βελτίωση της υλικής ευημερίας, ιδίως των ατόμων που έχουν χαμηλότερα εισοδήματα, την εξάλειψη της φτώχειας, του αναλφαριθτισμού και των ασθενειών και με παράλληλη μεταβολή της διόρθωσης της παραγωγής και των κοινωνικών δομών, που θα εξασφαλίσει πλήρη παραγωγική απασχόληση του πληθυσμού και συμμετοχή των κοινωνικών ομάδων στη διαδικασία της λήψης των αποφάσεων . Είναι δηλαδή , η ανάπτυξη, μία ευρεία συμμετοχική διαδικασία κοινωνικής αλλαγής, σε μια κοινωνία δεδομένης περιοχής με αποτέλεσμα την κοινωνική και υλική πρόοδο για την πλειοψηφία των κατοίκων .

Για να επιτευχθεί η ανάπτυξη, πρέπει να κινητοποιηθεί το σύνολο των ατόμων της κοινωνίας.

Σε τοπικό επίπεδο, η ανάπτυξη, είναι μία διαδικασία που ξεκινάει από την βάση ,δηλαδή τους απλούς πολίτες που αντιλαμβάνονται ότι πρέπει να παρέμβουν αποφασιστικά και να καθορίσουν το δικό τους μέλλον .

Απαραίτητη προϋπόθεση της ανάπτυξης είναι η πολιτιστική της διάσταση σε τοπικό επίπεδο , η οποία συντελεί στην αναβάθμιση του πνευματικού επιπέδου του λαού μέσα από την οργάνωση καλλιτεχνικών και επιμορφωτικών εκδηλώσεων, τη δημιουργία κατάλληλων χώρων καλλιτεχνικής και πνευματικής έκφρασης, στη αξιοποίηση των παραδόσεων και της πολιτιστικής κληρονομιάς και στην καλύτερη ενσωμάτωση στο κοινωνικό σύνολο , μέσα από διαδικασίες ευαισθητοποίησης , προώθησης της επικοινωνίας ,επαγγελματικής απασχόλησης στον πολιτιστικό τομέα , την ψυχαγωγία του κοινού σε χώρους δημιουργικής απασχόλησης και προώθησης της συμμετοχής .

Άρα , πολιτιστική ανάπτυξη είναι η διαδικασία ποιοτικής αναβάθμισης της ζωής των κατοίκων μιας συγκεκριμένης περιοχής, η οποία βασίζεται τόσο στην συμμετοχή των πολιτών – κατοίκων όσο και στο υπάρχον πολιτιστικό φαινόμενο της περιοχής . Για να επιτευχθεί , η πολιτιστική ανάπτυξη κύρια προϋπόθεση είναι η πολιτιστική αποκέντρωση.

Πολιτιστική αποκέντρωση, είναι η εντατική και εκστατική καλλιέργεια του πολιτισμού . Το γεωγραφικό και πληθυσμιακό άπλωμα της πνευματικής ζωής , η ισόρροπη και ολόπλευρη ανάπτυξη του λαού και του τόπου, η ισοκατανομή των πολιτιστικών αγαθών¹ ,ο καταμερισμός και όχι ο κατακερματισμός της πνευματικής δημιουργίας. Η τοπική κοινωνία είναι αυτή που μπορεί να κάνει πραγματικότητα το όραμα της πολιτιστικής αποκέντρωσης .²

¹Είναι εκείνα τα αγαθά που αναφέρονται κυρίως στον πνευματικό πολιτισμό και ειδικότερα στους τομείς των γραμμάτων , των τεχνών κ.α. ενός λαού .

²ΜΕΛΙΝΑ ΜΕΡΚΟΥΡΗ “Τοπική αυτοδιοίκηση και Πολιτισμός ”Υδρα 1992.σελ. 15.

1.6 Η πολιτιστική διάσταση της τοπικής αυτοδιοίκησης

Ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι σημαντικός και πολυδιάστατος. Μπορεί να γίνει πυρήνας ο οποίος θα συσπειρώσει και θα ερμηνεύσει . Βρίσκεται πολύ κοντά στην λαϊκή βάση , είναι ο καταλληλότερος φορέας άσκησης πολιτιστικής πολιτικής, συνδέεται με την τοπική κοινωνία , ακούει τις ανάγκες της και εκφράζει τις αγωνίες της .¹

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει ως βασικό σκοπό την δημιουργία υποδομής για την παραγωγή του πολιτιστικού προϊόντος και την ισόρροπη χωροταξική κατανομή του στα πλαίσια της πόλης .²

Η χάραξη πολιτιστικής πολιτικής , με τον προγραμματισμό της πρέπει να τείνει , όχι σε απλές πραγματοποιήσεις, αλλά στην δυναμοποίηση της κοινωνίας, την κινητοποίηση όλου του κοινωνικού δυναμισμού , το οποίο δημιουργεί την πολιτιστική ανάπτυξη ενός τόπου .³

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση σήμερα προσπαθεί με ένα κριτικό και δημιουργικό συνδυασμό , να ενσωματώσει και να κάνει τον πολιτισμό , αναπόσπαστο στοιχείο στον αναπτυξιακό ρόλο βάζοντας στο κέντρο τον άνθρωπο και τις ανάγκες του, στον οικονομικό, κοινωνικό, πολιτιστικό, μορφωτικό και ψυχαγωγικό τομέα . Ειδικότερα η Τοπική Αυτοδιοίκηση σύμφωνα με το Δημοτικό και Κοινοτικό Κώδικα Π.Δ. 410/1995 έχει ως σκοπό να :

- Να ιδρύει και να φροντίζει για την λειτουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων, όπως βιβλιοθήκες, μουσεία, πινακοθήκες, φιλαρμονικές , θέατρα κ.α

¹ΥΤΕΝΙΑ ΜΠΙΤΣΑΝΗ. Πολιτισμός και Τοπική Αυτοδιοίκηση. Καλαμάτα 2001.σ.131-132-133

- Να αναλαμβάνει την επισκευή και την συντήρηση των παραδοσιακών ή ιστορικών κτιρίων που παραχωρούνται από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς ή φυσικά πρόσωπα ,για να χρησιμοποιηθούν για πολιτιστικές λειτουργίες.
- Να συνεργάζεται με τους αρμόδιους φορείς για την συντήρηση και τη φροντίδα των αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων της κάθε περιοχής, προωθώντας την ανάδειξη μνημείων που συνδέουν το σήμερα με τον ιστορικό θησαυρό κάθε τόπου.
- Να κατασκευάζει έργα και να λαμβάνει μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος.
- Να προωθεί πολιτιστικές , ψυχαγωγικές και αθλητικές δραστηριότητες, ιδρύοντας κέντρα διδασκαλίας μουσικής . χορού, ζωγραφικής, ζητημάτων λαϊκής έκφρασης. Επίσης , οργάνωση επιμορφωτικών δραστηριοτήτων με την συνεργασία κυρίως των Δήμων και σχολείων καθώς και τεχνολογικών και πανεπιστημιακών ιδρυμάτων που αποσκοπούν την αναβάθμιση του επαγγελματικού προσανατολισμού των δημοτών μιας πόλης
- Να στηρίζει και να προστατεύει την τρίτη ηλικία, που είναι μια ειδική κατηγορία πληθυσμού , δημιουργώντας χώρους ειδικά διαμορφωμένους για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής τους (π.χ. ΚΑΠΗ κ.α.) .
- Να στηρίζει την νεολαία , που αποτελεί ζωτικό στοιχείο του πληθυσμού μιας πόλης και οι ιδιαίτερες ανάγκες τους θα πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη από την δημοτική αρχή και άλλους συλλογικούς φορείς .Δημιουργία κέντρων κατάλληλων, που οι νέοι θα βρίσκουν ανταπόκριση στα διάφορα ενδιαφέροντα τους αλλά και στους προβληματισμούς τους. Για παράδειγμα Κέντρα Συμβουλευτικής Αγωγής Νέων κ.α.

- Τη σύσταση φορέων, διευρύνοντας έτσι τα μέσα άσκησης της πολιτικής τους. Στους φορείς αυτούς εντάσσονται και τα Ν.Π.Ι.Δ. , κοινωφελούς σκοπού, που εκφράζουν την επιχειρησιακή δραστηριότητα των Ο.Τ.Α., όπως είναι οι αμιγείς δημοτικές επιχειρήσεις ή οι αμιγείς διακοινοτικές επιχειρήσεις κ.α.

Από τα παραπάνω , γίνεται αντιληπτό ,ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει την δυνατότητα να παίρνει και να ενθαρρύνει πρωτοβουλίες, να συντονίζει και να παρακινεί καθετί που θα μπορεί να ωθεί στην πολιτιστική δημιουργία και την συμμετοχή του πολίτη και να διεκδικήσει σε μόνιμη βάση, την εξασφάλιση των αναγκαίων πόρων για να προχωρήσει και να αποδώσει καρπούς. Ξεκινάει με τον Τρόπο αυτό μια καινούργια πορεία για την πολιτιστική άνθιση του τόπου , την ζωντανή σύνδεση με την λαϊκή δημιουργία και την έκφραση της μέσα από τις νέες συνθήκες, τα μέσα και τις δυνατότητες .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ – ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ – ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

2.1 Το νησί της Λευκάδας

Η Λευκάδα ανήκει στο νησιωτικό σύμπλεγμα των Επτανήσων στο Ιόνιο Πέλαγος. Το νησί απέχει από την Ακαρνανία λιγότερο από τα 100 μέτρα. Συνδέεται με πλωτή γέφυρα με την ξηρά. Ο διάυλος της Λευκάδας έχει πλάτος 50 μέτρα . Η Λευκάδα 302,5 τ.χιλ., είναι το τέταρτο σε μέγεθος νησί των

Επτανήσων κι έχει πληθυσμό 23.000 κατοίκους. Το νησί της Λευκάδας μαζί με τα γύρω νησιάκια, Μεγανήσι, Κάλαμο, Καστό, Σκορπιό , Σκορπίδι, Μαδουρή , Σπάρτη, Θηλειά και Κυθρό , αποτελούν διοικητικά τον Νομό Λευκάδας.

Η πόλη της Λευκάδας

Χωρίζεται σε 6 Δήμους και 2 Κοινότητες. Πρωτεύουσα είναι η πόλη της Λευκάδας. Το κλίμα της Λευκάδας είναι μεσογειακό. Έχει μεγάλη ηλιοφάνεια και χαρακτηρίζεται από ήπιο χειμώνα με αυξημένες βροχοπτώσεις και ζεστό καλοκαίρι με δροσερούς ανέμους.

Το νησί είναι κατά το 70% ορεινό. Έχει ψηλά βουνά με ψηλότερη κορυφή στο κέντρο τα Σταυρωτά (1182 μ.). Η δυτική πλευρά της Λευκάδας είναι απόκρημνη σχηματίζοντας πολλές εκτεταμένες παραλίες με άμμο. Διαθέτει επίσης στενά οροπέδια, εύφορες κοιλάδες και φαράγγια με πλούσια βλάστηση. Οι ελιές είναι απλωμένες παντού σ'όλο

το νησί, ενώ τα κυπαρίσσια ξεφυτρώνουν εδώ κι εκεί δίνοντας μια άλλη ξεχωριστή όψη στο τοπίο. Στην αξιόλογη χλωρίδα του περιλαμβάνονται αρκετά δάση με πεύκα και μερικά με μία ειδική σπάνια ποικιλία δρυός. Μια άλλη ποικιλία πεύκων πανύψηλων και πυκνών που φυτρώνουν έως την άκρη της θάλασσας φύεται στο νησί Κάλαμος. Η Λευκάδα έχει αρκετά νερά , τα περισσότερα σε πηγές και άλλα που κατεβαίνουν σαν χείμαρροι από ψηλά σχηματίζοντας μάλιστα και μικρούς καταρράκτες. Η λιμνοθάλασσα της Λευκάδας στα βόρεια του νησιού αποτελεί έναν σημαντικό υγροβιότοπο για πολλά είδη πτηνών.¹

Το τοπίο συμπληρώνουν τα ανθρώπινα έργα, παλαιά και σύγχρονα. Αγροτικά , όπως οι δεκάδες νερόμυλοι και ανεμόμυλους, τα ελαιοτριβεία, τα αλώνια, τα απλά λιθόκτιστα σπίτια, οι μοναδικές θολωτές πέτρινες καλύβες , που φανερώνουν το γεωργικό χαρακτήρα του νησιού. Οι αλυκές και τα ιχθυοτροφεία δίνουν άλλη μια ξεχωριστή πτυχή της Λευκαδίτικης ζωής. Οι εκκλησίες και τα μοναστήρια στάθηκαν κι εδώ κέντρα στήριξης του ελληνισμού και του χριστιανισμού στα δύσκολα χρόνια της τουρκοκρατίας και πρόσφεραν μέσα από την βυζαντινή παράδοση και μέσα από δυτικές επιρροές καλλιτεχνική διέξοδο δημιουργώντας ξεχωριστά έργα σε εικόνες και τοιχογραφίες.

Πατρίδα του εθνικού μας ποιητή Αριστοτέλη Βαλαωρίτη, του οικουμενικού ποιητή Άγγελου Σικελιανού καθώς και του ιδρυτικού μέλους της Φιλικής Εταιρείας Σπυρίδων Ζαμπέλιο.

Η ίδια η πόλη της Λευκάδας με το ιστορικό της κέντρο, τα αστικά σπίτια με τα στενά καντούνια , το Κάστρο της Αγίας Μαύρα, όλα αποτελούν τα ιδιαίτερα στοιχεία που συνθέτουν την πολιτισμική κληρονομιά του τόπου. Συνδέουν πολύτιμες μνήμες του παρελθόντος και οδηγούν στην Λευκάδα του σήμερα.

¹ Ροντογιάννη, Λευκάς, Τουριστικός Οδηγός 1996, Λευκάδα 1996
Ιδία επεξεργασία στοιχείων

2.2 Η Λευκάδα μέσα από την ιστορία

Ένας αρχαίος , ελληνικός θρύλος ήθελε τους Τηλεβόες και τους Λέλεγες , τους πρώτους κάτοικους της Λευκάδας, να είναι αυτοί που έσκαψαν τη γη και δημιούργησαν το κανάλι που τη χώρισε από τη στεριά και την έκανε νησί. Οι γεωλόγοι βέβαια διαφωνούν. Λένε ότι η Λευκάδα ήταν νησί ,αλλά τα κύματα έφερναν θαλάσσια άμμο , που κατάχωνε τον διάυλο ο οποίος χωρίζει τις ακτές της με τα Στερεά Ελλάδα .

Η Λευκάδα , « Λευκάς Πέτρη » κατά τον Όμηρο στα αρχαία χρόνια ήταν γνωστή ως Νήρικος , όπως ονομαζόταν η πρωτεύουσά της . Κατά μία επικρατούσα άποψη πήρε το όνομα της από τα λευκά , άγρια βράχια στο νοτιότερο ακρωτήριο του νησιού , τον Λευκάτα , εκεί που ο μύθος θέλει την ποιήτρια Σαπφώ να δίνει τέλος στην ζωή της από έρωτα .

Τα ανθρώπινα ίχνη ξεκινούν από την παλαιολιθική εποχή . Ο Γερμανός αρχαιολόγος Νταίρπφελντ βοηθός του Ερρίκου Σλήμαν που ανακάλυψε την Τροία και τις Μυκήνες , ήταν εκείνος που υποστήριξε την θεωρία ότι η Λευκάδα είναι η ομηρική Ιθάκη . Στις ανασκαφές του στο Νυδρί έφερε στο φως σημαντικά ευρήματα από την εποχή του Χαλκού (2000 π.Χ.) περίπου) .

Η αρχαία Νήρικος του 7ου π.Χ αιώνα που ανακαλύφθηκε στο Καλλιγόνι , στη θέση «Κούλμος» , ήταν η πρώτη πρωτεύουσα του νησιού και περιστοιχιζόταν από μεγάλο τοίχος . Μικρό τμήμα του σώζεται και σήμερα εκεί .

Το νησί συνδέθηκε με την Κόρινθο και την ακολούθησε σε όλα τα μεγάλα γεγονότα της αρχαίας εποχής . Πολέμησε εναντίον των Περσών , έλαβε μέρος στον Πελοποννησιακό πόλεμο , στην εκστρατεία του Μεγάλου Αλεξάνδρου και αντιστάθηκε στους Ρωμαίους τον 3^ο μ.Χ. αιώνα .

Στη βυζαντινή περίοδο η Λευκάδα ενσωματώθηκε στο Δεσποτάτο της Ηπείρου . Οι μαρτυρίες για εκείνη την εποχή είναι λίγες . Τα Ιόνια νησιά περιήλθαν στους Ενετούς το 1207 . Τη Λευκάδα κυβέρνησαν οι Τόκκοι. Λίγο αργότερα το 1300 ο Ιωάννης Ορσίνι έχτισε μέσα στο Κάστρο το εκκλησάκι της Αγίας Μαύρας , όπου μεταφέρεται η πρωτεύουσα για πολλά χρόνια . Το νησί έγινε γνωστό στην Ευρώπη ως Σάντα Μάουρα ή Σάντα Μαύρα .

Ακολουθεί μια περίοδος που Ενετοί και Τούρκοι διαδέχονται οι μεν τους δε , έως το 1503 που η Λευκάδα παραδίδεται με συνθήκη στους Τούρκους .

Το 1644 το νησί πλήττεται από επιδημία πανώλης και θρηνεί πάνω από 2500 θύματα .

Το 1684 καταλαμβάνεται πάλι από τον Ενετό Φραγκίσκο Μοροζίνι . Τότε η πρωτεύουσα μεταφέρεται έξω από το Κάστρο στην σημερινή της θέση, που ονομάζεται Αμαξική , επιβάλλουν ως επίσημη γλώσσα την ιταλική και παρέχουν ανεξιθρησκία και ασφάλεια . Οι Λευκαδίτες χάνουν τον έλεγχο του λιμανιού και του εμπορίου από τους Ενετούς . Δύσκολα τα χρόνια εκείνα για τους νησιώτες . Αποκομμένοι από την υπόλοιπη Ελλάδα και με τους Ενετούς αδιάφορους στο να αναπτύξουν ένα κοινωνικό και πολιτιστικό υπόβαθρο, όπως έκαναν σε άλλα Ιόνια νησιά , οι Λευκαδίτες δυσκολεύτηκαν να δημιουργήσουν τη δική τους πνευματική κίνηση . Παρόλα αυτά οι Ενετοί οργάνωσαν τη δημόσια ζωή , ίδρυσαν δικαστήρια και έβαλαν τις βάσεις για τις διοικητικές υπηρεσίες καθώς και επέβαλλαν υποχρεωτική τήρηση βιβλίων και Κτηματολογίου . Αξιοποίησαν την αγροτική παραγωγή του νησιού σε λάδι , σιτηρά , κρασί , όσπρια και λινάρι . Αυτή την εποχή παρουσιάζεται σημαντική ανάπτυξη των Λευκαδιτών αγιογράφων , έργα των οποίων αποτελούν και σήμερα σημαντικό κομμάτι της παράδοσης του νησιού. Το νησί πλήττεται ξανά

από επιδημία πανώλης και μεγάλους καταστροφικούς σεισμούς . Η Λευκάδα θρήνησε περισσότερα από 1800 θύματα .¹

Ακολουθεί μία περίοδος με συνεχείς αλλαγές . Οι Γάλλοι διαδέχονται τους Ενετούς το 1797 , μετά έρχονται οι Ρωσότουρκοι και αργότερα οι Άγγλοι (1815) με την Συνθήκη Παρισίων . Την εποχή εκείνη κατασκευάστηκαν πολλά δημόσια έργα , όπως δρόμοι , γέφυρες , υδραγωγεία . Υπήρχε βέβαια κάποια δημοκρατική ελευθερία , αλλά οι Άγγλοι κυβερνούσαν με σκληρότητα και επέβαλαν βαριά φορολογία στους φτωχούς Λευκαδίτες .

Η ένωση της Λευκάδας με την υπόλοιπη Ελλάδα έγινε το 1864 όταν εκθρονίστηκε ο Όθωνας . Στις 21 Μαΐου , ημέρα Πέμπτη υψώνεται η ελληνική σημαία στο Κάστρο της Λευκάδας .

Για λίγα χρόνια το νησί ευημερούσε , η αστική τάξη ανέπτυξε το εμπόριο , αλλά το 1900 περονόσπορος κατέστρεψε όλους τους αμπελώνες του νησιού , σπέρνοντας την απελπισία στους κατοίκους . Τότε άρχισε η μεγάλη μετανάστευση προς την Αμερική και τον Καναδά .

Μετά το τέλος των πολέμων , η ζωή άρχισε να βελτιώνεται και για τη Λευκάδα από το 1960 και ύστερα .

¹ Π. Ροντογιάννη, Η ιστορία της Λευκάδας , τ. Α΄ και Β΄, Επετηρίδα Εταιρίας Λευκαδικών Μελετών, Αθήνα 1982 , Ίδια επεξεργασία στοιχείων.

2.3 Δήμοι και κοινότητες νομού Λευκάδας

Κατάλογος των Δήμων και Κοινοτήτων του Νομού Λευκάδας.

<u>Δήμοι</u>	<u>Έδρα</u>
Λευκάδας	Λευκάδας
Ελλομένου	Νυδρί
Απολλωνίων	Βασιλική
Σφακιωτών	Λαζαράτα
Καρυάς	Καρυά
Μεγανησίου	Κατωμέρι

Κοινότητες

Καλάμου
Κάστου (Επισκοπή)

2.4. Νομός Λευκάδας (απογραφή 17^η Μαρτίου 2001)

Στον Νομό Λευκάδας η αυξητική τάση αποτυπώνεται σε ποσοστό της τάξης του 6,6%. Ειδικότερα ο πραγματικός πληθυσμός του νομού είναι 22.506 στην απογραφή του 2001, ενώ ο πραγματικός πληθυσμός του νομού κατά την απογραφή του 1991 ήταν 21.111 .¹

Ο Δήμος Λευκάδας αναδεικνύεται ο μεγαλύτερος δήμος του νησιού με 10.875 κατοίκους. (Βλέπε Πιν. 2.1). Το 1991 , το αντίστοιχο νούμερο ήταν 9.599 κάτοικοι, με αποτέλεσμα να καταγράφεται αύξηση της τάξεως του 13,3%.

Σε δεύτερη θέση από πλευράς πραγματικού πληθυσμού έρχεται ο Δήμος Ελλομένου με 3.352 κατοίκους. Στην τρίτη θέση βρίσκεται ο Δήμος Απολλωνίων με 3.235 , ακολουθεί ο Δήμος Σφακιωτών με 1.862 , ο Δήμος Καρυάς με 1.427. Ο μικρότερος Δήμος του νομού είναι ο Δήμος Μεγανησίου με 1.092 κατοίκους. Βέβαια ο νομός έχει και δύο κοινότητες την Κοινότητα Καλάμου με 543 κατοίκους και την Κοινότητα Καστού με πραγματικό πληθυσμό 120 κατοίκους κατά την τελευταία απογραφή του 2001 , σε αντίθεση με την απογραφή του 1991 που είχε μόνο 50 κατοίκους, έχει παρουσιάσει δηλαδή μια αυξητική τάξη της τάξεως του 140%. (Βλέπε Πιν 2.1)

Συγκρίνοντας τα στατιστικά στοιχεία της τελευταίας απογραφής του 2001 , με στοιχεία παλαιότερων απογραφών από το 1940 έως το 1991 παρατηρείται μία σταδιακή μείωση του πραγματικού πληθυσμού του νομού . Από το 1991 έως την τελευταία απογραφή του 2001 παρατηρήθηκε σχετικά μικρή αύξηση. (Βλέπε διάγραμμα 2.1)

Το ίδιο συμβαίνει και στον Δήμο της Λευκάδας. Ενώ παρατηρείται αύξηση πραγματικού πληθυσμού μέχρι το 1971 , έπειτα

¹Ίδια έρευνα. επεξεργασία στοιχείων Ε.Σ.Υ.Ε.

από 1971 έως το 1991 επικρατεί μείωση του πληθυσμού , ενώ από το 1991 έως το 2001 παρατηρείται σχετική αύξηση της τάξεως του 13.3%. (Βλέπε διάγραμμα 2.2).

Σύμφωνα με υπαλλήλους της Στατιστικής Υπηρεσίας ,η αύξηση στον πραγματικό πληθυσμό του νησιού οφείλεται στο γεγονός ότι στο νησί έχει εγκατασταθεί μεγάλος αριθμός αλλοδαπών.

Πίνακας 2.1
Πληθυσμός Νομού Λευκάδας ανά Δήμο και Κοινότητα
απογραφή 1991 – 2001

A/A	ΔΗΜΟΙ	2001	1991	ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ %
1	ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ	10.875	9.599	13,3%
2	ΔΗΜΟΣ ΕΛΛΟΜΕΝΟΥ	3.352	2.912	15,1%
3	ΔΗΜΟΣ ΑΠΟΛΛΩΝΙΩΝ	3.235	3.472	-6,8%
4	ΔΗΜΟΣ ΣΦΑΚΙΩΤΩΝ	1.862	1.876	-0,7%
5	ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΥΑΣ	1.427	1.495	-4,5%
6	ΔΗΜΟΣ ΜΕΓΑΝΗΣΙΟΥ	1.092	1.246	-12,3%
7	ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΛΑΜΟΥ	543	465	16,7%
8	ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΣΤΟΥ	120	50	140%
ΣΥΝΟΛΟ ΝΟΜΟΥ		21.111	22.506	6,6%

Πηγή : Ίδια έρευνα, επεξεργασία στοιχείων Ε.Σ.Υ.Ε.

Διάγραμμα 2.1

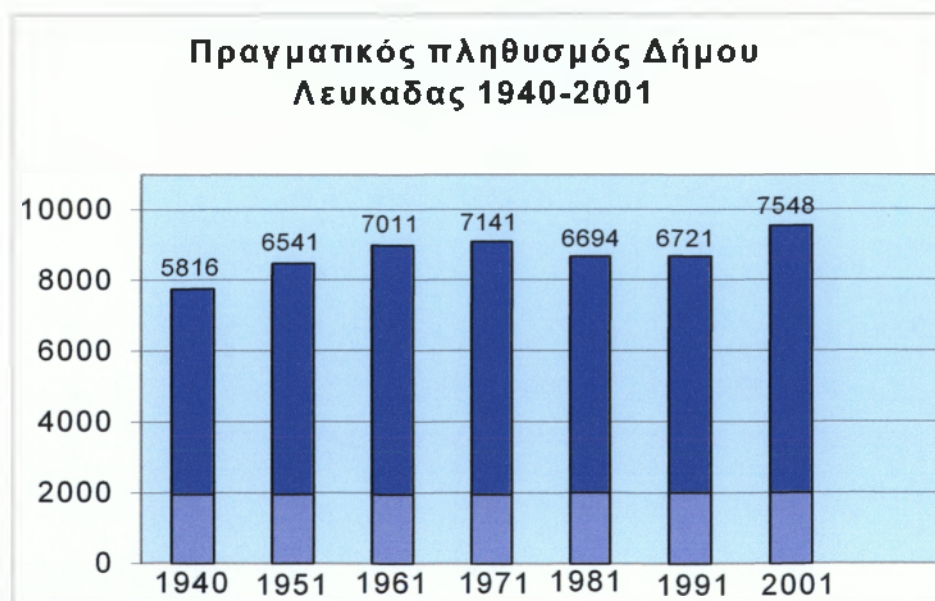
Πραγματικός πληθυσμός σε επίπεδο νομού 1940-2001

Πηγή : Ιδία έρευνα, επεξεργασία στοιχείων Ε.Σ.Υ.Ε.

Διάγραμμα 2.2

Πραγματικός πληθυσμός Δήμου Λευκάδας 1940-2001

Πηγή : Ιδία έρευνα, επεξεργασία στοιχείων Ε.Σ.Υ.Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΧΩΡΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΤΗΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ

3.1 Αρχαιολογικοί χώροι Λευκάδας

Η Λευκάδα δεν έχει να επιδείξει πολλούς και εντυπωσιακούς αρχαιολογικούς χώρους. Τα λίγα δείγματα, όμως που έφερε στην επιφάνεια ο Γερμανός αρχαιολόγος Γουλιέλμος Νταίρπφελντ έπειτα από ανασκαφές του, επέδειξαν έναν πολιτισμό που χρονολογείται στην Παλαιολιθική και Νεολιθική εποχή καθώς και στην εποχή του Βυζαντίου. Ο Γερμανός αρχαιολόγος πίστευε πως το νησί της Λευκάδας είναι η Ομηρική Ιθάκη. Τα σημαντικότερα ευρήματα ανακαλύφθηκαν στις περιοχές Νυδριού, Απολλωνίων, στο Βλυχό, στο Καλλιγόني και στην Βασιλική.¹

3.1.1 Αρχαία Νήρικος

Δύο χιλιόμετρα έξω από την πόλη, περνώντας μέσα από πλούσιους ελαιώνες ο επισκέπτης φτάνει στο Καλλιγόني, έναν μικρό και γραφικό συνοικισμό. Στον λόφο πάνω βρίσκονται τα ερείπια της αρχαίας πρωτεύουσας του νησιού, που ονομαζόταν Νήρικος και άκμασε από το 2^ο π.Χ. αιώνα μέχρι τα βυζαντινά χρόνια. Σώζονται ίχνη από ψηλά τείχη στην θέση Κούλμος. Ο Γουλιέλμος Νταίρπφελντ ανακάλυψε εδώ θόλους

¹ Π. Κοντομίχης, Τα αρχαία της Λευκάδας, Αθήνα 1982
Ιδία επεξεργασία στοιχείων

, υδραγωγείο, δεξαμενές, προρωμαϊκό θέατρο, ακόμα και βυζαντινά τείχη και πύργους. Οι συνεχείς σεισμοί σκόρπισαν τα ίχνη της πόλης που εγκαταλείφθηκε γύρω στα 1300.

3.1.2 Τάφοι μυκηναϊκής εποχής

Στη χερσόνησο απέναντι από το Βλυχό ο Γερμανός αρχαιολόγος Γουλιέλμος Νταίρπφελντ ανακάλυψε τάφους και θεμέλια κυκλικών κτισμάτων. Η περιοχή είχε κατοικηθεί τουλάχιστον από την πρόιμη εποχή το Χαλκού (2000 π.Χ.) . Εμπνευστής ο ίδιος της θεωρίας ότι η Λευκάδα είναι η ομηρική Ιθάκη σύμφωνα με την ερμηνεία της Οδύσσειας, τοποθετεί το παλάτι του Οδυσσέα στο Νυδρί. Πολλά από τα ευρήματα του Νταίρπφελντ, κτερίσματα, αγγεία και λείψανα μυκηναϊκής εποχής , εκτίθενται στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Λευκάδας. Ο ίδιος ο Νταίρπφελντ αγάπησε τόσο το νησί που θέλησε να ταφεί εκεί. Ο τάφος βρίσκεται στην κορυφή του λόφου στην άκρη της χερσονήσου του Βλυχού, πάνω από το γραφικό εκκλησάκι της Αγίας Κυριακής. Υπάρχει πληροφορία ότι το εκκλησάκι αυτό είναι χτισμένο πάνω σε αρχαίο ιερό των Νυμφών.

3.1.3 Ευρήματα παλαιολιθικής και νεολιθικής εποχής

Η νότια Λευκάδα φαίνεται να κατοικήθηκε από πολύ νωρίς. Ευρήματα της Παλαιολιθικής και περισσότερο της Νεολιθικής Περιόδου (3500 π.Χ.) ανακαλύφθηκαν από έρευνες του Νταίρπφελντ στην Χοιροσπηλιά της Ευγήρου και τα οποία εκτίθενται στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Λευκάδας. Στην κοιλάδα της Βασιλικής σύμφωνα με την Αρχαιολογική Υπηρεσία , υπάρχουν διάσπαρτα αρχαία οικοδομικά λείψανα που ανήκουν πιθανόν σε αρχαία πόλη.

3.1.4 Ναός Απόλλωνα

Ο φάρος του Λευκάτα χτίστηκε πάνω σε αρχαίο ναό αφιερωμένο στον Απόλλωνα. Το ιερό του Λευκάτα Απόλλωνα ήταν γνωστό σε όλο τον αρχαίο κόσμο. Κάθε χρόνο γίνονταν γιορτές πανελλήνιες προς τιμή του θεού. Ήταν προστάτης των ναυτικών, γιατρός του σώματος και της ψυχής. Για αυτό και οι αρχαίοι πίστευαν ότι πηδώντας από τα βράχια αυτά η ψυχή απελευθερωνόταν από το βάρος των παθών και εξιλεωνόταν από τις αμαρτίες. Σήμερα ελάχιστα ίχνη του αρχαίου ναού διακρίνονται κάτω από τον φάρο. Το τοπίο όμως είναι τόσο εντυπωσιακό, που μεταδίδει στον επισκέπτη την μαγεία του μυστηριακού χαρακτήρα του.

Εδώ στη μύτη του Λευκάτα ο μύθος θέλει την ποιήτρια Σαπφώ να δίνει τέλος στην ζωή της, απελπισμένη από το πάθος του έρωτα. Αυτά τα λευκά βράχια βάφτισαν και το νησί Λευκάδα. Αυτή είναι μια από τις εκδοχές για την προέλευση του ονόματος του.

3.2 Εκκλησιαστικά μνημεία της Λευκάδας

Ναοί των Βυζαντινών χρόνων, της περιόδου της ενετοκρατίας όπως και στις μεταγενέστερης εποχής, διασώζονται μέχρι και σήμερα, διάσπαρτοι στο νησί της Λευκάδας, ο καθένας με την δική του ιστορία, φανερώνοντας το βαθύ θρησκευτικό αίσθημα των κατοίκων του νησιού, στην διάρκεια της πολυσήμερης ιστορίας του.¹

Μερικοί από τους πιο σημαντικούς είναι :

3.2.1 Εκκλησία Αγίου Νικολάου

Στο κέντρο περίπου της πόλης είναι η εκκλησία του Αγίου Νικολάου. Χτίστηκε το 1687 με άδεια των ενετικών αρχών. Δοκιμάστηκε από τους σεισμούς του 18^{ου} αιώνα και των αρχών του 19^{ου} . τελευταία ανοικοδομήθηκε το 1830. Ήταν ο πλουσιότερος από όλους τους ναούς της πόλης. Έχει εντυπωσιακές εισόδους και παράθυρα ξεχωριστής τέχνης σε ρυθμό μπαρόκ. Το τέμπλο του είναι ιδιαίτερα επιβλητικό. Οι εικόνες είναι έργα του Ιωάννη Ρούσου και θεωρούνται από τα καλύτερα έργα του. Εδώ υπάρχουν και έργα του Σπυρίδωνα Βεντούρα. Ο ναός έχει σήμερα ως εξωκλήσια την εκκλησία του Αγίου Ιωάννη του Αντζούση και την Παναγιά της Γύρας.

3.2.2. Ναός του Παντοκράτορα

Λίγο μετά την πλατεία στα αριστερά βρίσκεται ο ναός του Παντοκράτορα, μια άλλη ιδιωτική εκκλησία με ξεχωριστή αξία. Ανήκει στους απογόνους της οικογένειας Βαλαωρίτη. Οι αγιογραφίες της ανήκουν σε πολύ γνωστούς Επτανήσιους αγιογράφους. Πίσω από το

¹ Κ. Μαχαίρα. Ναοί και Μοναί της Λευκάδας, Αθήνα 1957.

ιερό βήμα είναι ο τάφος του εθνικού μας ποιητή Αριστοτέλη Βαλαωρίτη. Στην εκκλησία αυτή έχουν ταφεί και άλλοι εξέχοντες Λευκαδίτες.

3.2.3. Ναός Αγίου Μηνά

Ο ναός του Αγίου Μηνά , στη δυτική άκρη του κεντρικού δρόμου της πόλης, είναι ο πιο αξιόλογος της πόλης για το εξαιρετικό ξυλόγλυπτο τέμπλο του και τις εικόνες σπουδαίων αγιογράφων εκείνης της εποχής, όπως του Κονταρίνη, του Ρούσου και τις ελαιογραφίες του Δοξαρά , Κουτούζη κ.α. Η εκκλησία θεμελιώθηκε το 1707 με άδεια των Ενετών σε ρυθμό μπαρόκ. Ο αρχικός ναός ήταν μικρός. Ανοικοδομήθηκε στις σημερινές του διαστάσεις μετά από ζημιές το 1724.

3.2.4. Ναός Παναγίας στη Γύρα

Βόρεια από την πόλη στη στενή λωρίδα γης που κλείνει βορειοδυτικά τη λιμνοθάλασσα της Λευκάδας, βρίσκεται ο ναός της Παναγίας στη Γύρα. Είναι μονόχωρη με μεγάλη ημικυκλική αψίδα. Ο αρχικός ναός θεωρείται ότι υπήρχε εδώ πριν το 1684. Θεωρείται από τους αρχαιότερους ναούς του νησιού. Είναι προγονικός του Άγγελου Σικελιανού. Χτίστηκε γύρω στα 1460-1503 από τους αδελφούς ιερείς Σταμάτιο και Αθανάσιο Σούνδια. Αργότερα περιήλθε στο Ορφανοτροφείο και το Νοσοκομείο Λευκάδας. Ο ναός δοκιμάστηκε από πολλούς σεισμούς. Το ξύλινο τέμπλο του είναι απλό και λιτό.

3.2.5. Ναός Αγίου Ιωάννη του Αντζούση

Στην άκρη της παραλίας της Γύρας καθώς η ακτή ψηλώνει, σχεδόν μέσα στο βράχο βρίσκεται η μικρή εκκλησία του Αγίου Ιωάννη του

Αντζούση, από τις παλαιότερες εκκλησίες του νησιού. Εδώ λέγεται ότι ήταν προσευχητάριο, όπου προσκύνησε ο ίδιος ο Απόστολος Παύλος στον δρόμο του για την Ρώμη. Η εκκλησία ανακαινίστηκε και

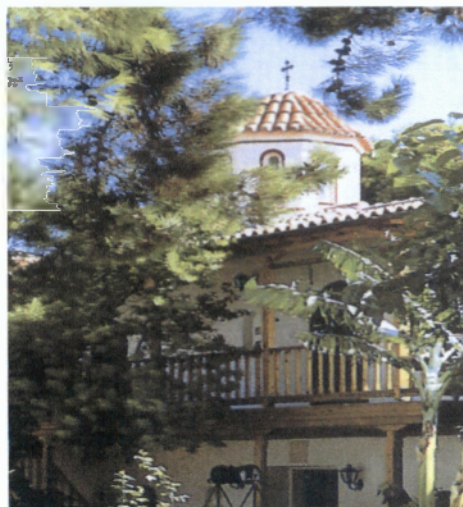
μεγάλωσε από τους Φράγκους Ανδηγαυούς ιππότες (Ανζού) που την ανακάλυψαν το 1331.

3.2.6. Μοναστήρι της Φανερωμένης

Σ' ένα όμορφο και καταπράσινο λόφο γεμάτο πεύκα είναι χτισμένο το μοναστήρι της Φανερωμένης, ένα από τα σπουδαιότερα μνημεία του τόπου, το μοναδικό εν ενεργεία μοναστήρι του νησιού με ιστορία αιώνων, που πιθανότατα ξεκινάει από τους πρώτους αποστολικούς χρόνους. Η παράδοση λει ότι στο σημείο αυτό προϋπήρχε Καλλιμάρμαρο Ιερό της θεάς Αρτέμιδος. Οι μαθητές του Απόστολου Παύλου που έφτασαν στο νησί, συγκέντρωσαν εδώ τους κατοίκους και κήρυξαν τον χριστιανισμό, δημιουργώντας τον πρώτο «ευκτήριο οίκο» προς τιμή της Παναγίας. Λέγεται επίσης ότι ένας από αυτούς ο Σωσίων χειροτονήθηκε πρώτος επίσκοπος Λευκάδος από τον Απόστολο Παύλο κι ότι η μονή έχει ζωή από τότε.

Σύμφωνα με εκκλησιαστικές πηγές, στα χρόνια του Μεγάλου Κωνσταντίνου, μετά την Α΄ Οικουμενική Σύνοδο ήρθαν πέντε Πατέρες με τον επίσκοπο Λευκάδας Αγάθαρχο. Δύο από αυτούς εγκαταβίωσαν

και οι τρεις άλλοι ίδρυσαν το Ησυχαστήριο των Αγίων Πατέρων στο χωριό Αλέξανδρος. Οι Πατέρες αυτοί οργάνωσαν τον μοναχισμό στην Λευκάδα, έχτισαν τα πρώτα κελιά και μεγάλωσαν τον ναό. Η παράδοση αναφέρει ότι η πρώτη εικόνα της Παναγίας που είχε παραγγελθεί την Κωνσταντινούπολη, αποκαλύφθηκε «αχειροποίητος» στον ιερομόναχο και ζωγράφο Κάλλιστο, μετά από προσευχή του. Γι'αυτό ονομάστηκε και Φανερωμένη. Το μοναστήρι πήρε την σημερινή του μορφή επί Ενετοκρατίας το 1734. Ο ναός ξαναχτίστηκε τον 19^ο αιώνα μετά από δύο πυρκαγιές. Η εικόνα της Παναγίας (1887) είναι αντίγραφο της παλιάς θαυματουργής εικόνας της Φανερωμένης και έγινε στο Άγιο Όρος. Το τέμπλο του έγινε μετά το 1886 και οι εικόνες του είναι έργο των αδελφών Χριστοδούλου και Θωμά Ζωγράφου από τις Χιονιάδες της Ηπείρου. Το μοναστήρι ανακαινίστηκε πρόσφατα με πρωτοβουλία του Ηγούμενου. Κατασκευάστηκε νέα πτέρυγα κελιών, ηγουμενείο, Συνοδικό, βιβλιοθήκη και παρεκκλήσιο αφιερωμένο στον Άγιο Σιλουανό τον Αθωνίτη. Εδώ, σε σύγχρονο κτίριο, στεγάζεται και το Εκκλησιαστικό μουσείο με χαρακτηριστικά εκθέματα της εκκλησιαστικής τέχνης και παράδοσης. Εικόνες, άμφια. Σκεύη και βιβλία εκτίθενται σε τρεις ορόφους δίνοντας στον επισκέπτη μια ανάγλυφη εικόνα της εξελικτικής πολιτισμικής πορείας της Λευκάδας. Επίσης, στη μονή λειτουργεί έκθεση χριστιανικού βιβλίου, καθώς και μικρός ξενώνας για τη φιλοξενία ευλαβών προσκυνητών.

Η Παναγία η Φανερωμένη, που στέκει για αιώνες τον ιερό βράχο συγκεντρώνει πολλούς προσκυνητές. Είναι πολιούχους των «απανταχού

της γης Λευκαδίων» και εορτάζει με κάθε μεγαλοπρέπεια τη Δευτέρα του Αγίου Πνεύματος.

Ένα πολύ παλιό μονοπάτι κάτω από τη μονή που χαρακτηρίζεται ιστορικά ως Ιερά Οδός , θεωρείται ότι συνέδεε το δρόμο των φιλοσόφων με το ναό της Αρτέμιδος , το σημερινό ναό της Φανερωμένης. Το μονοπάτι οδηγεί μέσα από την πυκνή βλάστηση, έως τον Ενετικό Ελαιώνα. Λέγεται ότι από αυτό το μονοπάτι ανέβηκαν οι μαθητές του Απόστολου Παύλου και ίδρυσαν την πρώτη εκκλησία το 63 μ.Χ. Επίσης από το ίδιο μονοπάτι ανέβηκε και η θαυματουργή εικόνα της Φανερωμένης. Υπάρχουν μαρτυρίες ότι λειτουργούσε ως δημόσιος δρόμος μέχρι πριν εκατό χρόνια. Σήμερα , χάρη στην εργασία οικολογικής ομάδας μαθητών της Λευκάδας, το μονοπάτι αυτό είναι ανοιχτό σε όσους αγαπούν το περπάτημα στην εξοχή.

3.2.7. Μονή του Ασωμάτου Αρχαγγέλου Μιχαήλ

Γύρω στα τρία χιλιόμετρα έξω από τη Βαυκερή βρίσκεται ερειπωμένη πια η Μονή του Ασωμάτου Αρχάγγελου Μιχαήλ, μια από τις πιο αξιόλογες και πλούσιες του νησιού.

Το μοναστήρι υπολογίζεται ότι ιδρύθηκε στα μέσα του 16^{ου} αιώνα στα χρόνια της Τουρκοκρατίας. Ο αρχικός ναός ήταν μια μικρή μονόχωρη αίθουσα με σαμαρωτή ξύλινη στέγη και συμπληρωνόταν από μικρά χαμηλά κελιά. Στα 1700 επί Ενετών το μοναστήρι βρισκόταν στην ακμή του με 19 κελιά πολλά χωράφια και ζώα. Όλος ο μοναστηριακός οικισμός βρισκόταν σε μια κατάφυτη και πλούσια κοιλάδα. Σήμερα μόνο τα ερείπια των εγκαταστάσεων του μοναστηριού, κελιά, ξενώνες, αποθήκες, ελαιοτριβείο, στάβλοι μαρτυρούν την παλιά οικονομική ευρωστία του.

3.2.8 Κόκκινη Εκκλησία

Είναι γνωστό το ιστορικό μοναστήρι της Κόκκινης Εκκλησίας, της Ευαγγελίστριας. Ο πρώτος ναΐσκος της ιδρύθηκε από δύο μοναχούς το 1478 και χτίστηκε με αργούς λίθους και ντόπιο πηλό, γι' αυτό και ονομάστηκε Κόκκινη Εκκλησία. Η μονή είναι δημιούργημα του 16^{ου} αιώνα . εξελίχθηκε σε μοναστικό κέντρο με ξεχωριστή φήμη και μεγάλη περιουσία. Τα νεότερα χρόνια ο ναός και το τέμπλο δέχτηκαν μάλλον συμπληρωματικές επισκευές και διορθώσεις.

3.3 Ιστορικά κτίσματα πολιτιστικής κληρονομιάς

3.3.1. Κάστρο Αγίας Μαύρας

Στην είσοδο του νησιού δεσπόζει το Κάστρο της Αγίας Μαύρας σαν σιωπηλός φρουρός και μάρτυρας όλων των εποχών. Κάποτε αγκάλιαζε την πρωτεύουσα και έκοβε τον δρόμο σε εχθρούς και πειρατές. Το κάστρο χτίστηκε γύρω στα 1300 από τον Φράγκο ηγεμόνα Ιωάννη Ορσίνι, όταν πήρε την Λευκάδα για προίκα στον γάμο του με την κόρη του Δεσπότη της Ηπείρου Νικηφόρου του Α΄. Είναι από τα επιβλητικότερα κάστρα της εποχής και αποτελεί πρότυπο οχυρωματικής τέχνης των μεσαιωνικών χρόνων. Το 1479 το κάστρο κατελήφθη από τους Τούρκους. Τότε χτίστηκε μία μεγάλη τοξωτή γέφυρα με 360 καμάρες που διέσχιζε τη λιμνοθάλασσα από την παραλία έως την θέση Καλκάνη, στηρίζοντας σωλήνες του τούρκικου υδραγωγείου που έφερνε νερό στο κάστρο. Το έργο αυτό χαρακτήριζε όλη την περιοχή, καταστράφηκε όμως από τους σεισμούς. Κάποια ίχνη του σώζονται μέσα στη λιμνοθάλασσα.

Το πέρασμα των κατακτητών άφησε ανεξίτηλα τα ίχνη τους στο κάστρο, που αντιστάθηκε με σθένος ακόμα και στους ισχυρούς σεισμούς. Η εκκλησία της Αγίας Μαύρας που βρίσκεται μέσα στο κάστρο, διασώζεται πλήρως. Σήμερα το κάστρο δέχεται προσεκτικές εργασίες αποκατάστασης για να αποκτήσει την αρχική του εικόνα και να αξιοποιηθεί.¹

¹ Π. Ροντογιάννη, Λευκάς, Τουριστικός Οδηγός 1996, Λευκάδα 1996
Ιδία επεξεργασία στοιχείων

3.3.2 Το πάρκο των ποιητών

Μπαίνοντας στην είσοδο της πόλης τον επισκέπτη υποδέχονται οι μεγάλοι ποιητές της Λευκάδας. Το πάρκο των ποιητών φιλοξενεί τις προτομές του Αριστοτέλη Βαλαωρίτη, του Άγγελου Σικελιανού και του Λευκάδιου Χέρν , καθώς επίσης και της Κλεαρέτης Δίπλα-Μαλάμου.

3.3.3. Ανεμόμυλοι Γύρας

Στην βορειοδυτική πλευρά της Λευκάδας, στην άκρη της Γύρας, τέσσερις ανεμόμυλοι στην σειρά μαρτυρούν το γεωργικό παρελθόν του νησιού. Στην περιοχή υπήρχαν δώδεκα συνολικά μύλοι, οι περισσότεροι από τους οποίους είχαν ονόματα ρωσικά, όπως Ορλώφ, Μετζίκωφ, Μόσκοβας. Η κατασκευή τους άρχισε γύρω στα 1760. Εδώ δόθηκε μάχη με τους Άγγλους και τον Κολοκοτρώνη ενάντια στους Γάλλους το Μάρτιο του 1810 για να καταλάβουν το νησί.

3.3.4. Αλυκές Λευκάδας

Ανατολικά από την πόλη της Λευκάδας υπάρχουν οι αλυκές της πόλης . Έχουν πάψει να λειτουργούν από το 1947, αλλά μαζί με τις αλυκές του Αλέξανδρου που βρίσκονται κοντά στον όρμο και το λιμάνι Δρέπανο, αποτελούν σημαντικό κομμάτι της ιστορίας του τόπου, που πρέπει να διαφυλαχτεί. Οι πρώτες αλυκές κατασκευάστηκαν από Φράγκους, τους Τόκκους, στις αρχές του 15^{ου} αιώνα και είχαν έκταση 500 στρέμματα. Αποτελούνταν από 26 αλοπήγια ή τηγάνια. Επί Ενετών οι αλυκές τροφοδοτούσαν με αλάτι την πιάτσα της Βενετίας και από εκεί

όλες τις αγορές της βόρειας Ιταλίας και της Κεντρικής Ευρώπης. Οι δεύτερες αλυκές δημιουργήθηκαν από τους Ενετούς του Μοροζίνι το 1684 σε έκταση 50 στρεμμάτων με 34 τηγάνια. Οι αλυκές της Λευκάδας έδιναν μεγάλες ποσότητες και καλή ποιότητα αλατιού. Προφυλαγμένες από το κύμα, ήταν ανοιχτές περιοχές με μεγάλη ηλιοφάνεια και ξηρό καλοκαίρι. Το θαλασσινό νερό εξατμιζόταν γρήγορα και άφηνε το αλάτι στον πυθμένα του τηγανιού, έμενε λίγες μέρες και μετά μεταφερόταν στους ώμους και στα κεφάλια εργατών και εργατριών στο μεγάλο κεντρικό σωρό για επεξεργασία και συλλογή στα τέλη Αυγούστου.

Ήταν σκληρή και επικίνδυνη δουλειά για τις εργάτριες που κουβαλούσαν ξυπόλητες 25 με 30 κιλά αλάτι και το ανέβαζαν σε ύψος μέχρι και πέντε ορόφων δουλεύοντας από το ξημέρωμα μέχρι το βράδυ. Η ανάγκη όμως της δουλειάς τους έδινε κουράγιο και δύναμη.

3.3.5. Ελαιοτριβείο στο Δράγανο

Στο Δράγανο υπάρχει ένα ελαιοτριβείο που χαρακτηρίζεται ως ιστορικά διατηρητέο μνημείο. Αποτελεί αξιόλογο δείγμα πρωτοβιομηχανικού κτιρίου για την επεξεργασία αγροτικών προϊόντων και είναι σημαντικό στην μελέτη της αρχιτεκτονικής. Εδώ η επεξεργασία της ελιάς και η παραγωγή του λαδιού γινόταν με χειροκίνητα μέσα ή με την βοήθεια του αλόγου.

3.3.6 Οινοποιείο της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών (Ε.Α.Σ.) Λευκάδας

Στους Σφακιώτες υπάρχει το οινοποιείο της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Λευκάδας. Πρόκειται για ένα σημαντικό μνημείο συνδεδεμένο άμεσα με την ζωή του τόπου την εποχή που η παραγωγή

κρασιού ήταν μια από τις κυριότερες εργασίες στο νησί. Το οινοποιείο των Σφακιωτών ιδρύθηκε το 1929 και συνεχίζει να λειτουργεί. Η Ένωση Συνεταιρισμών διέθετε τέσσερα οινοποιεία συνολικά. Το παλαιότερο βρισκόταν στη Βασιλική με έτος ίδρυσης το 1927. Το τρίτο ήταν στην Εξάνθεια και το πιο νέο, απέναντι από το κάστρο της Αγίας Μαύρας, ξεκίνησε το 1950 και εξακολουθεί και λειτουργεί και αυτό σήμερα.

3.3.7 Νερόμυλοι Πηγαδησάνων

Αρκετοί νερόμυλοι και υδρόμυλοι που βρίσκονται στο νησί, μαρτυρούν ότι ο τόπος ήταν πάντα πλούσιος σε καλλιέργειες. Ειδικά για τους νερόμυλους στην περιοχή Πηγαδησάνων, οι παλιοί διηγούνται ότι βρίσκονταν πολλοί σε σειρά, ο ένας δίπλα στον άλλο και ότι δούλευαν με τα ίδια νερά. Όλοι οι μύλοι ήταν ιδιωτικοί. Μέσα στο μύλο υπήρχε το κρεβάτι του μυλωνά, η γωνιά για τη φωτιά και το πάντα φτωχικά νοικοκυριό του. Οι πρώτοι νερόμυλοι πιθανότατα εμφανίστηκαν στο νησί στις αρχές του 18^{ου} αιώνα. Σύμφωνα με πηγές του καθηγητή και λαογράφου Π. Κοντομίχη, το 1760 λειτουργούσαν ήδη 60 νερόμυλοι σε όλη τη Λευκάδα. Από μαρτυρίες παλιών κατοίκων υπολογίζεται ότι περισσότεροι από δέκα ήταν συγκεντρωμένοι στις περιοχές αυτές.

3.3.8 Καστρομονάστηρο

Κοντά στην Επισκοπή βρίσκεται το Κάστρο του Καλάμου, το λεγόμενο Καστρομονάστηρο. Σώζονται μόνο τμήματα από τα ψηλά πέτρινα τείχη του με τις όμορφες καμάρες εσωτερικά που γίνονται πολεμίστρες εξωτερικά. Η εγκατάλειψη, οι σεισμοί και η φθορά του χρόνου έχουν χτυπήσει ανελέητα το καστρομονάστηρο. Ελάχιστα είναι γνωστά σήμερα γι' αυτό το εντυπωσιακό μνημείο. Λέγεται ότι στο

κάστρο αυτό είναι θαμμένη η μητέρα του αγωνιστή του 1821 Καραϊσκάκη. Το κάστρο έχει ενταχθεί σε πρόγραμμα για την αποκατάσταση του.

3.4 Τα Μουσεία της Λευκάδας

Για να γνωρίσει κανείς την ιστορία του νησιού της Λευκάδας, σε όλες τις χρονικές περιόδους, τα επιτεύγματα και τον τρόπο ζωής των κατά καιρών διαφορετικών κατοίκων της, δεν έχει παρά να επισκεφτεί τα μουσεία του νησιού και να θαυμάσει από κοντά τους θησαυρούς του νησιού, πολιτιστικής και όχι μόνο αξίας.

3.4.1. Αρχαιολογικό Μουσείο Λευκάδας

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Λευκάδας στεγάζεται στο Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Λευκαδίων. Τα ευρήματα

που παρουσιάζονται καλύπτουν μια μεγάλη χρονική περίοδο, από τη μέση παλαιολιθική εποχή (200.000 - 35.000) και φτάνει έως τους ύστερους ρωμαϊκούς χρόνους. Στο μουσείο εκτίθενται σε ξεχωριστή αίθουσα τα ευρήματα των ανασκαφών του Γερμανού αρχαιολόγου Γουλιέλμου Νταίρπφελντ, ο οποίος ανέπτυξε την θεωρία ότι η Λευκάδα είναι η Ιθάκη του Ομήρου. Το μουσείο φιλοξενεί εργαλεία, κεραμικά, χάλκινα, κοσμήματα και κτερίσματα τάφων, κυρίως από την αρχαία Νήρικο, από το Νυδρί, την Χοιροσπηλιά στην Εύγηρο και από την σπηλιά στο Φρύνι.

3.4.2. Μουσείο Φωνογράφου

Στο Μουσείου Φωνόγραφου εκθέτονται φωνόγραφοι διαφόρων εποχών, λατέρνες, όπλα και σπαθιά από το 1821, παλιά κοσμήματα από αρχοντικά της Λευκάδας, 2000 παλιοί δίσκοι (οπερέτες, ρεμπέτικα κλπ), παλιά ωρολόγια, χαρτονομίσματα, σφραγίδες, καρτ-ποστάλ εποχής και άλλα αντικείμενα λαϊκής τέχνης. Το Μουσείο Φωνόγραφου ιδρύθηκε το 1983 από το Λευκαδίτη Τάκη Κατωπόδη μετά από πολλούς κόπους και χωρίς την συμπαράσταση κάποιου κρατικού φορέα.

Στεγάζεται σε ισόγειο οίκημα , σε πάροδο της κεντρικής αγοράς στην παλιά πόλη. Το μουσείο είναι ένας μικρός θησαυρός και ζωντανή μαρτυρία των χρόνων που έφυγαν.

3.4.3. Λαογραφικό Μουσείο “Ορφέας”

Το Λαογραφικό Μουσείο ιδρύθηκε το 1978. Στο Μουσείο εκθέτονται ομοιώματα, μικρογραφίες του Λευκαδίτικου ανεμόμυλου του Ελαιοτριβείου του 1900, έναν αργαλειό, καρπέτες καθώς και αντικείμενα οικιακής και γεωργικής χρήσης. Γκραβούρες, λιθογραφίες, χαλκογραφίες από το 1687 έως το 1850, φωτογραφίες από την παλιά πόλη, μικρογραφία, αναπαράσταση του Λευκαδίτικου γάμου και ένα ανέκδοτο ποίημα του Λευκαδίτη Εθνικού ποιητή Αριστοτέλη Βαλαωρίτη. Λευκαδίτικα κοσμήματα και γυναικείες πουκαμίσες. Αναπαράσταση του Λευκαδίτικου χωριάτικου σπιτιού (νυφικό κρεβάτι,

κομός, καθημερινές γυναικείες φορεσιές). Τυπογραφική πρέσα το 1855. Επίσης εκθέτονται 1000 περίπου αντιπροσωπευτικά αντικείμενα της καθημερινής ζωής της πόλης και των χωριών της Λευκάδας.

3.4.4 Λαογραφικό Μουσείο Σφακιωτών

Στον Κάβαλο δημιουργήθηκε το Λαογραφικό Μουσείο Σφακιωτών. Το μουσείο θα φιλοξενεί εκθέματα από την καθημερινή ζωή των ανθρώπων της περιοχής.

3.4.5 Λαογραφικό Μουσείο Καρυάς

Στο ιδιωτικό Λαογραφικό Μουσείο της Καρυάς ο επισκέπτης παρακολουθεί τη ζωή και ανακαλύπτει το χαρακτήρα του ορεινού Λευκαδίτη. Μέσα από τα παραδοσιακά εκθέματα «διαβάζει» την επιμονή , την υπομονή και την ευφυΐα των ανθρώπων αυτών που έζησαν κάτω από σκληρές συνθήκες και δημιούργησαν έναν ολοκληρωμένο λαϊκό πολιτισμό. Κάθε χρόνο στις 11 Αυγούστου αναβιώνει ο παραδοσιακός Λευκαδίτικος γάμος με κάθε του λεπτομέρεια, συγκεντρώνοντας μεγάλο ενδιαφέρον.

3.4.6 Ελλομένειο μουσείο Ελληνικών μουσικών οργάνων

Το Ελλομένειο Μουσείο Ελληνικών Μουσικών Οργάνων ιδρύθηκε με πρωτοβουλία του Παναγιώτη Τσάτσουλα. Τόσο το ίδιο το κτίριο, παλιό «λιοτρίβι» που μετατράπηκε σε αξιολογότερο χώρο υποδοχής, όσο

και τα εκθέματα του, παραδοσιακά αντικείμενα λαϊκής τέχνης, αγροτικά εργαλεία και μουσικά όργανα είναι μοναδικά.

3.4.7 Ιστορικό Αρχείο Λευκάδας

Το Ιστορικό Αρχείο της Λευκάδας είναι ένα από τα πλέον αξιόλογα της χώρας αφού και αυτό εντάσσεται στην πλούσια παράδοση των Ιστορικών Αρχείων της Επτανήσου. Περιέχει υλικό ταξινομημένο αλλά και αταξινόμητο. Οι βασικές ενότητες είναι : Αρχείο Ενετών (1715-1797), Αρχείο Νοταριακό (1700-1864), Αρχείο Διοικήσεων (1797-1817), Αρχείο (τμήματα) της Αγγλικής «προστασίας», Ληξιαρχικό Αρχείο Ναών (1700-1840), Ληξιαρχικό Αρχείο Δήμων (1840-1950), Αρχείο Σχεδίων Οικοδόμων (1825-1864). Το αρχείο συγκροτήθηκε μετά την Ενετική Κατάκτηση (1864). Καταστράφηκε το 1715 και ανασυγκροτήθηκε αμέσως, μετά την ανάκτηση του νησιού, από τους Ενετούς. Αποτελείται από βιβλία και άλλα έγγραφα ταξινομημένα ανά κατηγορίες, ανάλογα με τον τύπο της διοικητικής πράξης την οποία εξυπηρετούν. Αυτός ο τρόπος οργάνωσης υιοθετήθηκε και από τις «μετά» Ενετών διοικήσεις. Το αρχείο δεν είναι μόνο τόπος αλλά και όργανο της εκτελεστικής εξουσίας. Η σημερινή εικόνα της οργάνωσης του οφείλεται εν πολλοίς στον αρχειοφύλακα Benvenuti. Μετά την Ένωση με την Ελλάδα (1864) το αρχείο μετατράπηκε σε ιστορικό.

3.5 Παραδοσιακά σπίτια της Λευκάδας

Τα παλιά σπίτια των χωριών της Λευκάδας ήταν κυρίως λιθόκτιστα.¹

Πολλά από αυτά είναι μονώροφα ή χαμόγια, όπως λέγονταν και άλλα δίπατα ή διώροφα, όλα με κεραμοσκεπή.

Τα χαμόγια είτε ήταν μονόχωρα είτε ήταν χωρισμένα σε δωμάτια. Τα χαμόγια όσα ήταν χωρισμένα σε δωμάτια είχαν τους εξής βασικούς χώρους: ένα μεγάλο δωμάτιο, το λεγόμενο πορτίγο, που ήταν χώρος υποδοχής για χαρές και λύπες, δύο-τρεις το πολύ, μικρών διαστάσεων κάμαρες και μια κουζινίτσα για το μαγείρεμα και το φαγητό.

Τα διώροφα σπίτια που τα έλεγαν και δίπατα, πολύ σπάνια ήταν μονόχωρα. Κατά κανόνα ήταν χωρισμένα σε δωμάτια και η διαίρεση τους δε διέφερε από την διαίρεση των χαμηλών σπιτιών.

Στα δίπατα συχνά οι σκάλες ήταν εξωτερικές, φτιαγμένες από ατόφια σκληρή πέτρα. Στην κορυφή του κεφαλόσκαλου σχηματιζόταν εξώστης, ο λεγόμενος πόντζος και από κάτω δημιουργούνταν ένας μικρός θόλος ή βόλτος, που αποτελείτο από πέτρες που εξείχαν, τα λεγόμενα «κλειδιά», σκάλιζαν οι ιδιοκτήτες το έτος που χτιζόταν το σπίτι.

Πόρτες και παράθυρα ήταν συνήθως δίφυλλα, με κύριο χαρακτηριστικό τους την γερή κατασκευή.

Τα περισσότερα σπίτια διέθεταν μια ειδική αντισεισμική στήριξη, το ποντελάρισμα, που αποτελείτο από χοντρές ξύλινες κολόνες. Αυτές τοποθετούνταν γύρω στους τοίχους, πάνω και κάτω, δημιουργώντας ένα ξύλινο πλέγμα, που ήταν αυτοστήριχτο. Έτσι μπορούσε να κρατήσει

¹ Δ. Μαλακάση, Τα παλιά σπίτια της Λευκάδας, Θρόισμα. Ιδία επεξεργασία στοιχείων

όρθιο όλο το σπίτι, ακόμα κι αν έπεφταν οι εξωτερικοί του τοίχοι από έναν ισχυρό σεισμό.

Και για να ολοκληρώσουμε τον κύκλο του σπιτιού, σημειώνουμε πως όλα σχεδόν τα σπίτια είχαν τους βοηθητικούς τους χώρους. Τέτοιοι ήταν το αχούρι για τα ζώα, ο φούρνος, ο κάτοικας (κοτέτσι) για τις κότες, η καλοκαιρινή φωτογωνιά, το αποχωρητήριο όπου υπήρχε κι ακόμα η στέρνα και το πηγάδι. Οι βοηθητικοί αυτοί χώροι βρίσκονταν ή στην αυλή του σπιτιού ή στο μικρό κήπο του. Είναι ευνόητο πως κι εδώ υπάρχει μια μεγάλη ποικιλία κατασκευών, που την γεννούσε η οικονομία του χώρου και η εφευρετικότητα του μάστορα.

Αυθεντικούς παραδοσιακούς οικισμούς συναντάμε στο χωριό Δρυμόνας, στο χωριό Πηγαδησάνων καθώς και στο νησάκι Καστός.

3.6 Εθιμικά – Λαογραφικά Στοιχεία

3.6.1. Λευκαδίτικη Φορεσιά

Οι ενδυμασίες σε κάθε τόπο έχουν υποστεί βαθιές και ριζικές αλλαγές από τα πανάρχαια χρόνια μέχρι σήμερα . Η φορεσιά ακολουθεί πάντα κι αυτή τις οικονομικές , κοινωνικές και πολιτισμικές γενικά διαφοροποιήσεις . Εξάλλου οι κλιματολογικές συνθήκες σε συνδυασμό με το βαθμό του πολιτισμού και το είδος της εργασίας δίνουν τον τόνο της μορφής της κάθε ενδυμασίας .Από τα φύλλα των δέντρων και τα δέρματα των ζώων , τα πρώτα υλικά κατασκευής ενδυμάτων δηλαδή , ως τα σημερινά κουστούμια , μια μεγάλη ποικιλία φορεμάτων προστάτευε και προστατεύει το ανθρώπινο σώμα .¹

Μια από τις σημαντικότερες εκφράσεις της Λευκαδίτικης τέχνης συναντάται στην παραδοσιακή φορεσιά τόσο στην ανδρική όσο και στην γυναικεία .

Η λευκαδίτικη γυναικεία λαϊκή φορεσιά , χαρακτηριστική πιο πολύ για τη λιτή , απέριτη και κομψή γραμμή της , παρά για τα απειράριθμα κεντήματα ,τα πολλά κοσμήματα και τη φανταχτερή παρουσία που χαρακτηρίζουν τις φορεσιές πολλών άλλων περιοχών , φορέθηκε πεισματικά μπορεί να πει κανείς , από όλες τις χωρικές ως τα τέλη του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου κι απ τις γυναίκες των λαϊκών τάξεων της πόλης ως το 1920 – 25 .

Η λευκαδίτικη ανδρική φορεσιά στα χωριά φορέθηκε ως το 1920-25 ,ενώ στην πόλη έπαψαν να τη φορούν , πάνω κάτω , από τα μέσα του 19 ου αιώνα . Οι πόλεμοι του 1912 –1922 ήταν αποφασιστικός

¹ Π. Κοντομίχης Η Λευκαδίτικη Λαϊκή Φορεσιά . Από τον 17^ο αιώνα ως τα μέσα του 20ου.
ΕΟΜΜΕΧ.Αθήνα
Ιδία επεξεργασία στοιχείων

παράγοντας για να πάψουν και οι χωρικοί να φορούν τις βράκες και τα κοντέσια και να μπουν στα στενά, να ντυθούν στα φράγκικα.

Τώρα πια την λευκαδίτικη παραδοσιακή φορεσιά την φορούν μόνο οι γυναίκες των χωριών. Και μπορεί κανείς να προβλέψει με σιγουριά πως μόλις απέλθει η σημερινή γενιά των ηλικιωμένων, τα λευκαδίτικα θα αποτελέσουν και αυτά ένα παρελθόν χωρίς επιστροφή και μια ανάμνηση για παλιές ιστορίες.

3.6.1.1. Λευκαδίτικη γυναικεία φορεσιά

Η νεότερη φορεσιά της Λευκαδίτισσας που φοριέται και σήμερα από τις παλαιότερες στα χωριά έχει σαν βάση το κομψό και καναλωτό φουστάνι με την ολοφάνερη δυτική του επίδραση. Μαζί με το φουστάνι μπήκαν στην νέα φορεσιά και τα δυτικής προέλευσης μέρη, όπως το γελέκι, το καμιζέτο, η σπαλέτα, το κότολο, η μπέρτα. Από την παλαιότερη διατηρήθηκαν το κοντέσι, η φλοκάτα, το κεφαλομάντηλο, το δέμα ή ποδιά και φυσικά το πουκάμισο, στη γνωστή του μορφή, οι κάλτσες και το συντρόφι.

Η Λευκαδίτικη φορεσιά λοιπόν αποτελείται από το γελέκι ένα είδος στηθόδεσμου με πλάτη. Ήταν λινό ή βαμβακερό, άσπρο και φοριόταν εσωτερικά πάνω από το πουκάμισο. Το πουκάμισο της φορεσιάς ήταν λευκό, με κουμπιά στο μπροστινό μέρος. Πάνω από το γελέκι φορούσαν την σπαλέτα. Σπαλέτα λέμε το εντυπωσιακό μπροστομάντιλο, που φορούν οι

νυφάδες και γενικά οι παντρεμένες Λευκαδίτισσες. Η σπαλέτα ήταν από μεταξωτό ή βαμβακερό ύφασμα, σε έντονα και χαρούμενα χρώματα και πάντα στολισμένη με κρόσσια.

Πάνω επίσης από το γελέκι φοριόταν το καμιζέτο, το οποίο είναι ένα άλλο είδος στηθόδεσμου από λινό ύφασμα. Δεν έχει πλάτες όπως το γελέκι, περνιέται μόνο στους ώμους με δύο λουρίδες και δένεται στη μέση πίσω με δύο ταινίες. Πάνω από το πουκάμισο φορούν το κότολο. Είναι ένα είδος εσωτερικής φούστας κατασκευασμένο από μάλλινο, λινό και βαμβακερό ύφασμα. Συναντιέται σε μεγάλη ποικιλία από την άποψη του χρώματος και της διακόσμησης του και δένεται στη μέση με περαστό σχοινί. Είναι διακοσμημένο με υφαντές φιγούρες σε γεωμετρικά σχέδια. Πάνω από το κότολο και το πουκάμισο φοριέται το φουστάνι. Το φουστάνι είναι εφαρμοστό, στενό από την μέση και πάνω και πλατύ, απλωτό με πλήθος πτυχές από κει και κάτω. Το κάτω μέρος του φουστανιού ξεχύνεται πλούσιο ως τους αστραγάλους με καλοσιδερωμένα τα άπειρα κανάλια του. Το επάνω μέρος του φουστανιού, η καμπζέλα όπως το λένε είναι εφαρμοστό και κλειστό στο στήθος όσον αφορά τις ανύπαντρες και με τετράγωνο άνοιγμα στο στήθος όσον αφορά τις παντρεμένες. Τα μανίκια του φορέματος είναι και αυτά εξίσου εφαρμοστά. Το φουστάνι κατασκευαζόταν από όλα τα υφάσματα και ήταν κυρίως μονόχρωμα. Άλλο ένα κομμάτι της γυναικείας φορεσιάς είναι η μπέρτα, ένα κάλυμμα της πλάτης δίχως μανίκια. Η μπέρτα είναι πάντα μάλλινη σε διάφορα χρώματα και με διάφορα είδη πλέξης. Επίσης μαζί με όλα τα παραπάνω φοριόταν το κοντέσι και η φλοκάτα, ένα είδος μάλλινου επενδυτή κεντημένο. Επίσης το δέμα που ήταν ένα μικρό, φτηνό και λεπτό εσωτερικό μαντήλι για την συγκράτηση των μαλλιών, κάτι σαν δίχτυ. Ένα ακόμα στοιχείο της φορεσιάς είναι το συντρόφι, το εσωτερικό γυναικείο εσώρουχο.

Η νυφιάτικη φορεσιά μοιάζει στην κανονική φορεσιά, μόνο που περιλαμβάνει τον τσουμπέ και το φέσι. Το φουστάνι της νυφιάτικης φορεσιάς είναι μεταξωτό ή μαλλινομέταξο, δεν σχηματίζει κανάλια όπως το άλλο μόνο απλώνεται φαρδύ σχηματίζοντας πλατιές και φουσκωτές

πτυχές. Ήταν συνήθως σε θαλασσί, ροζ και τριανταφυλλί χρώμα. Την χάρη και τον αέρα στο νυφικό το δίνει ο τσουμπές, ένας επενδυτής που σκεπάζει τους ώμους και τις πλάτες, κατεβαίνει ως τα πόδια και σέρνεται απλωτός με καλοσιδερωμένα κανάλια – πιέτες. Ο τσουμπές ήταν μεταξωτός στο ίδιο χρώμα με το φόρεμα και συνήθως κεντημένος με χρυσή κλωστή.

Υπέροχο επιστέγασμα της νυφικής στολής είναι το φέσι. Φοριόταν στραβά και πάντα στο αριστερό μέρος έτσι που να πιάνει ένα μέρος της χωρίστρας και να σκεπάζει λίγο το μέτωπο. Βελούδινο, μαύρο και χρυσοκεντημένο. Πάνω από το φέσι μπαίνει ένα αραχνοῦφαντο κεντητό κεφαλοπάνι, που πέφτει πλούσιο στις πλάτες και στους ώμους. Τέλος όσον αφορά τα μαλλιά της νύφης είναι πλεγμένα κοτσίδες σηκωμένες στην κορφή του κεφαλιού και από τους κροτάφους κρέμονται τα τσουρούφλια, δηλαδή δύο μικρές μπούκλες.

Απαραίτητο συμπλήρωμα της φορεσιάς είναι τα παπούτσια, τα λεγόμενα πασουμάκια. Ήταν χαμηλά σαν παντόφλες με ή χωρίς τακούνι και τα φορούσαν σε όλες τις περιστάσεις. Συνήθως ήταν από πανί, δέρμα και βελούδο και όχι σπάνια κεντημένα ή διακοσμημένα.

3.6.1.2. Λευκαδίτικη ανδρική φορεσιά

Η αντρική λευκαδίτικη φορεσιά αποτελείται από το πουκάμισο και την φανέλα, το γελέκι, τη σωμαμπάρκα, την καμπζέλα, το κοντογούνι, το κοντέσι και τη φλοκάτη, την κάπα, την βράκα ή βρακί, το βρακοπουκάμισο, τα σκαλτσούνια, τις σκάλτσες, το ζωνάρι, το φατσολέτο, το φέσι ή σκούφια, το μαντήλι του λαιμού, το σεγγούνι και τα παπούτσια.

Αναλυτικά, λοιπόν η αντρική φορεσιά αποτελείται από το πουκάμισο που είναι πολύ περιποιημένο, όμορφο και γερό, όπως και το

γυναικείο. Φοριέται πάνω από μια φανέλα μανικωτή, χοντρή μάλλινη άσπρη, που την πλέκουν οι γυναίκες του σπιτιού και είναι γερή και πυκνή, σωστός θώρακας. Πάνω λοιπόν από την φανέλα φορούσαν το πουκάμισο που ήταν πάντα άσπρο από λινό ή βαμβακερό ύφασμα του σπιτικού αργαλειού. Το πουκάμισο είναι μακρύ και φτάνει σχεδόν ως τους μηρούς. Μπροστά είναι σχιστό ως την μέση και χωρίς γιακά. Κουμπώνει μπροστά με μικρά άσπρα κουμπιά που τα λένε μαργαριταρόζες.

Πάνω από το πουκάμισο φορούσαν το γελέκι που είναι στο σχήμα όμοιο με τα γιλέκα που φορέθηκαν σε όλη την Ελλάδα. Ήταν από τσόχα συνήθως λεπτή με πλάτη μεταξωτή. Το χρώμα τους ήταν το μαύρο, το κόκκινο, το πράσινο και το γαλάζιο σκούρο σε όλες τις αποχρώσεις. Το γελέκι κούμπωνε μπροστά και στα δύο φύλλα υπήρχαν τσεπάκια που ήταν ολοκέντητα και γαιτανωμένα.

Οι χωρικοί στη θέση του γελέκου ή και πάνω από αυτό φορούσαν την σωμαμπάρκα, ένα είδος εξωτερικού πουκάμισου από χοντρό ύφασμα και το φορούσαν αποκλειστικά στις εργασίες που λερώνουν και κυρίως στις αγροτικές δουλειές.

Η καμπζέλα ήταν ένα είδος ζακέτας με μανίκια μακριά και στενά. Φοριόταν πάνω από το γελέκι ή το πουκάμισο και κατασκευαζόταν από ύφασμα μάλλινο, βαμβακερό ή μεταξωτό σε χρώμα μαύρο, καφέ, κόκκινο ή γαλάζιο.

Το κοντογούνι ήταν μάλλον ελαφρός επενδυτής με μακρύ μανίκι, ραμμένος από μάλλινο ή βαμβακερό ύφασμα αργαλειού. Το σχήμα του ήταν όπως του γυναικείου κοντογουνιού και το χρώμα του γαλάζιο, σκούρο κόκκινο ή βυσσινί. Κάθετα ανοιχτό μπροστά, έφτανε μέχρι την

μέση. Κούμπωνε με λιανόκουμπα ασημένια ή πάνινα και στην περιφέρεια του διακοσμούσαν με γαϊτάνια χρωματιστά.

Το κοντέσι και η φλοκάτη είναι σχεδόν όμοιοι μάλλινοι επενδυτές ίδιοι με τους γυναικείους. Η διαφορά είναι ότι το αντρικό κοντέσι και η φλοκάτη δεν έχουν καθόλου κεντήματα , πιο αρρενωπά θα λέγαμε. Το κοντέσι το φορούσαν λίγο ιδιότροπα. Περνούσαν το ρούχο μόνο στον ένα ώμο και στον άλλο το στήριζαν απλά. Δείγμα παλικαριάς ίσως και καμάρι.

Η κάπα είναι η κάπα που συναντάμε παντού αλλά στην Λευκάδα δεν πολυφορέθηκε. Ήταν από μαλλί γιδίσιο και τις κατασκεύαζαν με τέτοιο τρόπο που τις έκαναν πολύ ζεστές και αδιάβροχες.

Η βράκα η λευκαδίτικη είναι μια παραλλαγή της νησιώτικης μπουραζάνας. Φοριόταν πάνω από ένα μακρύ βαμβακερό σώβρακο. Η βράκα είναι απάνω πολύ πλατιά και σχηματίζει γύρω στη μέση άπειρες σούρες ακανόνιστες και ασιδέρωτες. Οι σούρες όσο πάνω προς τα κάτω σβήνουν και έτσι στα γόνατα είναι πολύ εφαρμοστά. Το χρώμα της βράκας είναι μαύρο , γαλάζιο και σπάνια άσπρο. Κατασκευαζόταν συνήθως από βαμβάκι ή λινό. Το βρακοπουκάμισο είναι ένας συνδυασμός πουκάμισου και βράκας , ένα είδος ολόσωμης φόρμας.

Οι άντρες φορούσαν και κάλτσες που τις ονόμαζαν σκαλτσούνια. Ήταν μάλλινα και τα φορούσαν πάνω από τις σκάλτσες. Οι σκάλτσες είναι λευκά χοντρά κεντημένα καλύμματα των ποδιών από τα γόνατα ως τους αστραγάλους.

Το ζωνάρι είναι ένα είδος ζώνης από λινό ή βαμβάκι, μακρύ τόσο ώστε να φέρνει δυο- τρεις βόλτες γύρω από την μέση και πλατύ , περίπου 15 με 20 εκατοστά. Τα ζωνάρια ήταν σε λευκό χρώμα και στις άκρες τους κρεμόντουσαν κρόσσια.

Φατσολέτο ήταν το αντρικό μαντήλι του κεφαλιού. Ήταν μικρότερο από το γυναικείο και τετράγωνο όπως εκείνο. Το έφερναν

βόλτα στο κεφάλι και το έδεναν κόμπο πίσω ώστε να κρέμονται οι δύο άκρες . Το χρώμα του ήταν καφέ , γαλάζιο ή μαύρο .

Το φέσι που συμπλήρωνε τη φορεσιά είναι το γνωστό κόκκινο φεσάκι. Η σκούφια είναι η σκοτσέζικη σκούφια που καθιερώθηκε από την εποχή της Αγγλοκρατίας. Ούτε η σκούφια ούτε το φέσι φορέθηκαν στην Λευκάδα σε μεγάλη κλίμακα.

Το μαντήλι του λαιμού ήταν μεγάλο, λεπτό και κεντημένο. Το δίπλωναν τριγωνικά και το έδεναν στο λαιμό τους. Τα μαντήλια του λαιμού ήταν λευκά και κεντημένα με μεταξωτές κλωστές.

Το σεγγούνι είναι μάλλινος επενδυτής ίδιος με τον γυναικείο.

Η γαμπριάτικη φορεσιά δεν έχει διαφορά με την κοινή φορεσιά. Αν υπάρχει κάποια διαφορά είναι μόνο ποιοτική δηλ. η στολή ήταν πιο φροντισμένη και με καλύτερα υφάσματα.

Την φορεσιά συμπλήρωναν τα παπούτσια των ανδρών που ήταν και αυτά ανάλογα με την εποχή και την οικονομική κατάσταση του καθενός. Τα πιο παλιά παπούτσια εκτός από τα πασουμάκια που τα φορούσαν μόνο στο σπίτι ήταν τα λιανοτσάρουχα. Πρόχειρα παπούτσια σε σχήμα τσαρουχιού , χωρίς την φούντα, με μύτη γυριστή προς τα πάνω και εφάρμοζαν στα πόδια με λουριά δερμάτινα , που σταύρωναν στην κνήμη.

3.6.2 Κοσμήματα της Λευκαδίτικης Φορεσιάς

Απαραίτητο συμπλήρωμα της λευκαδίτικης φορεσιάς , ιδιαίτερα της γυναικείας είναι το κόσμημα .¹

¹ Π. Κοντομίχης, Η Λευκαδίτικη Λαϊκή Φορεσιά , Από τον 17^ο αιώνα ως τα μέσα του 20ου.
ΕΟΜΜΕΧ.Αθήνα
Ιδία επεξεργασία στοιχείων

Σε αυτό το κεφάλαιο θα αναφέρουμε τα κοσμήματα που φορούσαν οι γυναίκες, όπως τα βρίσκουμε σε προικοσύμφωνα και καταγραφές περιουσίας από το 17^ο αιώνα ως τις μέρες μας και όπως μας φωτίζει και η παράδοση

Μερικά από αυτά (τα κοσμήματα της σπαλέτας) φοριούνται και σήμερα από τις χωρικές που φορούν τη λαϊκή φορεσιά.

Απαραίτητο συμπλήρωμα και στολίδι της σπαλέτας (μπροστομάντηλο) είναι τα χρυσαφικά , κατά την περίπτωση βέβαια και εννοούμε την επισημότητα της μέρας, την ηλικία , την οικονομική θέση κλπ. Τα βασικά χρυσαφικά είναι οι σπίλες, τα ποντάλια, οι καρφοβελόνοι και οι στηθοβελόνες. Είναι και τα τέσσερα καρφίτσες με μεγαλύτερο ή μικρότερο χρυσό ή ασημένιο (κάποτε και χάλκινο) κεφάλι. Το ποντάλι και η σπίλα είναι ελλειψοειδή κοσμήματα με πολλές απανωτές ή διασταυρωμένες επιφάνειες και πολύτιμα ένθετα πετράδια. Βρίσκονται σε ποικιλία παραλλαγών με χαρακτηριστικό τους γνώρισμα τις μικρές αλυσιδίτσες με μαργαριτάρι. Οι καρφοβελόνοι πάλι είναι κοσμήματα πολύ απλά, με μόνο στολίδι τους την πέτρα της κεφαλής τους. Υπάρχει μεγάλη ποικιλία καρφοβελονών από τους πιο φτηνούς ως και τους πιο ακριβούς. Έχουμε καρφοβελόνους ασημένιους, χρυσούς και χάλκινους με μαργαριτάρια και άλλους με σταυρό στην κεφαλή. Οι στηθοβελόνες είναι παραλλαγή του καρφοβέλονα με πλατύτερη πέτρα. Τα ποντάλια και τις σπίλιες τα πλαισίωναν χρυσές ή αργυρές αλυσιδίτσες από τις οποίες πολλές φορές κρέμονταν χρυσές καρδιές.

Ένα κόσμημα που κυριαρχούσε ως ένδειξη αρραβωνιάσματος ήταν η βέρα, συνήθως χρυσή. Τα δαχτυλίδια τους ήταν χρυσά ή ασημένια, στολισμένα με μαργαριτάρια, κρυστάλλους, διαμάντια, κεχριμπάρι κλπ.

Όσον αφορά τα αυτιά οι Λευκαδίτισσες φορούσαν σκουλαρίκια, χρυσά ή ασημένια και συνήθως διακοσμημένα με μαργαριτάρι. Κόσμημα του αυτιού, που φορούσαν οι Λευκαδίτισσες νύφες είναι οι μπόκολες, πιο

μικρές από τα σκουλαρίκια και συνήθιζαν να τις φορούν πολλές μαζί ,πλεγμένες σε πλεξούδες. Στο λαιμό φορούσαν χρυσές αλυσίδες και κρεμούσαν χρυσές καρδιές, αστέρια κλπ στολισμένα με χρωματιστά πετράδια.

Το πιο όμορφο και χαρακτηριστικό κόσμημα που στολίζει τη νύφη είναι η τρεμούλα. Η τρεμούλα φοριόταν στο φέσι. Είναι μια μετάλλινη δηλαδή βέργα ως 10 εκ., το λεγόμενο κότζι, που στέκει όρθιο στην άκρη του φεσιού. Στην κορυφή του ο μετάλλινος μίσχος έχει ένα άνθος με δύο-τρία φύλλα χρυσά, πλουμισμένα με διαμαντόπετρες. Καθώς κινούνταν η νύφη το κότζι έτρεμε και άστραφταν τα διαμάντια.

Φυσικά πλήρη αρματωσιά κοσμημάτων έχει μόνο η νύφη ή νιόνυφη. Οι άλλες αρκούνται στην σπίλα και το ποντάλι. Κι όσο περνάνε τα χρόνια, τα αφήνουν κι αυτά και η σπαλέτα μένει σκέτη και αστόλιστη με μοναχή συντροφιά μερικούς ψεύτικους κορφοβελόνους και λίγες συρμάτινες παραμάνες. Περιττεύει να πούμε πως οι χήρες γυναίκες οποιασδήποτε ηλικίας δεν βάζουν κοσμήματα εκτός από τη βέρα τους.

Μερικά κοσμήματα και διακοσμητικά υλικά δεν γνωρίζουμε πως ήταν (υλικό, σχέδιο, χρήση κ.λπ.) όπως πχ το λέφι, το τζόγελο, το χιλάλι, το μαχτούλι, το μαγινάκι, χανάκια κλπ.

3.6.3 Κεντητική

6.3.1 Καρσάνικη βελονιά

Η «καρσάνικη βελονιά» είναι μία τεχνική κεντήματος εντελώς διαφορετική από κάθε άλλη βελονιά στον ελλαδικό χώρο ή και πέραν αυτού.¹ Ο καμβάς της σταυροβελονιάς, που προϋπήρξε και

¹ Ν. Δουβίτσας, Η καρσάνικη βελονιά, Ιστορία, τεχνική, είδη κεντημάτων, υλικά. Ιδία επεξεργασία στοιχείων

χρησιμοποιήθηκε από τις κεντήστρες της πατρίδας μας , αλλά και από αυτές του νησιού της Λευκάδας , δεν έχει καμία σχέση με την τεχνική της «καρσάνικης βελονιάς». Η τεχνική της καρσάνικης βελονιάς αποτελεί σύλληψη και δημιουργία των γυναικών της Καρυάς , του κεφαλοχωρίου αυτού της Λευκάδας , από όπου και πήρε το όνομα του. Η άλλη ονομασία της ως «Λευκαδίτικη βελονιά» ή και «Λευκαδίτικο κέντημα» χρησιμοποιήθηκε από τους ξένους, επισκέπτες στο νησί της Λευκάδας, που πρωτογνώρισαν, εκεί γύρω στη δεκαετία του 1960 , τα θαυμάσια έργα των κεντήστρων της Καρυάς και κάποιων άλλων των γύρω χωριών , που άρχισαν στο μεταξύ να χρησιμοποιούν την καινούργια αυτή τεχνική.

Το βασικό στοιχείο της διαφορετικότητας στην καρσάνικη βελονιά είναι ο καινούργιος τρόπος κεντήματος (τεχνική) και τα σχέδια που προέκυψαν κατά τη διάρκεια των διακοσίων ετών που οι γυναίκες δούλεψαν στο κέντημα.

Τα σχέδια του καρσάνικο κεντήματος είναι πολλά. Μερικά μόνο από αυτά είναι απλά και αυτοτελή. Τα σχέδια που συνθέτουν ένα ολοκληρωμένο κεντητικό έργο έχουν γεωμετρική σχέση μεταξύ τους.

Το ύφασμα που χρησιμοποιείται στα καρσάνικα κεντήματα είναι κυρίως το λινό , ιταλικό ή αγγλικό. Τα σχέδια γίνονται κυρίως με λινή , μεταξωτή ή κλωστές που χρησιμοποιούνται σε όλα τα κεντήματα.

Η καρσάνα κεντήστρα κεντούσε με την νέα βελονιά τις τραχηλιές , τις πάντες , τις «καλημέρες» , τις μαξιλαροθήκες και κάποτε τα σεντόνια. Αυτά είναι τα πρώτα είδη εργόχειρων με καρσάνικη βελονιά, που βρίσκουμε , όλο και πιο αραιά, στα μπαούλα των γιαγιάδων. Αργότερα, όταν η νέα βελονιά έγινε ευρύτερα γνωστή, κεντήθηκαν τα σεμέν, τα καρέ, τα τραπεζομάντιλα, οι ροτόντες, κλπ.

Το καρσάνικο κέντημα είναι μοναδικό και αξεπέραστο είδος λαϊκής κεντητικής τέχνης. Σε λίγο τα κεντήματα της Καρυάς θα αποτελούν είδος μουσειακό. Οι γυναίκες της Λευκάδας το γνωρίζουν πολύ καλά αυτό και φροντίζουν , να διατηρούν στα μπαούλα τους τα δικά τους κεντητικά έργα, για κληρονομιά στις κόρες και τις εγγονές τους.

3.6.4. Δημοτικά τραγούδια της Λευκάδας

Τα δημοτικά τραγούδια της Λευκάδας , όπως και σε όλα τα μέρη της Ελλάδας εκφράζουν τον πόθο για ελευθερία, τα παράπονα , τα όνειρα, τα πάθη , τον έρωτα . Δημιουργός των δημοτικών τραγουδιών είναι όπως πάντα ο ίδιος ο λαός. Οι Λευκαδίτες τραγουδούν σε όλες τις φάσεις της ζωής τους. Τραγουδούν στην καθημερινή τους ζωή, στα γλέντια, στην βάπτιση, στον γάμο, ακόμα και στον θάνατο. Για τους Λευκαδίτες το τραγούδι είναι τρόπος ζωής και έκφρασης.¹

Οι καντάδες είναι από τα παλαιότερα φραστικά μελωδικά δημιουργήματα των Λευκαδιτών. Οι καντάδες αποτελούνται από δύο δεκαπεντασύλλαβους ομοιοκατάληκτους στίχους που αντιστοιχούν με τα δίστιχα. Οι καντάδες μπορεί να είναι αστείες, σατυρικές αλλά κυρίως ερωτικές. Ο σκοπός της καντάδας είναι μικρός σε έκταση, εύκολος, απλός και ευκολομνημόνευτός.

Οι καντάδες πολλές φορές αυτοσχεδιάζονται και τραγουδιούνται πάνω σε διάφορους μελωδικούς σκοπούς , από τους οποίους άλλοι είναι χορευτικοί και άλλοι απλώς εξυπηρετούν το τραγούδι. Συνήθως οι καντάδες συνοδεύονται με την μαγευτική μουσική του μαντολίνου , του βιολιού και άλλων εγχόρδων και πνευστών οργάνων.

¹ Π. Κοντομίχη , Δημοτικά Τραγούδια της Λευκάδας, Γρηγόρη , Αθήνα 1986

Οι γυναίκες στη Λευκάδα τραγουδούν για όλους. Λένε ωραιότατα δίστιχα εγκωμιαστικά, γεμάτα λεβεντιά και χάρη , καμιά φορά ίσως και πειραχτικά όπως ταιριάζει στον καθένα.

Χαρακτηριστικό δίστιχο που τραγουδούν σε νέο άντρα είναι το εξής :

*Θιαμαίνομαι τον ουρανό πως δεν ανθούν οι στράτες,
Πως δεν σε παίρνουνε κοντά ξανθές και μαυρομάτες.*

Τα δημοτικά τραγούδια της Λευκάδας χωρίζονται σε :

- 1) Τραγούδια της αγάπης
- 2) Τραγούδια της ξενιτιάς
- 3) Τραγούδια του γάμου
- 4) Ιστορικά
- 5) Κλέφτικα
- 6) Παραλογές
- 7) Μοιρολόγια
- 8) Μοιρολόγια του Κάτω Κόσμου
- 9) Γνωμικά – Διδακτικά
- 10) Λαζαρικά και των Παθών του Χριστού
- 11) Περιγελαστικά
- 12) Ταχταρίσματα
- 13) Νανουρίσματα
- 14) Ναυτικά
- 15) Ληστρικά και του θρύλου
- 16) Γεωργικά και του αργαλειού

3.6.5. Παραδοσιακός Λευκαδίτικος γάμος

Ο γάμος είναι η σημαντικότερη και κορυφαία στιγμή στην ζωή του ανθρώπου. Γι αυτό τον λόγο έχει περιβληθεί με ένα πλήθος έθιμα που αποσκοπούν στην εξασφάλιση της ευτυχίας για την νέα οικογένεια, που τώρα αρχίζει και πρέπει να ριζώσει, (γι αυτό τον λόγο ρίχνουν ρύζι κατά την διάρκεια της τελετής του γάμου).¹

Πολλά από τα λευκαδίτικα έθιμα του γάμου εφαρμόζονται ακόμα και σήμερα σε πολλά χωριά, ακόμα και σήμερα. Όμως ο παραδοσιακός λευκαδίτικος γάμος με όλα του τα τελετουργικά έθιμα αναβιώνει κάθε χρόνο, τον Αύγουστο, στο χωριό Καρυά.

Βασική προϋπόθεση για να γίνει ένας γάμος είναι ο νέος να είναι σε ηλικία γάμου και να έχει υπηρετήσει την στρατιωτική του θυσία. Επίσης να μην έχει άλλες υποχρεώσεις, δηλ. ανύπαντρες αδερφές κλπ. Αν πληρεί τις προϋποθέσεις λει στον πατέρα του και ενίοτε στην μητέρα του, ότι θέλει να παντρευτεί. Όλη η οικογένεια τότε σύσσωμη συζητούν για την επιλογή της νύφης, η οποία πρέπει να είναι σωστή, τίμια, νοικοκυρά καθώς και από καλή οικογένεια. Αφού επιλέξουν την νύφη, βρίσκουν προξενητή ή προξενήτρα, ο οποίος πρέπει να είναι σοβαρός, τίμιος και εχέμυθος για να στείλουν προξενιά στο σπίτι της νύφης.

Ο προξενητής πηγαίνοντας στο σπίτι της νύφης αναφέρει την προξενιά στον πατέρα της νύφης. Αφού συμφωνήσουν οι γονείς της

¹ Π. Κοντομίχης, Ο Λευκαδίτικος Γάμος, Αθήνα 1971, τ. Α' Εταιρία Λευκαδικών Μελετών, Επετηρίς Ιδία επεξεργασία στοιχείων

κοπέλας , τότε τα «σώνουν». Από εκείνη την στιγμή οι δύο οικογένειες αποκαλούνται αμοιβαία συμπέθεροι.

Αμέσως κατόπι έρχονται σε επαφή οι γονείς των δύο νέων και κανονίζουν την προίκα, το λιγάτι. Τότε κανονίζουν και την ημέρα που θα πάνε.

Το «λιγατοχάρτι»είναι μία έγγραφη συμφωνία ανάμεσα στις δύο οικογένειες του τι παίρνει η νύφη σε κινητά και ακίνητα. Αφού συνταχθεί το λιγατοχάρτι, σε συγκεκριμένη ημερομηνία ξεκινάει το συμπεθεριό, μαζί με συγγενείς από το σπίτι της νύφης για το σπίτι του γαμπρού.

Το λιγατοχάρτι στο σπίτι του γαμπρού το διαβάζει ο ίδιος ο γαμπρός και αν συμφωνήσει τότε όλοι εύχονται το λιγατοχάρτι να είναι καλορίζικο και καλοφούρτουνο. Τότε αρχίζει το γλέντι και οι τουφεκιές σαν ένδειξη χαράς και στερεώματος της συμπεθεριάς.

Την άλλη Κυριακή ο πεθερός κάνει την επίσκεψη στη νύφη και της πάει το δαχτυλίδι . Εκεί θα κανονίσουν τους αρραβώνες.

Οι αρραβώνες γίνονται συνήθως βράδυ. Ξεκινάει το συμπεθερικό και πάει στην νύφη τα στολίδια μαζί με ρούχα και παπούτσια. Τα επικρατέστερα στολίδια είναι τα χρυσαφικά. Οι συγγενείς του γαμπρού στολίζουν την νύφη με διάφορα κοσμήματα αλλά την βέρα στο χέρι της νύφης θα την βάλει ένα παιδί συγγενικό που να ζουν και οι δύο του γονείς.

Αργότερα θα κανονίσουν πότε θα γίνει ο γάμος, αλλά συνήθως γίνεται μέσα στο χρόνο.

Όσο πλησιάζει ο καιρός τόσο γίνονται και πιο έντονες οι ετοιμασίες της νύφης. Οι ετοιμασίες της νύφης αρχίζουν με το πλύσιμο των μαλλιών. Γυναίκες διαφόρων ηλικιών, μαζί με την νύφη και την μητέρα της πηγαίνουν όλα τα χοντρά μάλλινα σκεπάσματα στο ποτάμι για πλύσιμο. Το πλύσιμο των μαλλιών συνοδεύεται με έντονο τραγούδι και χορό.

Την τελευταία εβδομάδα πριν από το γάμο γίνονται τα προζύμια. Τα προζύμια του γαμπρού γίνονται την Τρίτη ενώ της νύφης την Τετάρτη . Στα προζύμια , ζυμώνονται τα κουλούρια του γάμου. Όλη η διαδικασία βέβαια συνοδεύεται με φαγητό, ποτό , τραγούδι και χορό.

Την Πέμπτη πριν το γάμο γίνονται τα καρφώματα και τα κρεβάτια. Στο σπίτι της νύφης , αφού έχουν πλυθεί και έχουν τελειοποιηθεί τα προικιά (κρεβάτια) έρχονται σο συγγενείς του γαμπρού για να τα δουν και τα πάρουν. Αφού τα δουν , τα καρφώνουν με μια κόκκινη κλωστή για καλή τύχη και συγχρόνως τραγουδούν συμβολικά τραγούδια.

*Πέντε κλωνιά βασιλικός και πέντε μαντζουράνα,
χαρά σε τούτα τα προικιά που ναι από τέτοια μάνα.*

Οι γυναίκες του σπιτιού όλη αυτή την ώρα κερνούν τους καλεσμένους γλυκά και ποτά. Έπειτα τα προικιά φορτώνονται σε άλογα και ακολουθούν τον δρόμο για το σπίτι του γαμπρού. Τα κρεβάτια είναι μια πολύ συγκινητική στιγμή για την μητέρα της νύφης , αφού βλέπει τους κόπους τόσων ετών να φεύγουν για ένα άλλο σπίτι και γιατί ξέρει πως μετά τα προικιά θα ακολουθήσει η κόρη της τον ίδιο δρόμο.

Την παραμονή του γάμου , το Σάββατο , γίνονται τα καλέσματα. Δυο τρεις άντρες γυρίζουν σε όλα τα σπίτια και καλούν τον κόσμο στο γάμο. Οι καλεσμένοι το απόγευμα πηγαίνουν στο σπίτι του γαμπρού το «κανίσκι», ένα καλάθι γεμάτο κρέας , κρασί, γλυκά , κουλούρια κ.α. Το ίδιο γίνεται και στο σπίτι της νύφης. Το απόγευμα σφάζεται το θρεφτάρι για την μέρα του γάμου. Αργά το απόγευμα πηγαίνουν στο σπίτι του γαμπρού , οι συγγενείς της νύφης το πουκάμισο του γαμπρού. Έπειτα το βράδυ οι συγγενείς του γαμπρού πηγαίνουν να φέρουν τον νονό. Τον νονό τον φέρνουν με βιολιά και με τραγούδια. Όπως οι υπόλοιπες μέρες έτσι και αυτή είναι γεμάτη γλέντι, χορό και τραγούδι.

Την μέρα του γάμου την Κυριακή, από το πρωί πηγαίνει στο σπίτι της νύφης η στολίστρα που θα στολίσει την νύφη. Το ίδιο γίνεται και στο σπίτι του γαμπρού. Λίγο πριν ντυθεί ο γαμπρός θα ξυριστεί. Την ώρα που ξυρίζεται τα όργανα έξω παίζουν και οι συγγενείς πληρώνουν χωρίς τσιγγουνιές. Αφού ετοιμαστεί ο γαμπρός ξεκινάει τον δρόμο για την εκκλησία για να περιμένει την νύφη. Την ίδια ώρα ξεκινάει και η νύφη από το σπίτι για να πάει στην εκκλησία. Σε όλο τον δρόμο ακούγονται τραγούδια του αποχαιρετισμού και αποχωρισμού της νύφης από τους δικούς της.

*Σύρε νυφούλα μ, στο καλό και στην καλή την ώρα.
Αυτού που πάς , νυφούλα μου, κανέλα μην μασήσεις,
γαρύφαλλο μην μυριστείς και μας αλησμονήσεις.
Αυτού που πας, νυφούλα μου, να μην πολυδακρύσεις
σαν κυπαρίσσι να σταθείς και σαν δεντρί να ανθίσεις
και σαν μηλιά γλυκομηλιά να ανθίσεις , να καρπίσεις.*

Όταν φτάσει η νύφη στην εκκλησία το μυστήριο θα γίνει με τον ίδιο τρόπο που γίνεται και σήμερα. Η μόνη διαφορά είναι ότι στο τραπέζι που ακουμπούν τα στέφανα από κάτω είναι καρφωμένο ένα ψαλίδι για να προφυλάξει από τα μάγια. Επίσης η νύφη στο δεξί πόδι φοράει ένα αντρικό παπούτσι ως ένδειξη πως δεν πρόκειται να υποταχθεί εντελώς στον άνδρα.

Μετά την τέλεση του μυστηρίου η νύφη με τον γαμπρό στέκονται στην εκκλησία για να πάρουν τις ευχές από τους καλεσμένους.

Αφού πάρουν τις ευχές του κόσμου το ζευγάρι και όλοι οι καλεσμένοι θα πάνε στο σπίτι του γαμπρού για το γλέντι.

Στην πόρτα του σπιτιού του γαμπρού την νύφη την περιμένει η πεθερά με δεμένα τα μάτια , για να την δει πρώτα η νύφη και να πεθάνει πρώτη η πεθερά. Σε λίγο της λύνουν τα μάτια για να αντικρίσει την γυναίκα του παιδιού της. Έπειτα της δίνει να πει νερό και την ταΐζει

ζάχαρη. Η νύφη πριν πει νερό γυρίζει και ραντίζει τον κόσμο σαν να αφήνει την δροσιά της. Όλα αυτά γίνονται στην πόρτα του σπιτιού. Για να μπει στο σπίτι περνάει πάνω από ένα ανδρικό εσώρουχο για να γεννήσει αγόρια.

Το μεσημέρι στρώνεται τραπέζι και αρχίζει το γλέντι. Το φαγοπότι είναι τόσο μεγάλο που κρατάει δύο και τρεις ημέρες. Μετά το φαγητό αρχίζει και ο χορός που τον πρώτο τον σέρνει η νύφη. Ακούγονται τραγούδια που αναφέρονται σε όλους, στο ζευγάρι, στα πεθερικά, στον παπά, στον πρόεδρο.

Το βράδυ το ζευγάρι αποσύρεται για να κοιμηθεί. Τότε η πεθερά ντύνει με τα ίδια της τα χέρια την νύφη με ένα λευκό, πεντακάθαρο πουκάμισο και λει κάποια λόγια ενθαρρυντικά στη νύφη. Έπειτα περιμένει έξω από το νυφικό δωμάτιο μέχρι να βγει ο γαμπρός και να την καλέσει να δει την απόδειξη της τιμότητας της νύφης. Τότε το παίρνει χαμπάρι το συμπεθεριό και αρχίζει το τουφεκίδι σαν να λει : «Γιορτάστε! Ένα κάστρο έπεσε στην Αγία Μαύρα, με τιμή και με δόξα».

Την επόμενη μέρα πηγαίνει ο γαμπρός στα πεθερικά του να τους ευχαριστήσει που του έδωσαν τίμια κοπέλα. Μετά γυρίζει στο σπίτι του και μαζί με το συμπεθεριό πηγαίνει με το πουκάμισο της πρώτης νύχτας ψηλά σηκωμένο , σαν λάβαρο, στο πηγάδι ή στην βρύση για να το πλύνουν. Εκεί στήνουν τον χορό και η νύφη τους κερνάει όλους.

Γυρίζοντας στο σπίτι το σόι του γαμπρού φτιάχνει μια γλυκιά πίτα για την νύφη. Έπειτα στρώνουν το κρεβάτι των νεόνυμφων που όλοι οι συγγενείς και οι καλεσμένοι πετούν χρήματα και εύχονται για τους νεόνυμφους. Αφού το καλοστρώσουν πετούν πάνω ένα αγοράκι που να έχει μάνα και πατέρα για να κάνει το ζευγάρι αγόρια.

Ο γάμος συνήθως τελειώνει την Τρίτη το απόγευμα με το μοίρασμα της πίτας σε όλους τους καλεσμένους.

3.6.6. Λευκαδίτικες εκφράσεις – λέξεις

Κενώνω = γεμίζω τα πιάτα

Πορτόνι = μικρη καγκελόπορτα

Λάτα = τενεκές

Κατακλείδι = σαγόνι

Κατελωμένος = πάρα πολύ βρώμικος

Τμάτσι = σπιτικές χυλοπίτες

Πνιάτα = κατσαρόλα

Ξαχούρδισα = γλίστρησα

Σκουτέλα = φλιτζάνι τσαγιού

Ντάμφαρο = χαστούκι

Μαστέλος = μεγάλο δοχείο για το πλύσιμο των ρούχων

Πλυταριά = σανίδα για το πλύσιμο των ρούχων

Σουρτούκο = σακάκι

Ποντάρισα = κρυολόγησα

Βετούλι = κασίκι

Φαρομανάω = παίζω με κέφι

Σφαή = αυχένας

Σφελάγγι = αράχνη

Ρεφούδι = αυγοτάραχο

Χάβαρα = αχιβάδες

Πάουρας = καβούρι

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

Πολιτιστικές Υποδομές και δραστηριότητες στην πόλη της Λευκάδας

4.1 Δημόσια Βιβλιοθήκη

Η προσπάθεια φωτισμένων ανθρώπων να δημιουργηθεί βιβλιοθήκη στη Λευκάδα και να διασωθούν οι θησαυροί που υπήρχαν στο νησί οδήγησαν στην ίδρυση της Δημόσιας Βιβλιοθήκης το 1953.¹

Με πολύ κόπο ο Πάνος Ροντογιάννης, φιλόλογος και ιστορικός, με την συμπαράσταση του τότε Μητροπολίτη Λευκάδας και Ιθάκης Δωρόθεου, του δημάρχου Δ. Γιαννουλάτου, του συμβολαιογράφου Τάκη Μαμαλούκα και πολλών άλλων συγκέντρωσε παλιά βιβλία και κειμήλια που υπήρχαν σε ιδιωτικές συλλογές, εικόνες και εκκλησιαστικά σκεύη από ναούς και μονές που είχαν καταστραφεί τα οποία αποτέλεσαν τον πυρήνα της δημοτικής αρχικά, βιβλιοθήκης.

Η Δημόσια Βιβλιοθήκη, από την ίδρυσή της το 1953, στεγάζεται στο αρχοντικό της οικογένειας Ζουλίνου, σε ένα όμορφο νεοκλασικό κτίσμα, ιστορικά διατηρητέο του τέλους του

19^{ου} αιώνα στο κέντρο της πόλης, το οποίο είχε στεγάσει την Εθνική Τράπεζα, το διοικητήριο των κατακτητών, τις αντιστασιακές οργανώσεις κ.α.

¹ Μ. Ρούσου , *50 Χρόνια Δημόσια Βιβλιοθήκη Λευκάδας*, Λευκάδα 2003, Ίδια επεξεργασία στοιχείων

Η Βιβλιοθήκη που σήμερα λειτουργεί στο ισόγειο του κτιρίου, περιλαμβάνει περισσότερα από 55.000 βιβλία και καλύπτει τις ανάγκες του νομού και των γύρω περιοχών αλλά και ενδιαφερομένων από όλο τον κόσμο που με την βοήθεια της τεχνολογίας μπορούν να έχουν πρόσβαση. Καθημερινά την βιβλιοθήκη επισκέπτονται γύρω στα σαράντα άτομα, ενώ την περίοδο των εορτών και το καλοκαίρι η κίνηση αυξάνεται. Η μεγαλύτερη προσέλευση γίνεται από σπουδαστές και φοιτητές ειδικά τις περιόδους των εορτών που ετοιμάζουν κάποιες εργασίες και η βιβλιοθήκη μπορεί με την πλούσια θεματολογία της να βοηθήσει οποιονδήποτε σπουδαστή, ενώ υπάρχουν επισκέπτες και μάλιστα σε καθημερινή βάση που ασχολούνται με την έρευνα.

Οι ενότητες των βιβλίων που δανείζεται ο περισσότερος κόσμος είναι διηγήματα, μυθιστορήματα, παιδαγωγικά, λαογραφία, ξένη λογοτεχνία, φιλοσοφικά αλλά και βιβλία επιστημονικού περιεχομένου.

Η βιβλιοθήκη ανανεώνεται με πόρους του Υπουργείου Παιδείας αλλά και από δωρεές ιδιωτών σε βιβλία. Το μεγαλύτερο μέρος των χρημάτων φέτος διατέθηκε για την αγορά βιβλίων λογοτεχνίας, επτανησιακής αλλά κυρίως λευκαδίτικης τοπικής ιστορίας, φιλοσοφίας και για πάρα πολλά παιδικά βιβλία τα οποία τυγχάνουν μεγαλύτερης αποδοχής από το αναγνωστικό κοινό.

Περιλαμβάνει τμήμα αρχείων, περιοδικών και εφημερίδων, δανειστικό τμήμα, μη δανειστικό τμήμα – αναγνωστήριο.

Η βιβλιοθήκη δεν διαθέτει ολοκληρωμένο εκδοτικό τμήμα αλλά περιοδικά πραγματοποιεί ενδιαφέρουσες εκδόσεις. Ενδεικτικά αναφέρουμε την έκδοση της εργογραφίας του φιλόλογου – λαογράφου Π. Κοντομίχη και την έκδοση του βιβλίου του Ν. Βαγενά « Το Κάστρο της Αγίας Μαύρας ».

Η Δημόσια Βιβλιοθήκη της Λευκάδας φιλοξενεί στον πρώτο της όροφο συλλογή μεταβυζαντινών εικόνων επτανησιακής τέχνης και

κειμηλίων, συλλογή με παλαίτυπα, χειρόγραφα , χαρακτηριστικά και χάρτες της Λευκάδας, ιδιωτικές συλλογές όπως αυτές του Δημητρίου Γκίνη και του Αντώνη Τζεβελέκη. Περιλαμβάνει επίσης τα έπαθλα του Ηλία Βεργίνη¹, παραδοσιακές λευκαδίτικες φορεσιές, προσωπικά αντικείμενα και παράσημα του στρατιωτικού Σπύρου Σταμπόγλη.

Η κα Μαρία Ρούσσου, προϊσταμένη της Δημόσιας Βιβλιοθήκης Λευκάδας, επισημαίνει ότι στόχος τους είναι η διάσωση της ιστορίας και η προώθηση του πολιτισμού μέσα από μια σύγχρονη, ζωντανή βιβλιοθήκη που παρακολουθεί τις εξελίξεις ώστε να καλύπτει τις αυξανόμενες ανάγκες των βιβλιόφιλων και καλλιεργεί την αγάπη για το βιβλίο και την ανάγνωση ως εναλλακτικές προτάσεις σύγχρονου προβληματισμού και αναζήτησης.

4.2 Χαραμόγλειος Ειδική Λευκαδιακή Βιβλιοθήκη (Χ.Ε.Λ.ΒΙ)

Η βιβλιοθήκη λειτούργησε για το λευκαδίτικο κοινό το 1991 και πήρε το όνομά της προς τιμήν του δημιουργού της Αριστοτέλη Χαραμόγλη. Ο Αρ. Χαραμόγλης γεννήθηκε στους Τσουκαλάδες της Λευκάδας το 1919 και τελείωσε το γυμνάσιο της Λευκάδας (1938). Σπούδασε στην Πάντειο και στη συνέχεια γράφτηκε στη Νομική.²

Η σκέψη του εμπνευστή και δημιουργού της βιβλιοθήκης ήταν να συγκεντρώσει κάθε βιβλίο, μελέτη, διατριβή, άρθρο και ότι άλλο είχε γραφτεί για τη Λευκάδα με σκοπό να μην χαθεί τίποτε από την πνευματική δημιουργία του νησιού.

¹ Ηλίας Βεργίνης: Βαλκανιονίκης στην αρχή του 20^{ου} αιώνα.

² Εταιρία Λευκαδικών Μελετών, *Χαραμόγλειος Ειδική Λευκαδιακή Βιβλιοθήκη*, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, Λευκάδα 2003, Ίδια επεξεργασία στοιχείων

Ο Αρ. Χαραμόγλης ξεκινά το 1973 τη συγκρότηση της συλλογής του με μόνο κίνητρο το πάθος του να μαζέψει ένα-ένα τα βιβλία που έχουν γραφτεί για τη Λευκάδα ή και τα βιβλία που έχουν γράψει Λευκαδίτες με οποιοδήποτε θέμα και να τα αφήσει κτήμα στις επόμενες γενιές Λευκαδιτών.

Η σημασία της συλλογής δεν έγκειται μόνο στο μεγάλο αριθμό των βιβλίων και λοιπών εντύπων αλλά και στη μοναδικότητα που έχει αυτή η βιβλιοθήκη ως προς το περιεχόμενο των βιβλίων της τα οποία αναφέρονται στην ιστορία και σε θέματα που έχουν άμεση σχέση με τη Λευκάδα. Αυτοί είναι και οι λόγοι που η συλλογή του Χαραμόγλη βραβεύτηκε από την Ακαδημία Αθηνών και συμπεριλήφθηκε στο βιβλίο Γκίνες.

Το κυνήγι κάθε λογής εντύπων τον φέρνει μπροστά σε ευρήματα με χειρόγραφη μορφή: κατάστιχα μπακάληδων, 1200 συμβόλαια, τμήματα προσφυγικού αρχείου, χειρόγραφα αγωνιστών Λευκαδίων, ιδιωτικά αρχεία. Διαβάζει τα δημοσιεύματα που συγκεντρώνει και σχηματίζει γνώμη, αλλά και όταν τα γραφόμενα δεν τον ενθουσιάζουν ή όταν οι πληροφορίες που συγκεντρώνει για το πρόσωπο δεν τον γοητεύουν συνεχίζει με το ίδιο πάθος, με μόνο στόχο την πληρότητα της συλλογής του. Έτσι κατάφερε να δημιουργήσει μια συλλογή που την υπολογίζει σε 29.000 τίτλους με τα έργα 714 Λευκαδίων και άλλο υλικό που καλύπτει 60 ενότητες λευκαδίτικων θεμάτων που μπορούν να υπερβούν και τις 34.000. Ανάμεσά τους βρίσκουμε βιβλία Λευκαδίτικης ιστορίας και λογοτεχνίας, βιβλία με αναλυτικές περιγραφές των τοπικών παραδόσεων που αναφέρονται σε όλες τις εκδηλώσεις της καθημερινής ζωής, στην αρχιτεκτονική, στις ανθρώπινες σχέσεις, στο παραδοσιακό γάμο, τη βάφτιση, τη γέννηση, το θάνατο κλπ. Επίσης υπάρχουν, λεξικά της τοπικής διαλέκτου, βιβλία για την παραδοσιακή Λευκαδίτικη φορεσιά, προγράμματα πολιτιστικών εκδηλώσεων, μελέτες για την

πανίδα και την χλωρίδα του νησιού, γεωλογικές μελέτες, σειρά στατιστικών απογραφών και πολλά άλλα.

Το 1985, ο Αρ. Χαραμόγλης δώρισε την συλλογή του στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Λευκάδας με σκοπό την χρηματοδότηση για την διατήρηση και τη συνέχισή της ενώ παράλληλα ο ίδιος συνέχιζε να την εμπλουτίζει μέχρι το θάνατό στις 30 Μαρτίου 2003. Η ανανέωση πραγματοποιείται με πόρους του Υπουργείου Παιδείας και του Δήμου Λευκάδος.

Η βιβλιοθήκη λειτουργεί επίσημα για το κοινό από το 1991, στεγάζεται στο δικό της κτίριο στην περιοχή του Μαρκά. Η Χαραμόγλειος Ειδική Λευκαδική Βιβλιοθήκη μαζί με το Ιστορικό Αρχείο και τα άλλα πνευματικά και ιστορικά μνημεία της Λευκάδας αποτελούν πόλο έλξης για το σύγχρονο ερευνητή.

Τα χιλιάδες βιβλία, αφίσες, φυλλάδια, εφημερίδες, περιοδικά, γκραβούρες, οδηγοί, χάρτες, κάρτες, δείχνουν το εύρος και τις «εκπλήξεις» που συναντά ο ερευνητής-χρήστης στην Χαραμόγλειο Ειδική Λευκαδική Βιβλιοθήκη.

4.3 Νέα Χορωδία

Το Σωματείο " Νέα Χορωδία Λευκάδας " Μουσικοχορευτικός όμιλος, ιδρύθηκε το 1964¹, από θιασώτες των λαϊκών παραδόσεων και ακούραστους και ανιδιοτελείς εργάτες της τέχνης.

Μέχρι σήμερα, η Νέα Χορωδία, με όλα της τα μέλη και μέσα από τα έξι ενεργά τμήματα που διαθέτει: 1) Ανδρικό Χορωδιακό, 2) Μικτή Χορωδία, 3) Τμήμα Μαντολινάτας, 4) Μουσική Σχολή, 5) Χορευτικό Τμήμα, 6) Παιδικό Χορευτικό, εργάζεται ακατάπαυστα για να πραγματοποιήσει τους στόχους της, που είναι η διάσωση, διατήρηση και διάδοση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και των πολιτιστικών μας παραδόσεων. Και το καταφέρνει με αρκετή επιτυχία, παρά τις οικονομικές κυρίως δυσκολίες, και τούτο χάρη στην αγάπη και την ανιδιοτελή προσφορά των μελών και των φίλων του Σωματείου και της Λευκάδας γενικότερα.

Εκδηλώσεις τοπικού χαρακτήρα, είναι το πατροπαράδοτο έθιμο της Βαρκαρόλας, που η Νέα Χορωδία αναβιώνει κάθε Αύγουστο στο λιμάνι της πόλης της Λευκάδας.

4.3.1 Ανδρικό Χορωδιακό - Μεικτή χορωδία

Έχουν στο ενεργητικό τους δεκάδες πετυχημένες εμφανίσεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό (Γαλλία – Ισπανία – Ιταλία – Σλοβακία – Τσεχία – Γερμανία – Ουγγαρία) σε φεστιβάλ, συναντήσεις, θρησκευτικές εκδηλώσεις κ.α.

Επίσης κάθε χρόνο αναβιώνουν το πατροπαράδοτο έθιμο της βαρκαρόλας στο νησί μας και από το 1983 παρουσιάζει η Νέα Χορωδία

¹ Συνέντευξη από τον Πρόεδρο του Σωματίου Νέα Χορωδία κ. Π. Ορφανό

με πολλή επιτυχία και προβολή για την Λευκάδα, το Χορωδιακό Φεστιβάλ, με την συμμετοχή εκλεκτών χορωδιών απ' όλη την Ελλάδα.

Σε αρκετές εμφανίσεις, συνοδεύει και την Ανδρική και την Μικτή Χορωδία το τμήμα της Μαντολινάτας, ένα τμήμα ιδιαίτερα γραφικό και παραδοσιακό, στο οποίο μετέχουν πολλά ταλαντούχα παιδιά και το οποίο μαζί με την Μουσική Σχολή εμπλουτίζουν τις πολιτιστικές εκδηλώσεις και σφραγίζουν με πολλή επιτυχία την καλλιτεχνική και επτανησιακή ταυτότητα.

Τα τμήματα αυτά, διευθύνει με εξαιρετική υπευθυνότητα και ταλέντο, ο Μαέστρος κ. Μάνος Διαμαντής. Η προσφορά του στο Σωματείο της Νέας Χορωδίας και την Λευκάδα γενικότερα είναι ανεκτίμητη και έχει τα μέγιστα συντελέσει στην σημερινή κατάσταση και αναβάθμιση του Χορωδιακού τμήματος του Σωματείου.

4.3.2 Χορευτικό Τμήμα

Το μεγάλο χορευτικό το οποίο συνθέτουν παιδιά ηλικίας από 15 ετών και άνω δηλ. μαθητές Γυμνασίου, Λυκείου, απόφοιτοι Λυκείου, Φοιτητές κ.α. έχει, χάρις στην άρτια τεχνική κατάρτιση των χορευτών σε συνδυασμό με την μεγάλη ποικιλία των ιδιαίτερα όμορφων σχολών, πραγματοποιήσει πολύ εντυπωσιακές εμφανίσεις, χορεύοντας παραδοσιακούς χορούς από όλη την Ελλάδα με τις αντίστοιχες στολές, όπως χορούς από τα Επτάνησα (Λευκάδα, Κέρκυρα, Κεφαλονιά), Ήπειρος, Θεσσαλία, Μακεδονία, Θράκη, Αιγαίο, Μικρά Ασία.

Η εμπειρία και το ταλέντο των χορευτών και των δασκάλων του χορευτικού έχουν συντελέσει στην διάκριση του Χορευτικού της Νέας Χορωδίας, εκτός από την Ελλάδα και σε διεθνή Φεστιβάλ, όπως της Γερμανίας, Γαλλίας, Ιταλίας, Κύπρου, Αιγύπτου, Ισπανίας κ.α.

Είναι μέλος της ΔΟΛΤ-UNESCO (Διεθνή Οργάνωση Λαϊκής Τέχνης) και έχει κάνει ειδικές εκπομπές για την Ελληνική, Ιταλική και Γαλλική Τηλεόραση.

4.3.3 Παιδικό Χορευτικό

Το τμήμα αυτό λειτουργεί με πολλή επιτυχία από τον Οκτώβρη του 1988. Συμμετέχουν περίπου 150 παιδιά, αγόρια και κορίτσια ηλικίας 6-14 ετών και αποτελεί το μέλλον του Χορευτικού της Νέας Χορωδίας, εφ' όσον οι εκπαιδευτές έχουν την δυνατότητα να διαπλάσουν τα παιδιά πάνω στο χορό από πολύ μικρά και να είναι τελειότερη η εκπαίδευση τους.

Αποτέλεσμα της εις βάθος δουλειάς που γίνεται και της ευκολίας με την οποία, το παιδί μαθαίνει, είναι η εμφάνιση του Παιδικού χορευτικού 10 μόλις μήνες από την λειτουργία του, στο Διεθνές Φεστιβάλ Φολκλόρ της Λευκάδας τον Αύγουστο 1989. Από τότε και μέχρι σήμερα έχει να επιδείξει αρκετές πετυχημένες εμφανίσεις, στην Λευκάδα και στην Ελλάδα.

Η πίστη στην συνέχιση της ελληνικής παράδοσης μαζί με την ανάγκη δημιουργικής έκφρασης και ψυχαγωγίας, είναι ο κινητήριος μοχλός για την αλματώδη εξέλιξη του παιδικού χορευτικού, το οποίο έχει πραγματοποιήσει πάμπολλες εμφανίσεις στη Λευκάδα και μακριά από αυτήν.

4.4 Μουσικοφιλολογικός Όμιλος "ΟΡΦΕΥΣ"

Ο Μουσικοφιλολογικός Όμιλος "ΟΡΦΕΥΣ" Λευκάδας ιδρύθηκε το 1937¹ με σκοπό την πολιτιστική και πνευματική ανάπτυξη στις Λευκάδας.

Διαθέτει σήμερα μικτή χορωδία, μαντολινάτα, μουσική σχολή, χορευτικό τμήμα, κινηματογραφική λέσχη, λαογραφικό μουσείο, ραδιοφωνικό σταθμό, θεατρικό εργαστήρι και το φιλολογικό τμήμα (εκδόσεις, εκδηλώσεις φιλολογικού περιεχομένου). Σε ένα κτίριο 500 τ.μ. (παραδοσιακό διατηρητέο) λειτουργούν όλα τα τμήματα του ΟΡΦΕΑ με μια πρωτόγνωρη και πολύπλευρη δραστηριότητα, ώστε οι αίθουσες του ν' αποτελούν αληθινά μια κυψέλη πολιτισμού, για το 10% του πληθυσμού της Λευκάδας, όσα και τα ενεργά μέλη του.

4.4.1 Μικτή χορωδία μουσικοφιλολογικού ομίλου "ΟΡΦΕΥΣ"

Ιδρύθηκε το 1937 παράλληλα με την ίδρυση του Ομίλου και από τότε μέχρι σήμερα αποτελεί ένα από τα πιο δραστήρια τμήματα του. Το ότι το 1944 απαίτησε και πέτυχε την απελευθέρωση Λευκαδιτών (μετά από μια θαυμάσια συναυλία που ενθουσίασε τον Γερμανό Διοικητή ΒΕΜΠΕΡ) ήταν αρκετό για να καθιερωθεί στη συνείδηση κάθε Λευκαδίτη.

Ξεκίνησε σαν ανδρική χορωδία με μαντολινάτα και το 1952 έγινε μικτή. Η χορωδία είχε μεγάλες επιτυχίες και πολλές συμμετοχές σε όλα τα Ελληνικά Φεστιβάλ προσπαθώντας πάντοτε για την ποιοτική αναβάθμιση της. Αξιοσημείωτη εργασία είναι ο δίσκος "ΑΓΙΟΜΑΥΡΙΤΙΚΑ". Είναι μια δουλειά του μαέστρου και των χορωδιών

¹ Συνέντευξη από τον Πρόεδρο του Ορφέα κ. Κ. Κατοπώδη

που καταγράφει με μεγάλη επιτυχία την Λευκαδίτικη και Επτανησιακή παράδοση.

4.4.2 Χορευτικό Τμήμα Μουσικοφιλολογικού Ομίλου "ΟΡΦΕΥΣ"

Το Χορευτικό Τμήμα του Μουσικοφιλολογικού Ομίλου "ΟΡΦΕΥΣ" ιδρύθηκε το 1960 με σκοπό τη διάσωση και διατήρηση των χορών των τραγουδιών και των δρώμενων του νησιού, της Επτανήσου και της υπόλοιπης Ελλάδας. Σήμερα γνωρίζει ένα μεγάλο αριθμό χορών από όλα τα Ιόνια νησιά με τις αναλογίες φορεσιές και διαθέτει πλούσια υμαιοθήκη 200 κουστουμιών απ' όλα τα γεωγραφικά διαμερίσματα της χώρας. Το χορευτικό τμήμα του ΟΡΦΕΑ έχει δυναμικό 120 χορευτών διαφόρων ηλικιών, δίνει πάντα έμφαση στην ποιότητα και πιστότητα χρησιμοποιώντας τις χορογραφικές παρεμβάσεις που απαιτεί ένα φολκλωρικό φεστιβάλ, φροντίζοντας να μην απομακρύνεται από τα πλαίσια της παράδοσης. Στη Λευκάδα είναι το κεντρικό σημείο όπου συναντούνται όσοι αγαπούν τους Ελληνικούς χορούς και όσοι προβληματίζονται μεθοδικά γι' αυτούς. Θεωρείται δε ένα από τα καλύτερα ερασιτεχνικά συγκροτήματα που έχει να επιδείξει ο ελληνικός χώρος. Είναι επίσημα μέλος της I.O.F.A. UNESCO(Διεθνούς Οργάνωσης Λαϊκής Τέχνης) και θεωρείται ένα από αξιολογότερα ερασιτεχνικά σύνολα που έχει να επιδείξει ο Ελληνικός χώρος.

Από την ίδρυση του μέχρι σήμερα εμφανίζεται ανελλιπώς στο Διεθνές Φολκλωρικό Φεστιβάλ της Λευκάδας, έχει λάβει μέρος σε όλα σχεδόν τα φεστιβάλ στην Ελλάδα και στο εξωτερικό (Ιταλία, Γαλλία, Ισπανία, Μ. Βρετανία, Λουξεμβούργο, Ελβετία, Πολωνία, Ουγγαρία, Τσεχοσλοβακία, Γιουγκοσλαβία, Σουηδία, Γερμανία, Τουρκία και Ουκρανία) αποσπώντας πρώτα βραβεία, τιμητικές διακρίσεις και

κολακευτικά σχόλια. Έχει κάνει ειδικές εκπομπές για την Ελληνική, Ιαπωνική, Σουηδική, Ιταλική, Πολωνική και Γιουγκοσλαβική τηλεόραση.

4.4.3 Μαντολινάτα

Ιδρύθηκε ταυτόχρονα με την ίδρυση του Συλλόγου το 1937 και στις πρώτες εμφανίσεις συνόδευε τη χορωδία σε επτανησιακό ρεπερτόριο και κυρίως Καντάδες. Το Μαντολίνο ήταν κύριο όργανο των Κανταδόρων της Λευκάδας. Το Δ.Σ. του Ορφέα έχει αποφασίσει να διδάσκεται δωρεάν το Μαντολίνο στη Μουσική Σχολή του. Έτσι ξανάρχισε πάλι η Μαντολινάτα δουλεύοντας πλέον και κλασσικό ρεπερτόριο. Έχει συμμετοχή σε Συναυλίες στην Αθήνα - Σύρο - Σύμη - Ρόδο ενώ τον Αύγουστο του 1997 κέρδισε το Γ Βραβείο στον πρώτο Πανελλήνιο Διαγωνισμό Φεστιβάλ Μαντολινάτας στην Κεφαλονιά. Η Μαντολινάτα ΟΡΦΕΑΣ αποτελείται από 1ο, 2ο ή και 3ο μαντολίνο, Μάντολα άλτο, Μάντολα TENORE, κιθάρα και πιάνο.

4.4.4 Κινηματογραφική Λέσχη

Η κινηματογραφική Λέσχη ιδρύθηκε το 1971¹ από μια συντροφιά φίλων του καλού κινηματογράφου. Από το 1980 είναι τμήμα του μουσικοφιλολογικού ομίλου Ορφέα. Είναι ένα από τα ιδρυτικά μέλη της Ομοσπονδίας Κινηματογραφικής Λέσχης (Ο.Κ.ΛΕ.) Συνεργάζεται στενά με την ταινιοθήκη της Ελλάδας και έχει κάνει αφιερώματα σε μεγάλους σκηνοθέτες του ευρωπαϊκού αλλά και του ελληνικού κινηματογράφου. Προβάλλονται κλασικές και μοντέρνες ποιοτικές ταινίες κυρίως ξένες αλλά και ελληνικές. Πραγματοποιείται μία προβολή την εβδομάδα και

¹ Συνέντευξη από την υπεύθυνη Κινηματογραφικής Λέσχης κα. Σκληρού

αρχίζει την λειτουργία της τον Οκτώβριο και τελειώνει τον Απρίλιο, εκδίδει κάρτες μέλους που ισχύουν σαν διαρκές εισιτήριο.

Η Κινηματογραφική Λέσχη Λευκάδας έχει πάρει μέρος στις γενικές συνελεύσεις της Ο.Κ.ΛΕ., έχει διοργανώσει έκθεση με θέμα τα 100 χρόνια κινηματογράφου καθώς και διάφορες εκδηλώσεις με προσκεκλημένους συγγραφείς, σκηνοθέτες, κριτικούς. Επίσης στις δραστηριότητες της πρέπει να αναφέρουμε τα αφιερώματα όπως αφιέρωμα στην ελληνική κωμωδία. Μια ακόμη δραστηριότητα που ενδιέφερε πολύ τον κόσμο ήταν η εκδήλωση “Τσάι Και Σινεμά” με ταινίες μικρού μήκους και μηχανή 18 mm που γίνονταν στο ξενοδοχείο Νήρικος.

Τα δύο τελευταία χρόνια η κινηματογραφική λέσχη έχει αναστείλει τη λειτουργία της λόγω της ανακατασκευής του κινηματογράφου Απόλλων ο οποίος είναι πλέον δημοτικός. Θα ξεκινήσει πάλι τις προβολές της τον Οκτώβριο του 2004.

4.5 Παιδική Χορωδία "Ο Αρίων"

Η Παιδική Χορωδία του "Αρίωνα" ιδρύθηκε το 1988¹ παράλληλα με το ανδρικό τμήμα, με στόχο την διατήρηση της Επτανησιακής χορωδιακής παράδοσης και την συμβολή της στην πολιτιστική ανάπτυξη του νησιού. Αποτελείται από κορίτσια και αγόρια ηλικίας 6-17 ετών και μέχρι σήμερα δούλεψε με συνέπεια, υπευθυνότητα και πάνω σε σωστές θεωρητικές βάσεις. Φιλοδοξία της υπήρξε και υπάρχει να καλύψει επάξια το κενό του παιδικού χορωδιακού τομέα στη Λευκάδα και να αποτελέσει το καταρτισμένο φυτώριο που θα στελεχώσει μελλοντικά τις μεγάλες χορωδίες της πόλης. Προς τον σκοπό αυτό το 1991 δημιούργησε το θεσμό του Πανελληνίου Χορωδιακού Φεστιβάλ Λευκάδας, με ατομικό και ομαδικό ρεπερτόριο τον οποίο και συνεχίζει.

Η Παιδική Χορωδία του Αρίωνα εκτός των πολλαπλών εμφανίσεων της στη Λευκάδα έχει δώσει συναυλίες στο Αγρίνιο, Πάτρα, Ζάκυνθο κ.λ.π όπως επίσης στη Νάπολη της Ιταλίας και Dijon της Γαλλίας με σημαντική επιτυχία.

¹ Β. Θερμός, *Πρόγραμμα Γιορτών Λόγου και Τέχνης 2003*, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, Λευκάδα 2003, σ 71

4.6 Φιλαρμονική Εταιρεία Λευκάδος

Η Φιλαρμονική Εταιρεία Λευκάδος (Φ.Ε.Λ.) ιδρύθηκε το 1850 από επιφανείς Λευκαδίτες με επικεφαλείς την Λαΐδη Ντορίνα (Χρυσούλα) Καλκάνη-Πετριτσοπούλου, γυναίκα φιλόμουση και προοδευτική, τον Εθνικό Ποιητή Αριστοτέλη Βαλαωρίτη, τον Πάνο Στεφανίτση (εισοδηματία) κ.ά.¹

Είναι το αρχαιότερο σωματείο στην περιοχή και η δεύτερη χρονολογικά ιδρυθείσα Φιλαρμονική στην Ελλάδα. Στη διάρκεια του μακρού της βίου γνώρισε μέρες δόξας και απέσπασε πολλές και σπουδαίες διακρίσεις. Το 1864 παιανίζει για την Ένωση των Επτανήσων, το 1896 συμμετέχει στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας, το 1906 παίρνει μέρος στην Μεσολυμπιάδα (μοναδική φιλαρμονική από τα Επτάνησα) και το 1983 της απονέμεται το Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών.

Πρώτη η Φιλαρμονική της Λευκάδας, τον περασμένο αιώνα, παρουσίασε θέατρο και άλλες αξιόλογες εκδηλώσεις. Επωμίσθηκε την πνευματική και καλλιτεχνική κίνηση του τόπου και δεν ανέστειλε τις

δραστηριότητες της ακόμη και σε πολύ δύσκολες για το Νησί και την Ελλάδα περιόδους.

Η παρουσία της είναι πλέον παράδοση ενώ έχει συμμετάσχει σε πάμπολλες εκδηλώσεις σε διάφορα μέρη της Ελλάδας και στο εξωτερικό (Γαλλία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Αυστρία). Τα τμήματα της κάθε χρόνο πραγματοποιούν δεκάδες εμφανίσεις (συναυλίες, εθν. και θρησκ.

¹ Α. Βλάχος, *Συνάντηση φιλαρμονικών*, Φιλαρμονική Εταιρεία Λευκάδας, Λευκάδα 1998, Ίδια επεξεργασία στοιχείων

γιορτές). Κάθε χρόνο το καλοκαίρι διοργανώνει "Συναντήσεις Φιλαρμονικών" ενώ τον Δεκέμβριο, στην επέτειο της ίδρυσης της (12 Δεκ.) πραγματοποιεί "Τριήμερο Εορταστικών Εκδηλώσεων".

Η Φιλαρμονική αποτελεί ένα μεγάλο κεφάλαιο για την Λευκάδα και είναι το αυθεντικότερο κομμάτι της παράδοσης . Πρόκειται για μουσικό οργανισμό, πυρήνα της πολιτιστικής μας δραστηριότητας, που παράλληλα καταρτίζει επαγγελματικά τους νέους και μάλιστα με εκπληκτικά αποτελέσματα.

Η Φιλαρμονική είναι σωματείο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με 1000 μέλη. Στην Φιλαρμονική λειτουργεί Μουσική σχολή, Μπάντα, Μπαντίνα και Μουσικά Σύνολα.¹

4.6.1 Μουσική Σχολή

Η Μουσική Σχολή είναι η βάση της Φιλαρμονικής και λειτουργεί συνεχώς από το 1850. Το 1993 δρομολογήθηκε η αναβάθμιση της και μέχρι τώρα, σημαντικά αποτελέσματα δικαίωσαν αυτήν την προσπάθεια. Σήμερα στις σχολές της Φ.Ε.Λ στα θεωρητικά και στην ενόργανη μουσική διδάσκονται περίπου 160 μαθητές. Από τον Οκτώβριο του 1997 και ύστερα από συνεργασία με το Ελληνικό Ωδείο, δημιουργήθηκαν νέες προοπτικές για τους μαθητές μας και ήδη 50 από αυτούς παρακολουθούν επίσημα προγράμματα εκπαίδευσης πνευστών οργάνων προκειμένου να λάβουν πτυχίο, μάλιστα δε με συμβολικά δίδακτρα. Τελικός στόχος είναι η δημιουργία αυτόνομης σχολής.

¹ Συνέντευξη από τον Πρόεδρο του σωματείου κ. Α. Βλάχο

4.6.2 Η Μπάντα

Η Μπάντα εμφανίσθηκε για πρώτη φορά την 11-12-1852. Λάμπρυνε και τίμησε την Λευκάδα, της οποίας είναι αναπόσπαστο στοιχείο. Οι άπειρες εμφανίσεις, οι συμμετοχές σε Ολυμπιάδες και γενικά η παρουσία της συνοδεύονται από χρυσά μετάλλια, βραβεία και άλλες διακρίσεις. Στα 150 χρόνια της έχει δημιουργήσει σπουδαία παράδοση, κατέχει μια από τις πρώτες θέσεις ανάμεσα στις Ελληνικές μπάντες και διαθέτει ένα μεγάλο και ποικίλο ρεπερτόριο.

4.6.3 Μουσικά Σύνολα

Τα Μουσικά Σύνολα ξεκίνησαν το 1989. Εμφανίσθηκαν για πρώτη φορά την 20-5-1989. Υπήρξε μοναδική για την Λευκάδα ερασιτεχνική προσπάθεια μουσικής έκφρασης και απέδωσε σημαντικά. Ύστερα από μία περίοδο απουσίας τους, το 1998, ξεκίνησε μια νέα προσπάθεια επέκτασης και αναβάθμισης της καλλιτεχνικής δράσης της Φιλαρμονικής με την δημιουργία μουσικών συνόλων και ήδη έγιναν πολλές εμφανίσεις με επιτυχία.

Σήμερα η Φ.Ε.Λ συνεχίζει την ένδοξη πορεία της, δικαιώνοντας τους ιδρυτές της και όσους για ενάμιση αιώνα τη βοήθησαν να τιμήσει την Λευκάδα και να συντελέσει στην μουσική της ανάπτυξη. Η παρέμβαση της είναι ουσιαστική και καθοριστική. Οι δυνατότητες, οι προοπτικές, η απήχηση και το κύρος της, σε συνδυασμό με την συνέπεια, την υπευθυνότητα, τη διαρκή αναζήτηση και την κοινωνική ευαισθησία που τη διακρίνει, σηματοδοτούν μια άλλη περίοδο παρουσίας και προσφοράς του Σωματείου.

4.7 Θεατρικό Εργαστήρι

Με τη δημιουργία του Θεατρικού Εργαστηρίου, το συμβούλιο του Πνευματικού Κέντρου χαράζει μια καινούργια πολιτιστική πορεία η οποία θέτει σε κίνηση το ντόπιο δημιουργικό δυναμικό και ανταποκρίνεται άμεσα στις βαθύτερες ανησυχίες και προσδοκίες της τοπικής κοινωνίας.¹

Στόχος του Θεατρικού Εργαστηρίου είναι να θεμελιώσει μια θεατρική παιδεία και μια δυναμική δημιουργίας στον νησί. Να δώσει ζωή και λόγο ύπαρξης σε ένα θέατρο που είναι ακόμα στα σκαριά τοποθετώντας το μέσα στο κοινωνικό- πολιτιστικό γίγνεσθαι του τόπου. Δεν πρόκειται για την δημιουργία μιας ομάδας με στόχο απλώς το ανέβασμα μιας θεατρικής παράστασης, ούτε για ένα πολιτιστικό προϊόν αναλώσιμο μέσα στη φεστιβαλική θέρμη του καλοκαιριού. Πρόκειται για κάτι που ξεκινά μέσα από τις βαθύτερες ανάγκες μιας κοινωνίας.

Το Θεατρικό Εργαστήρι της Λευκάδας ξεκίνησε την λειτουργία του τον Ιανουάριο του 2004, λειτουργεί σε καθημερινή βάση και στεγάζεται προσωρινά σε κτήριο που του έχει παραχωρηθεί στη Μαρίνα της Λευκάδας. Περιλαμβάνει τρία τμήματα ενηλίκων που απαρτίζονται από εκατό περίπου άτομα, άνδρες και γυναίκες ηλικίας 15-60 ετών.

Διδάσκονται η υποκριτική, η τεχνική του ηθοποιού και προσεγγίζονται διάφορες σχολές ερμηνείας μέσα από το παγκόσμιο και σύγχρονο ελληνικό ρεπερτόριο. Το θεατρικό εργαστήρι προτείνει επίσης σεμιναριακούς κύκλους που θα λειτουργούν συμπληρωματικά και θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες της παιδαγωγικής κατεύθυνσης

¹ Πληροφορίες από το Δικτυακό τόπο <http://www.e-lefkas.gr>

που ακολουθεί. Θα προσκαλούνται ηθοποιοί, σκηνοθέτες, θεατρικοί συγγραφείς και άλλοι σκεπτόμενοι για το θέατρο που θα μεταδίδουν ζωντανά κάποιες από τις εμπειρίες τους και θα μιλούν για τους προβληματισμούς τους σχετικά με τη σκηνή του θεάτρου.

Η δημιουργία του Θεατρικού Εργαστηρίου είναι μια καινούργια αρχή που ανοίγει τον δρόμο για την θεσμοποίηση μιας Πρότυπης Σχολής Θεάτρου ή ενός Κέντρου Ελευθέρων Σποδών ή ακόμα ενός κέντρου αναζήτησης, έρευνας και πληροφόρησης που θα βιώνονται διάφορες καλλιτεχνικές εμπειρίες, παιδαγωγικές πρακτικές και μέθοδοι σχετικά με την τέχνη του ηθοποιού, της σκηνης και του θεάτρου.

4.8 Ωδείο Λευκάδας Άγγελος Σικελιανός

Το Ωδείο Λευκάδας Άγγελος Σικελιανός ιδρύθηκε το 1980 αρχικά σαν παράρτημα του Ορφείου Ωδείου Αθηνών. Το 1986 έγινε ανεξάρτητη μουσική σχολή με την επωνυμία 'Εργαστήρι Μουσικής' και το 1992 συστάθηκε σαν ωδείο με την επωνυμία 'Ωδείο Λευκάδας Άγγελος Σικελιανός'.

Σήμερα στο ωδείο λειτουργούν έξι τμήματα μουσικής:¹

- Τμήμα πλήκτρων: Πιάνο
- Τμήμα εγχόρδων: Βιολί, βιόλα, κιθάρα
- Τμήμα πνευστών: Τρομπέτα, φλάουτο, κλαρίνο
- Τμήμα ανώτερων θεωρητικών: Ωδική, αρμονία, αντίστιξη, φούγκα
- Τμήμα παραδοσιακών οργάνων: Ακορντεόν, αρμόνιο, μπουζούκι, κρουστά
- Τμήμα μουσικής προπαίδειας: Για παιδιά 4-7 ετών

¹ Συνέντευξη από την Διευθύντρια του Ωδείου Λευκάδας Άγγελος Σικελιανός κα. Ε. Δουβίτσα

Το Ωδείο έχει δώσει σειρά από συναυλίες μαθητών, οι οποίες γίνονται συνήθως στο τέλος κάθε σχολικής περιόδου αλλά έχει συμμετάσχει σε κύκλους εκδηλώσεων όπως οι Γιορτές Λόγου και Τέχνης και η συναυλία Ειρήνης και Φιλίας Νέων Μουσικών. Το Ωδείο Λευκάδας Άγγελος Σικελιανός καθιέρωσε με τη σύμφωνη γνώμη της κυρίας Άννας Σικελιανού την υποτροφία Άγγελος Σικελιανός σαν φόρο τιμής στο ποιητή μας η οποία παρέχει τη δυνατότητα ετήσιας δωρεάν φοιτήσεως σε αριστούχους σπουδαστές του ωδείου. Οι σπουδαστές δοκιμάζονται ενώπιον εξεταστικής επιτροπής που ορίζεται από το Υπουργείο Πολιτισμού και παρέχεται ανελλιπώς από το 1992, έτος ιδρύσεως του ωδείου με την παραπάνω επωνυμία. Επίσης έχουν βραβευτεί σπουδαστές του ωδείου σε πανελλήνιους διαγωνισμούς πιάνου. Το Ωδείο Λευκάδας Άγγελος Σικελιανός έχει ως τώρα χορηγήσει μετά τις απαιτούμενες σπουδές και εξετάσεις του Υπουργείου Πολιτισμού πτυχία ανώτερων θεωρητικών και οργάνων σε δέκα οχτώ σπουδαστές. Επιπλέον έχει διοργανώσει τρία σεμινάρια βιολιού, πέντε σεμινάρια ανώτερων θεωρητικών και δύο σεμινάρια πιάνου.

Στο Ωδείο λειτουργεί θεατρικό τμήμα από το 1993 και έχει παρουσιάσει τα εξής έργα:

- ‘Τύμπανο Τρομπέτα και Κόκκινα Κουφέτα’ του Γιάννη Ξανθούλη
- ‘Ο Μάγος με τα Χρώματα’ του Γιάννη Ξανθούλη
- ‘Χριστούγεννα Χθες – Σήμερα – Αύριο...’
- ‘Το Κοριτσάκι με τα Σπίρτα’ του Χ. Κ. Άντερσεν
- ‘Το Λουρί του Σωκράτη’ του Δημήτρη Ποταμίτη

Οι συμμετέχοντες στο θεατρικό τμήμα είναι όλοι σπουδαστές του ωδείου με δωρεάν συμμετοχή.

Το ωδείο Λευκάδας Άγγελος Σικελιανός έχει διοργανώσει εκπαιδευτικές εκδρομές στην Αθήνα έτσι ώστε να μπορέσουν οι σπουδαστές του να παρακολουθήσουν αξιόλογες παραστάσεις που είτε δίνονταν από μεγάλους καλλιτέχνες είτε τα έργα ανήκαν σε αυτούς. Συγκεκριμένα το ωδείο και οι σπουδαστές του έχουν επισκεφτεί

Οκτώβριος 1992

- Μέγαρο Μουσικής Αθηνών
 1. Παρακολούθηση ενός Μουσικού Θεάματος με θέμα τη ζωή του Μπετόβεν
 2. Ακρόαση της 9^{ης} Συμφωνίας του Μπετόβεν από την συμφωνική Ορχήστρα της Νυρεμβέργης
- Μουσείο Ελληνικών Λαϊκών Μουσικών οργάνων Επίσκεψη και ξενάγηση από τον Μουσικολόγο κ. Λάμπρο Λιάβα.

Απρίλιος 1993

- Μέγαρο Μουσικής Αθηνών
Ακρόαση του φωνητικού συγκροτήματος 'The Swingle Singers'
- Εθνική Πινακοθήκη
Επίσκεψη στην έκθεση 'Από τον Θεοτοκόπουλο στον Σεζάν'
- Μουσείο Φυσικής Ιστορίας – Γουλανδρή (επίσκεψη στα εκθέματα)
- Ευγενίδειο Ίδρυμα (Παρακολούθηση Ευρωπαϊκού Εργαστηρίου για το παιδί)

Απρίλιος 1995

- Λυρική Σκηνή Αθηνών

Παράσταση Κλασσικού Μπαλέτου, 'Ρωμαίος και Ιουλιέττα' του Προκόφιεφ

- Εθνική Πινακοθήκη (έκθεση έργων του Δημήτρη Μυταρά)

Ιανουάριος 1997

- Λυρική Σκηνή Αθηνών
 1. Παράσταση Κλασσικού Μπαλλείου: 'Δον Κιχώτης' του L. Minkus.
 2. Παράσταση Όπερας για παιδιά : 'Χάνσελ και Γκρέτελ' του E. Humperdinck

Νοέμβριος 1997

- Μέγαρο Μουσικής Αθηνών
Συναυλία με την παιδική χορωδία της Βιέννης
- Εθνική Πινακοθήκη
Επίσκεψη στην αναδρομική έκθεση του Θεοδώρου Στάμου

Στο ωδείο λειτουργεί τμήμα μαζορετών σε συνεργασία αρχικά με τη Φιλαρμονική Εταιρία Λευκάδας. Από το Σεπτέμβριο του 1999 το τμήμα μαζορετών διέκοψε τη συνεργασία του με τη Φιλαρμονική Εταιρία και λειτουργεί πλέον ως τμήμα του Εργαστηρίου Χορού Λευκάδας.

4.9 Εργαστήρι Χορού Λευκάδας

Το Εργαστήρι Χορού Λευκάδας ιδρύθηκε το 1980 και είναι αναγνωρισμένο από το κράτος. Το εργαστήρι λειτουργεί τα εξής τμήματα:¹

- Τμήμα κλασικού μπαλέτου
- Τμήμα σύγχρονου χορού
- Τμήμα μοντέρνου χορού
- Τμήμα τζαζ
- Τμήμα ρυθμικής
- Τμήμα χορών κάρακτερ

Το εργαστήρι δίνει κάθε χρόνο παραστάσεις των σπουδαστών του από το 1980 όπου ιδρύθηκε μέχρι σήμερα.

Διαθέτει ομάδα χορού που ιδρύθηκε το 1994 και η συμμετοχή σε αυτή είναι δωρεάν. Έχει δώσει πολλές παραστάσεις όπως:

Αύγουστος 1999

- ΓΙΟΡΤΕΣ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ
‘Παρουσίες’ Χορευτική παρέμβαση - συνύπαρξη στην εικαστική πρόταση του Π. Φέξη, στα Καμένα της Παραλίας.
- ‘ΝΙΚΟΠΟΛΕΙΑ 99’ Πνευματικό Κέντρο Δήμου Πρέβεζας
Βραδιά Κλασικού και Σύγχρονου Χορού.

¹ Στο ίδιο

- ΓΙΟΡΤΕΣ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ
Βραδιά Κλασσικού και Σύγχρονου Χορού

Ιούλιος 2000

- ΓΙΟΡΤΕΣ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ
‘Γλαρός Ιωνάθαν’ του R. Bach. (Χοροθέατρο)

Ιούλιος 2001

- ΓΙΟΡΤΕΣ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ
‘Μαρτυράς μου να’ ναι ο στίχος’ (Χορόδραμα)
Αφιέρωμα στον Αγγ. Σικελιανό σε συνεργασία με το Ωδείο
‘Αγγ. Σικελιανός’

Αύγουστος 1999

- ‘ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ’ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΕΧΝΗΣ
Εκπροσώπηση της Λευκάδας στην Α. Επτανησιακή Συνάντηση
Κλασσικού και Σύγχρονου Χορού με Εννέα αυτόνομες
χορογραφίες.

Λειτουργεί τμήμα μαζορετών το οποίο εμφανίζεται με κάθε ευκαιρία σε φεστιβάλ, καρναβάλια και συμμετέχει ενεργά σε εκδηλώσεις του δήμου Λευκάδας.

Το εργαστήρι χορού έχει στο ενεργητικό του αρκετές εκδηλώσεις – συνεργασίες με άλλους φορείς όπως:

Προβολή και συζήτηση ταινίας με θέμα την εκπαίδευση στον χορό
Χορευτικά δρώμενα στην πλατεία, σε συνεργασία με την φιλαρμονική
Εταιρία Λευκάδας

Προβολή video-ομιλία, από τον Αλέξη Κωστάλα με θέμα 'Η παιδεία μέσα από την μουσική και την κίνηση'

'ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ 11 χρονιά' ΑΦΙΕΡΩΜΑ (σε συνεργασία με το Πνευματικό Κέντρο Δη μου Λευκάδας) Ομιλία-Χορός

Αποκριάτικα χορευτικά δρώμενα στην πλατεία (σε συνεργασία με τον Δήμο Λευκάδας)

4.10 Ωδείο Μουσικοί Ορίζοντες

Το Ωδείο Μουσικοί Ορίζοντες άρχισε να λειτουργεί το 2002. Είναι αναγνωρισμένο από το κράτος και χορηγεί επίσημους τίτλους σπουδών. Σκοπός του Ωδείου είναι η διδασκαλία και η διάδοση της μουσικής. Το ωδείο της Λευκάδας λειτουργεί σαν παράρτημα του Αθηναϊκού ωδείου.

Διδάσκονται πιάνο, αρμόνιο, ακορντεόν και κιθάρα με προτίμηση των σπουδαστών στο πιάνο. Στην διδασκαλία συμπεριλαμβάνεται κλασική και σύγχρονη μουσική.

Το ωδείο διαθέτει παιδική χορωδία η οποία απαρτίζεται από τους σπουδαστές του και έχει συμμετάσχει σε πολλές συναυλίες. Επίσης έχουν διοργανωθεί και δύο παιδικές θεατρικές παραστάσεις (Η Λενιώ και τα καλικαντζαράκια και Άρες μάρες και τρελάρες) στις οποίες τη μουσική υπόκρουση είχαν αναλάβει οι σπουδαστές του ωδείου.¹

¹ Σινέντευξη της υπεύθυνης του Ωδείου Μουσικοί Ορίζοντες κα. Ε. Χαλικά

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

Παρέμβαση του Δήμου Λευκάδας στην πολιτιστική ανάπτυξη της πόλης μέσω του Πνευματικού Κέντρου Δήμου Λευκάδας

5.1 Γενικά Στοιχεία – Σύσταση του "Πνευματικού Κέντρου Δήμου Λευκάδας"

Το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Λευκάδας συστάθηκε με την αριθ. 133/2-9-1978 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Λευκάδας και η σύστασή του εγκρίθηκε με το αριθ. 50/1979 Π.Δ. . Η συστατική του πράξη τροποποιήθηκε με την αριθ. 183/26-10-1983 απόφαση του Δημοτικού συμβουλίου Λευκάδας και η τροποποίηση της εγκρίθηκε με την αριθ. 8787/29-2-1984 απόφαση του Νομάρχη Λευκάδας.¹

Λόγοι αποσκοπούντες στην καλύτερη λειτουργία του νομικού προσώπου επέβαλαν την ανάγκη νέας τροποποίησης της συστατικής του πράξης, που έγινε με την αριθ. 209/13-11-1989 του Δημοτικού Συμβουλίου Λευκάδας.

Με το άρθρο 175 του Π.Δ. 76/1985 ορίζεται η επωνυμία "Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας" με έδρα την πόλη της Λευκάδας. Η νομική του μορφή είναι Δημοτικό Νομικό Πρόσωπο

Έμβλημα Πνευματικού Κέντρου

¹ Συστατική Πράξη Πνευματικού Κέντρου Δήμου Λευκάδας, Ίδια επεξεργασία στοιχείων

Δημοσίου Δίκαιου, έχει άμεση εξάρτηση και εποπτεία από το Δήμο Λευκάδας και διέπεται από τις διατάξεις που ισχύουν για τα νομικά αυτά πρόσωπα και τις αντίστοιχες του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα. Έμβλημα του έχει τον Πήγασο, που από παράδοση αποτελεί έμβλημα της Λευκάδας.

5.2 Δομή – Οργάνωση – Λειτουργία του "Πνευματικού Κέντρου Δήμου Λευκάδας"

5.2.1 Σκοποί και στόχοι του "Πνευματικού Κέντρου Δήμου Λευκάδας"

Σκοποί του Πνευματικού Κέντρου είναι:¹

- Η άνοδος του πνευματικού και πολιτιστικού επιπέδου του λαού του Δήμου της Λευκάδας και του νομού γενικότερα.
- Η καλλιέργεια, η υποβοήθηση ανάπτυξης κάθε μορφής πνευματικής, πολιτιστικής και καλλιτεχνικής δραστηριότητας των κατοίκων της περιοχής
- Η υποβοήθηση της έρευνας στους τομείς της επιστημονικής γνώσης, της τέχνης, των γραμμάτων και εν γένει του πολιτισμού
- Η διατήρηση της παράδοσης και της πολιτιστικής μας κληρονομιάς
- Η προώθηση της ειρήνης ανάμεσα στους λαούς

Τους σκοπούς του το Πνευματικό Κέντρο υλοποιεί και επιδιώκει με κάθε είδους πνευματικές, πολιτιστικές και καλλιτεχνικές δραστηριότητες και ειδικότερα:

¹ Κανονισμός Λειτουργίας Πνευματικού Κέντρου Δήμου Λευκάδας. Ίδια επεξεργασία στοιχείων

- 1) Με τη διοργάνωση των ετήσιων πνευματικών - καλλιτεχνικών εκδηλώσεων με την ονομασία " Γιορτές Λόγου και Τέχνης " που πραγματοποιούνται από το έτος 1955.
- 2) Με τη διοργάνωση του ετήσιου Φεστιβάλ Λαϊκών Χορών και Τραγουδιών με την ονομασία " Διεθνές Φεστιβάλ Φολκλόρ Λευκάδας " που πραγματοποιείται από το έτος 1962.
- 3) Με τη διοργάνωση συνεδρίων, συμποσίων, σεμιναρίων, διαλέξεων, που καλύπτουν όλους τους τομείς πνευματικού, πολιτιστικού, επιστημονικού, κοινωνικού και καλλιτεχνικού ενδιαφέροντος του σύγχρονου ανθρώπου.
- 4) Με τη διοργάνωση ποικίλων πολιτιστικών και καλλιτεχνικών εκδηλώσεων όπως: συναυλίες, θεατρικές παραστάσεις, παραστάσεις χορού, εκθέσεις κ.λ.π από το ίδιο ή με τη συνεργασία άλλων πολιτιστικών φορέων, καλλιτεχνικών σωματείων ή φυσικών προσώπων.
- 5) Με τη λειτουργία, τη φροντίδα και το συνεχή εμπλουτισμό της "Χαραμόγλειου Ειδικής Λευκαδιακής Βιβλιοθήκης" (Χ.Ε.Λ.ΒΙ) καθώς και την ίδρυση και λειτουργία και άλλων βιβλιοθηκών και αρχείων.
- 6) Με τη δημιουργία πινακοθήκης και τη λειτουργία αιθουσών εκθέσεων έργων τέχνης.
- 7) Με τη συγκρότηση μόνιμου ερασιτεχνικού θεατρικού τμήματος, μουσικής σχολής, σχολής ζωγραφικής και λοιπών εικαστικών τεχνών, χορευτικού ομίλου, χορωδιακού τμήματος, μουσικών τμημάτων και ορχήστρας.
- 8) Με τη δημιουργία μουσείου Λαϊκών Παραδοσιακών Ενδυμασιών από τα συγκροτήματα των χωρών που μετέχουν κάθε φορά στο Διεθνές Φεστιβάλ Φολκλόρ, καθώς και άλλων μουσείων.
- 9) Με την πραγματοποίηση κινηματογραφικών προβολών με αξιόλογα έργα της 7ης Τέχνης.

- 10) Με την έκδοση περιοδικών και εντύπων για την προβολή και μελέτη τοπικών θεμάτων πολιτισμού, παιδείας, οικονομίας, τουρισμού, υγείας, περιβάλλοντος κλπ.
- 11) Με την παραγωγή επιμορφωτικών τηλεοπτικών προγραμμάτων, βιντεοταινιών, ιστορικού, πολιτιστικού και επιστημονικού περιεχομένου καθώς και ταινιών για την προβολή της Λευκάδας.
- 12) Με την ίδρυση και λειτουργία πολιτιστικών, μορφωτικών και ενημερωτικών σπουδαστηρίων, με ευρύ φάσμα εκλαϊκευμένων θεμάτων για όλους τους δημότες, κάθε μόρφωσης και ηλικίας,
- 13) Με προκηρύξεις διαγωνισμών και αθλοθετήσεις βραβείων για συγγραφή μελετών τοπικού ενδιαφέροντος, με ιστορικό, λαογραφικό, αρχαιολογικό και λογοτεχνικό περιεχόμενο.
- 14) Με τη διοργάνωση εκδηλώσεων και πολιτιστικών δραστηριοτήτων ειδικά για τα παιδιά και τη νέα γενιά και τη λειτουργία κέντρων νεότητας.
- 15) Με τη λειτουργία ραδιοφωνικού σταθμού με εκπομπές υψηλής πολιτιστικής και καλλιτεχνικής στάθμης και επιμορφωτικά προγράμματα.
- 16) Με τη συγκρότηση ιστορικού, λαογραφικού και μουσικού αρχείου καθώς και αρχείου-μουσείου ενθυμημάτων από τις εκδηλώσεις που πραγματοποιεί και ιδιαίτερα του Διεθνούς Φεστιβάλ Φολκλόρ .
- 17) Με τη διοργάνωση ψυχαγωγικών εκδηλώσεων και ειδικότερα μουσικοχορευτικών βραδιών, ιδίως την περίοδο των Αποκριών και το συντονισμό των εκδηλώσεων του Λευκαδίτικου Καρναβαλιού.
- 18) Με την πραγματοποίηση εκδρομών με πλατιά συμμετοχή των δημοτών για την παρακολούθηση πολιτιστικών και καλλιτεχνικών εκδηλώσεων πανελληνίας ακτινοβολίας.
- 19) Με τη θεσμοθέτηση και απονομή μεταλλίου στα πλαίσια του Διεθνούς Φεστιβάλ Φολκλόρ σε προσωπικότητα που βρίσκεται στη ζωή

ή σε οργάνωση για το διακεκριμένο έργο που επιτέλεσε ή επιτελεί σε πανελλήνια ή παγκόσμια κλίμακα για την εδραίωση της Ειρήνης ανάμεσα στους Λαούς ή για τη συμβολή του στην πνευματική και πολιτιστική ανέλιξη, τον ανθρωπισμό ή την προστασία του περιβάλλοντος.

20) Με την πραγματοποίηση κάθε άλλης δραστηριότητας που συμβάλλει στη διάσωση και προστασία της ιόνιας πολιτιστικής κληρονομιάς και παράδοσης και την καλλιέργεια και ανύψωση του πνευματικού και πολιτιστικού επιπέδου του λαού.

Για την αποτελεσματικότερη υλοποίηση των σκοπών του το Πνευματικό Κέντρο συνεργάζεται με κρατικές υπηρεσίες, πανεπιστήμια, οργανισμούς, ιδρύματα, ινστιτούτα και κέντρα παρόμοιων σκοπών από άλλες πόλεις της Ελλάδας ή του εξωτερικού και με ιδιώτες. Συνεργάζεται επίσης με επιστημονικούς και πολιτιστικούς φορείς καθώς και με τα πολιτιστικά σωματεία της Λευκάδας στα πλαίσια επιδίωξης των κοινών σκοπών τους, τελώντας ως προς αυτά, σε σχέση μη ανταγωνιστική αλλά συμπράστασης και υποστήριξης, ηθικής και υλικής, σεβόμενο την οργανωτική τους αυτοτέλεια και καλύπτοντας υπό την αιγίδα του τις χρηματοδοτούμενες από αυτό εκδηλώσεις τους, επιδιώκοντας όμως παράλληλα το ρόλο του συντονιστή των πολιτιστικών δραστηριοτήτων και προγραμμάτων τους στην περιφέρεια του Δήμου Λευκάδας.

5.2.2 Πόροι του "Πνευματικού Κέντρου Δήμου Λευκάδας"

Οικονομικοί πόροι του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Λευκάδας είναι:¹

α) Τακτική ετήσια επιχορήγηση από το Δήμο Λευκάδας.

¹ Συστατική Πράξη Πνευματικού Κέντρου Δήμου Λευκάδας. Ίδια επεξεργασία στοιχείων

- β) Τακτική ετήσια επιχορήγηση από τη Νομαρχία Λευκάδας.
- γ) Έκτακτες επιχορηγήσεις ή παροχές από το κράτος, τους δημόσιους οργανισμούς, υπουργεία, τράπεζες κλπ.
- δ) Κάθε είδους συνδρομή, εισφορά, δωρεά, κληρονομιά, κληροδοσία.
- ε) Εισπράξεις από αντίτιμο παροχής υπηρεσιών ή πραγμάτων.
- στ) Πρόσοδοι από την ίδια περιουσία του Πνευματικού Κέντρου και κάθε άλλη πρόσοδος.

5.2.3 Διοίκηση του "Πνευματικού Κέντρου Δήμου Λευκάδας"

Το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Λευκάδας διοικείται από δεκαεπταμελές Διοικητικό Συμβούλιο στο οποίο μετέχουν ¹

- α) Ο εκάστοτε Δήμαρχος Λευκάδας, ως Πρόεδρος ,
- β) Ένας Δημοτικός Σύμβουλος από κάθε δημοτική παράταξη που εκπροσωπείται στο Δημοτικό Συμβούλιο.
- γ) Ένας εκπρόσωπος καθενός από τα τρία αρχαιότερα και με αναγνωρισμένη προσφορά πολιτιστικά σωματεία της πόλης της Λευκάδας: την "Φιλαρμονική Εταιρία Λευκάδος", το Μουσικοφιλολογικό όμιλο "Ορφείας Λευκάδας" και την "Νέα Χορωδία Λευκάδας", που ορίζονται από τα Διοικητικά τους Συμβούλια μαζί με τους αναπληρωτές τους . Τόσο οι οριζόμενοι εκπρόσωποι όσο και οι αναπληρωτές τους πρέπει να είναι μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του αντίστοιχου σωματείου που τους ορίζει.
- δ) Οι υπόλοιπες θέσεις και μέχρι να συμπληρωθεί ο αριθμός " 17 " μαζί με τον Πρόεδρο, καλύπτονται από δημότες ή μόνιμους κατοίκους της Λευκάδας, που ορίζονται από το Δημοτικό Συμβούλιο μαζί με ισάριθμους αναπληρωτές τους, από κατάλογο υποψηφίων που

¹ Συστατική Πράξη Πνευματικού Κέντρου Δήμου Λευκάδας. Ίδια επεξεργασία στοιχείων

σχηματίζεται ύστερα από προτάσεις που υποβάλλουν στο Δημοτικό Συμβούλιο οι εξής μαζικοί φορείς:

1) Κάθε δημοτική παράταξη που εκπροσωπείται στο Δημοτικό Συμβούλιο, η οποία λογίζεται σαν αυτοτελής φορέας, 2) Ο Δικηγορικός Σύλλογος 3) Ο Ιατρικός Σύλλογος, 4) Η Τ.Ε.Δ.Κ. 5) Η Ε.Λ.Μ.Ε, 6) Η Επιτροπή του Τ.Ε.Ε. 7) Ο Σύλλογος Δασκάλων και Νηπιαγωγών, 8) Το Εργατικό Κέντρο, 9) Το Εμποροβιομηχανικό Επιμελητήριο, 10) Η Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών (Τ.Α.Ο.Α), 11) Η "Φίλαρμονική Εταιρία", 12) Ο "Ορφέας", 13) η "Νέα Χορωδία", 14) Η χορωδία "Αρίων", 15) Η "Παλιά Λευκάδα", 16) Ο Σύλλογος Γυναικών Λευκάδας, 17) Το παράρτημα της Β.Γ.Ε. 18) Η Ν.Ε.Λ.Ε.

5.2.4 Ο κανονισμός λειτουργίας του "Πνευματικού Κέντρου Δήμου Λευκάδας"

Ο κανονισμός λειτουργίας του Πνευματικού Κέντρου καθορίζει θέματα πρακτικής οργάνωσης και λειτουργίας του νομικού προσώπου, όπως:

- Ο τρόπος λειτουργίας και τις αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου
- Τα καθήκοντα του προέδρου, αντιπροέδρου, γενικού γραμματέα, εφόρων, οικονομικής επιτροπής
- Η διαχείριση, η ταμιακή υπηρεσία, τα τηρούμενα βιβλία
- Οι μικτές οργανωτικές επιτροπές και οι ομάδες δουλειάς
- Τα ασυμβίβαστα, τα κωλύματα, η αναπλήρωση των μελών του διοικητικού συμβουλίου
- Η απονομή του τίτλου του επίτιμου μέλους
- Η στέγαση του Πνευματικού Κέντρου

- Η εποπτεία - έλεγχος
- Το έμβλημα - σφραγίδα του νομικού προσώπου

5.2.4.1 Οικονομική διαχείριση του Πνευματικού Κέντρου

Η οικονομική διαχείριση του Πνευματικού Κέντρου γίνεται με βάση προϋπολογισμό εσόδων - εξόδων, που καταρτίζεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις περί λογιστικού των Ν.Π.Δ.Δ.. Κάθε οικονομικό έτος αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου της ίδιας χρονιάς. Η ταμιακή διαχείριση του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Λευκάδας διεξάγεται από την ταμιακή υπηρεσία του Δήμου Λευκάδας. Τα έσοδα και τα λοιπά ποσά κατατίθενται στην Ταμιακή Υπηρεσία και αναλαμβάνονται με χρηματικά εντάλματα που εκδίδονται από τον Πρόεδρο και σύμφωνα με τη σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Στη Γραμματεία του Πνευματικού Κέντρου τηρούνται τα εξής βιβλία

- Βιβλίο εισερχόμενων και εξερχόμενων εγγράφων
- Βιβλίο διεκπεραιώσεως εγγράφων
- Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων Διοικητικού Συμβουλίου
- Μητρώο προσωπικού.
- Βιβλίο απογραφής κινητών πραγμάτων που ανήκουν στο Πνευματικό Κέντρο
- Βιβλίο καταγραφής ενθυμημάτων και αναμνηστικών προσφερθέντων ή κειμηλίων δωρηθέντων ή αποκτηθέντων από το Πνευματικό Κέντρο.
- Βιβλίο κίνησης υλικού.
- Αρχείο συγκροτημάτων που έλαβαν μέρος στο Διεθνές Φεστιβάλ Φολκλόρ, προγραμμάτων, αφισών, φωτογραφιών κλπ.

5.3 Δραστηριότητες – Εκδηλώσεις του Πνευματικού Κέντρου Δήμου Λευκάδας

5.3.1 Γιορτές Λόγου και Τέχνης

Οι Γιορτές Λόγου και Τέχνης της Λευκάδας δημιουργήθηκαν με την αφιλοκερδή δουλειά και την διαρκή προσπάθεια των απλών ανθρώπων και αφού πλαισιώθηκαν από το σύνολο του Λευκαδίτικου λαού ρίζωσαν στην ιστορία και έγιναν θεσμός από το 1955. Οι προσπάθειες είχαν ξεκινήσει νωρίτερα, από το 1952, αλλά για λόγους πολιτικούς και οργανωτικούς δεν πραγματοποιήθηκαν τότε.¹

Ο αρχικός στόχος, η πνευματική και πολιτιστική άνοδος και ανάπτυξη του νησιού, εξακολουθεί να παραμένει η βασική επιδίωξη. Η πνευματική τους εμβέλεια σημαδεύει και ορισμένους άλλους στόχους, που ξεπερνούν τα όρια του νησιού και καταξιώνουν τις Γιορτές σαν πνευματικό άθλημα με διεθνή προβολή. Οι Γιορτές Λόγου και Τέχνης ανέδειξαν σημαντικές προσωπικότητες της σύγχρονης ελληνικής πνευματικής και καλλιτεχνικής δημιουργίας καθιστώντας το έργο τους κοινό κτήμα, συμβάλλοντας έτσι στη διάχυση του πολιτιστικού προϊόντος στην περιφέρεια. Άλλωστε η Λευκάδα υπήρξε η πρώτη επαρχιακή πόλη της Ελλάδος που εγκαινίασε πάνω στα ερείπια του εμφυλίου πολέμου τις καλλιτεχνικές συναντήσεις σε διεθνές επίπεδο.

Στο ξεκίνημά τους οι Γιορτές Λόγου και Τέχνης, οι οποίες πραγματοποιούνταν πάντα τον Αύγουστο, περιελάμβαναν θεάματα και δραστηριότητες όπως: βραδιές με απαγγελίες ποιημάτων και ανάγνωση πεζού λόγου πολλές φορές μάλιστα με την συμμετοχή των ίδιων των δημιουργών, συναυλίες, ομιλίες, μπαλέτα, εκθέσεις ζωγραφικής. Επίσης,

¹ Δ. Φατούρος, *Η Ζωή Μου*, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, Λευκάδα 1990, Ίδια Επεξεργασία Στοιχείων

ημέρες Λευκαδίτικης λαογραφίας, εκθέσεις φωτογραφίας, ρεσιτάλ πιάνου, βραδιές αρχαίας τραγωδίας, ναυτιλιακοί αγώνες, συνέδρια, συμπόσια, θέατρο για παιδιά, διαλέξεις και αλλά πολλά.

Για την πραγμάτωση των Γιορτών στη Λευκάδα το δημοτικό συμβούλιο του Δήμου Λευκάδος εξέλεξε την οργανωτική επιτροπή των Εορτών που είχε την ευθύνη του έργου των γιορτών και ήταν πάντοτε υπό την προεδρία του κάθε φορά δημάρχου. Η επιτροπή αυτή εξέλεξε την εκτελεστική επιτροπή που ήταν το εκτελεστικό όργανο της οργανωτικής επιτροπής και ήταν υπό την προεδρία του κάθε φορά δημάρχου και τις βοηθητικές υποεπιτροπές που ήταν υπό την προεδρία μέλους της εκτελεστικής.

Ενδεικτικά παραθέτουμε μερικές από τις εκδηλώσεις που έλαβαν χώρα το καλοκαίρι του 2003.

Στα πλαίσια των Γιορτών Λόγου και Τέχνης:

- Συμπόσιο Εταιρίας Λευκαδικών Μελετών
Θέμα: Ιστορία – Πεζογραφία – Μουσικολογία. Σύγχρονοι Έλληνες Δημιουργοί
- Συναυλία Φιλαρμονικής Εταιρίας Λευκάδος
- Συναυλία της Nadia Wienberg με την ορχήστρα «Σολίστ των Αθηνών»
- Παρουσίαση Βιβλίου του Φοίβου Πιομπίνου: «Θεόδωρος Στάμος, μια μαρτυρία για το έργο του»
- Tango Argentino Total: Βραδιά Τάνγκο
- ΔΗ.Π.Ε.Θ.Ε. Κέρκυρας: «Οι άθλοι» του Βίκτωρος Ουγκώ
- Σύγχρονο ορχηστρικό θέατρο Θεσσαλονίκης & Χορευτική ομάδα Ευρυδίκης Μεσσήνη: Μπαλέτο

- Συναυλία του Μιχάλη Χατζηγιάννη
- Διήμερο λόγου: «Το επτανησιακό Θέατρο 18^{ου} -19^{ου} αιώνα»
- Χορωδία Λυρικών Καλλιτεχνών & Μαντολινάτας
- Συναυλία: Ορχήστρα Εγχόρδων «Νήρικος»
- Εκδηλώσεις τιμής για τον Ν. Σβορώνο
- ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Αργινίου: «Ο Κουρέας της Σεβίλλης» του Μπωμαρσαι
- Παρουσίαση βιβλίου: «Πετάει – πετάει το σύννεφο» της Ι. Φραγκούλη
- Βραδιά βαρκαρόλας: Νέα Χορωδία Λευκάδας

5.3.2 Διεθνές Φεστιβάλ Φολκλόρ Λευκάδας

Από το 1962, οι Γιορτές Λόγου και Τέχνης εμπλουτίστηκαν με το Διεθνές Φεστιβάλ Φολκλόρ, ένα Φεστιβάλ Χορού και Τραγουδιών, με συγκροτήματα από όλο τον κόσμο.¹ Ο ενθουσιασμός του λαού της Λευκάδας ήταν απεριόριστος δεδομένου ότι τέτοιου είδους εκδηλώσεις γίνονταν για πρώτη φορά στην Ελλάδα. Η Λευκάδα πήρε τη σκυτάλη της πρωτοπορίας στην Ελλάδα και έτσι άνοιξε ένας ορίζοντας πολιτισμικού πλούτου που θα ανέβαζε το πνευματικό επίπεδο του λαού, αλλά και την τουριστική ανάπτυξη του τόπου. Ειδικά για τη Λευκάδα, ήταν μεγάλο το τουριστικό και ακόμη μεγαλύτερο το πνευματικό όφελος. Οι εκδηλώσεις του Φεστιβάλ γίνονταν πάντα, αμέσως μετά από τις Γιορτές Λόγου και Τέχνης, τη δεύτερη εβδομάδα του Αυγούστου. Χώρος, η κεντρική πλατεία της πόλης. Η συμμετοχή του κόσμου ήταν πρωτοφανής και συγκινητική. Οι άνθρωποι γύρω από την πρόχειρα «περιφραγμένη» πλατεία, παρακολουθούσαν όρθιοι τα ξένα συγκροτήματα και

¹ 40 Χρόνια Διεθνές Φεστιβάλ Φολκλόρ Λευκάδας, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας. Ίδια επεξεργασία στοιχείων

αισθάνονταν να γίνεται πραγματικότητα η συναδέλφωση των λαών, που ήταν ένας από τους σημαντικότερους σκοπούς του Φεστιβάλ. Το Φεστιβάλ άρχιζε με την παρέλαση κατά μήκος της κεντρικής οδού της πόλης - αγοράς, όλων των συγκροτημάτων. Δεξιά και αριστερά, πλήθος κόσμου παρακολουθούσε και χειροκροτούσε. Η παρέλαση κατέληγε στην πλατεία της Παραλίας, όπου όλα τα συγκροτήματα κάνοντας έναν τεράστιο κύκλο, έστηναν «μέγα χορό», τον χορό της Ειρήνης και της Συναδέλφωσης των λαών. Ο χορός αυτός φανέρωνε και το πνεύμα των εμπνευστών ενός τέτοιου θεσμού. Βέβαια, τα μέσα που διέθεταν τότε οι διοργανωτές ήταν από πενιχρά έως ανύπαρκτα. Σημειώνουμε πως το πλαίσιο του Φεστιβάλ δεν άφηνε απ' έξω ούτε τα μικρότερα χωριά του νησιού.

Συγκρότημα από τη Σενεγάλη

Κατά περιόδους το Φεστιβάλ γίνονταν στη κεντρική πλατεία της πόλης, στην παραλία, στο Φράγκικο Κάστρο, στην περιοχή του Μαρκά και στο πολιτιστικό κέντρο στη δυτική παραλία της πόλης.

Σήμερα, τόσο οι Γιορτές Λόγου και Τέχνης όσο και το Διεθνές Φεστιβάλ Φολκλόρ συνεχίζουν να προετοιμάζονται και να πραγματοποιούνται με το ίδιο πάθος, τον ίδιο ενθουσιασμό και με ένα συνεχώς ανανεούμενο θεματολόγιο σε καλλιτεχνικό και πνευματικό επίπεδο, με ιδιαίτερη έμφαση στο «λόγο».

Παρόλο που οι Γιορτές Λόγου και Τέχνης και το Διεθνές Φεστιβάλ Φολκλόρ είναι γεγονότα που περιλαμβάνουν εκδηλώσεις διαφορετικού τύπου, στη συνείδηση του Λευκαδίτικου λαού είναι άρρηκτα συνδεδεμένα και αποτελούν το γεγονός του καλοκαιριού. Γι' αυτό και η

παρουσίασή τους στην εργασία μας γίνεται με τρόπο παράλληλο και όχι ξεχωριστά. Κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής υπολογίζεται ότι το πλήθος των επισκεπτών ανέρχεται στις επτά χιλιάδες.

Στα πλαίσια του Διεθνούς Φεστιβάλ Φολκλόρ συμμετέχουν περίπου 35 μουσικοχορευτικά συγκροτήματα κάθε χρόνο εκ των οποίων τα 10 περίπου έρχονται από τον Ελληνικό χώρο. Κατά καιρούς έχουν συμμετάσχει συγκροτήματα από περίπου 66 χώρες όπως: Νιγηρία, Λιθουανία, Βουλγαρία, Αρμενία, Αλγερία, Κορέα, Ρωσία, Σερβία, Ιταλία, Κύπρος, Λετονία, Ουκρανία, Ιαπωνία, Ρουμανία, Ισραήλ, Γερμανία, Γεωργία, Γιουγκοσλαβία, Ισπανία, Μολδαβία, Νότιος Αφρική, Πολωνία, Πορτογαλία, Ταϊλάνδη, Τόγκο, Τουρκία, Κίνα, Περού, Σενεγάλη, Σλοβακία, Καναδάς, Τσεχία, Αίγυπτος, Αλβανία, Γαλλία, Ιράν, Λευκορωσία, Ουγγαρία, Νέα Ζηλανδία, Ινδονησία, Βέλγιο, Βραζιλία, Σουηδία, Αυστραλία, Παλαιστίνη, Φιλανδία, Η.Π.Α, Χαβάη, Μαλαισία, Ολλανδία, Βενεζουέλα, Ανδόρα, Κονγκό, Αυστρία, Νορβηγία, Ιρλανδία, Σρι Λάνκα, Ιορδανία, Ακτή Ελεφαντοστού, Ινδία, Μαρόκο, Τυνησία, Νεπάλ, Μεξικό, Μάλτα, Δανία κ.α.

Τα Φεστιβάλ αρχίζει την Τρίτη εβδομάδα του Αυγούστου και πάντοτε Κυριακή με την μεγάλη χορευτική παρέλαση όλων των συγκροτημάτων-την παρέλαση των Εθνών- κατά μήκος της κεντρικής οδού της πόλης και καταλήγει στην παραλία της πόλης όπου στήνεται ο καθιερωμένος χορός της Ειρήνης και Συναδέλφωσης των Λαών, που είναι άλλωστε και το μήνυμα των Γιορτών. Το βράδυ της ίδιας μέρας κηρύσσεται η έναρξη του Φεστιβάλ από τις τοπικές αρχές με ομιλίες και ακολουθεί ολιγόλεπτη αντιπροσωπευτική εμφάνιση όλων των συγκροτημάτων στο χώρο των εκδηλώσεων. Τις επόμενες μέρες, από τη Δευτέρα έως και το Σάββατο, εμφανίζονται έξι περίπου συγκροτήματα κάθε βράδυ παρουσιάζοντας το πλήρες πρόγραμμά τους. Καθ' όλη την

διάρκεια της εβδομάδας υπάρχουν εμφανίσεις συγκροτημάτων και σε άλλους δήμους του νομού. Τις ημέρες αυτές η πόλη της Λευκάδας σφύζει από ζωή. Οι χορευτές κυρίως των ξένων συγκροτημάτων δημιουργούν ατμόσφαιρα ενθουσιασμού και γλεντιού χορεύοντας και τραγουδώντας στους δρόμους της πόλης, παρασύροντας κάθε περαστικό σε ένα «τρελό πανηγύρι».

Το Διεθνές Φεστιβάλ Φολκλόρ ολοκληρώνεται την Κυριακή με την διαδοχική εμφάνιση όλων των συγκροτημάτων με τους πλέον αντιπροσωπευτικούς χορούς της πατρίδας τους. Ακολουθεί η τελετή λήξης, ο Χορός της Ειρήνης, σύντομος απολογισμός με αποχαιρετιστήρια ομιλία του δημάρχου Λευκάδας, ανταλλαγή αναμνηστικών, υποστολή σημαίων, ανάκρουση του Εθνικού Ύμνου από την Φιλαρμονική Εταιρία Λευκάδας και ρίψη βεγγαλικών.

5.3.3 Διεθνές Φεστιβάλ Κρουστών Λευκάδας

Το Διεθνές Φεστιβάλ Κρουστών αποτελεί μια δραστηριότητα του Πνευματικού Κέντρου Λευκάδας που ξεκίνησε για πρώτη φορά τον Ιούλιο του 2000. Συμμετέχουν μουσικά σύνολα και μεμονωμένοι καλλιτέχνες από την Ελλάδα και όλο τον κόσμο.¹

Οι καλλιτέχνες δημιουργούν με κρουστά και πνευστά και έγχορδα μουσικά όργανα όπως: μαρίμπα, βιμπράφωνο, σαντούρι, ξυλόφωνο, ντράμς, μπεντίρ, αφρικάνικα τύμπανα, νεί, φλάουτο, φλογέρες κοντραμπάσο κ.α.. Η μουσική τους εμπεριέχει χαρακτηριστικά από αρχαιοελληνικούς ρυθμούς από παραδοσιακά ακούσματα και από σύγχρονη μουσική, συνδυάζοντας τον αυτοσχεδιασμό με την πολυμορφία των ήχων. Συνδυάζουν το εκρηκτικό παίξιμο των κρουστών με ethnic

¹ Κ. Σφέτσας, *Διεθνές Φεστιβάλ Κρουστών Λευκάδας*, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, Λευκάδα 2001, Ίδια επεξεργασία στοιχείων

στοιχεία, τραγούδι και τελετουργικά χορευτικά δρώμενα. Η μουσική πολυσυλλεκτική, δανείζεται ρυθμούς από την Αφρική, την Βραζιλία, την Κούβα και ευρωπαϊκά ηχοχρώματα δημιουργώντας ένα μοναδικό μίγμα επί σκηνής.

Το φεστιβάλ φιλοξενεί καλλιτέχνες και μουσικές ομάδες από την Ελλάδα, Αγγλία, Ιρλανδία, Αμερική, Γερμανία, Ιταλία, Γαλλία και Ελβετία.

5.3.4 Εκδηλώσεις Αποκριάς

Το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Λευκάδας κάθε χρόνο την περίοδο της αποκριάς διοργανώνει διάφορες εκδηλώσεις με την βοήθεια και την συμμετοχή των όλων πολιτών. Οι εκδηλώσεις των αποκριών ονομάζονται «Φαρομανητά» που στην τοπική Λευκαδίτικη διάλεκτο σημαίνει κέφι, γλέντι, φασαρία, ζαβολιές, μουσική, χορός και κυρίως πειράγματα που χαρακτηρίζουν απόλυτα την συμπεριφορά του Λευκαδίτη «μασκαρά».

Ενδεικτικά αναφέρουμε ορισμένες από τις εκδηλώσεις της αποκριάς 2004:

- Είσοδος καρνάβαλου στην πόλη συνοδεία Φιλαρμονικής, Μαζορετών, Πεζών Τμημάτων
- Συναυλία με την Ορχήστρα του Μουσικού Σχολείου στην κεντρική πλατεία.
- Αποκριάτικος Χορός του Ναυτικού Ομίλου στο Κάστρο
- Παρέλαση παιδικών τμημάτων σχολών, συλλόγων, σχολείων
- Παιδικό πάρτι στην κεντρική πλατεία
- Αποκριάτικος χορός του ΚΑΠΗ

- Συναυλία Ροκ Μουσικής από το συγκρότημα ‘Σαμποτάζ’ στην κεντρική πλατεία.
- Το Λευκαδίτικο «Φουέντε» παραδίδει στην κεντρική πλατεία την καρναβαλική ράβδο για τον νικητή της Κυριακής.
- Βραδιά βραβείων μάσκας και χορού
- Αποκριάτικος χορός του “studio Lefkatas” στο κάστρο.
- Μουσική εκδήλωση στην κεντρική πλατεία.
- Αποκριάτικος Χορός του “Όρφέα” στο κάστρο.
- Μεγάλη καρναβαλική παρέλαση
- Κάψιμο καρνάβαλου στην παραλία
- Ρήψη βεγγαλικών
- Αποκριάτικος Χορός της Φιλαρμονικής στο κάστρο
- Αποκριάτικος Χορός της Νέας Χορωδίας στο Ρομάντικα

5.3.5 Βήμα νέων επιστημόνων

Το Βήμα Νέων Επιστημόνων είναι ένας νέος θεσμός που λειτουργεί πλαίσια των δραστηριοτήτων του Πνευματικού Κέντρου, με αφετηρία τον Οκτώβριο του 2003. Ο νέος αυτός θεσμός προσφέρει σε ετήσια βάση την ευκαιρία στους νέους επιστήμονες της Λευκάδας να παρουσιάσουν δημόσια σε ειδική συνεδρία δείγματα της επιστημονικής και επαγγελματικής τους εργασίας. Το 2003 πραγματοποιήθηκαν συνεδρίες με θέματα: Βιοκλιματική αρχιτεκτονική, Αστικός σχεδιασμός, Η κατανόηση του διαδικτύου ως εργαλείου μάθησης – τρόποι χρήσης του στη δημοτική εκπαίδευση, Εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης στην Γεωπονία ελεγχόμενου περιβάλλοντος, κοινωνική Ιστορία της Λευκάδας

κατά την Βενετοκρατία (1684 -1797) κ.α.

5.3.6 Έκτακτες εκδηλώσεις του Πνευματικού Κέντρου

Εκτός από τις ετήσιες προγραμματισμένες εκδηλώσεις το Πνευματικό Κέντρο πραγματοποιεί και έκτακτες, προς τιμή συγκεκριμένων προσώπων ή με την αφορμή επετείων ή άλλων περιστατικών. Ενδεικτικά αναφέρουμε την εκδήλωση προς τιμή του μεγάλου Λευκάδιου ιστορικού Νίκου Σβορώνου, που οργανώθηκε με την συνδρομή της Εταιρίας Φίλων Νίκου Σβορώνου τον Αύγουστο του 2003 και την εκδήλωση μνήμης και τιμής για τον Τέλη Χαραμόγλη με αφορμή την συμπλήρωση ενός έτους απουσίας το Μάιο του 2004.

5.4 Οικονομικά στοιχεία του Πνευματικού Κέντρου Δήμου Λευκάδας

Πόροι του Πνευματικού Κέντρου κατά την συστατική πράξη (απόφαση 209/13-11-1989 του Δημοτικού Συμβουλίου) είναι τα έσοδα από εκδηλώσεις, τέλη διαφημίσεων, χορηγίες, επιχορήγηση του Δήμου Λευκάδας, λοιπές επιχορηγήσεις από τράπεζες και υπουργεία, επιχορήγηση του υπουργείου πολιτισμού, επιχορήγηση Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.¹ Επίσης, είναι δυνατή κάθε είδους συνδρομή, εισφορά, δωρεά, κληρονομιά, κληροδοσία, πρόσοδοι από την ίδια περιουσία του Πνευματικού Κέντρου και κάθε άλλη πρόσοδος.

A. Πίνακας Εσόδων – Εξόδων της δραστηριότητας του Πνευματικού Κέντρου

Κατά το έτος 2003 τα έσοδα του Πνευματικού Κέντρου ήταν 443.868,00 € εκ των οποίων το μεγαλύτερο μέρος προήλθε από την επιχορήγηση του Δήμου Λευκάδας (125.390,00 €), τις επιχορηγήσεις από τράπεζες και διάφορα υπουργεία (124.000,00 €) και την επιχορήγηση από το υπουργείο Πολιτισμού (75.000,00 €) η οποία αρχικά είχε υπολογιστεί σε 146.736,00 € βάσει της επιχορήγησης του 2002. Συγκρίνοντας τα έσοδα των δύο τελευταίων ετών (πίνακας 5.1) βλέπουμε ότι τα έσοδα παρουσιάζουν αυξητική τάση της τάξεως του 5%, από 412.840,25 € το 2002 σε 443.868,00 € το 2003. Αυτό συμβαίνει λόγω της έντονης δραστηριοποίησης του Πνευματικού Κέντρου για εξεύρεση χορηγών και αύξηση των διαφημίσεων με αποτέλεσμα τα έσοδα από τη συγκεκριμένη κατηγορία να ανέλθουν το 2003 σε 31.287,00 € από 7.809,70€ το 2002. Επίσης αυξήθηκαν τα έσοδα από επιχορηγήσεις τραπεζών και διαφόρων υπουργείων κατά 65.650,00 € από 58.350,00€

¹ Εισηγητική Έκθεση Πνευματικού Κέντρου Δήμου Λευκάδας 2001, 2002, 2003

σε 124.000,00 €. Όσον αφορά τα ποσά της τακτικής επιχορήγησης του Δήμου Λευκάδας και της έκτακτης επιχορήγησης της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Λευκάδας προς το Πνευματικό Κέντρο κατά τα τελευταία δύο έτη παραμένουν στα ίδια επίπεδα. Αντίθετα η επιχορήγηση του Υπουργείου Πολιτισμού από το 2002 στο 2003 παρουσίασε μεγάλη μείωση που ακούμπησε το ποσοστό του 50%. Αυτό πιθανολογείται ότι συμβαίνει λόγω της διοργάνωσης των Ολυμπιακών Αγώνων στη χώρα μας. Επίσης σημαντική μείωση σε ποσοστό 50%, από το έτος 2002 στο 2003, παρουσιάστηκε στην κατηγορία των εσόδων από ίδιες εκδηλώσεις. Η αιτία αυτής της μείωσης πιστεύουμε ότι είναι ο μεγάλος σεισμός που έπληξε το νησί της Λευκάδας τέσσερις μέρες πριν την έναρξη του Διεθνές Φεστιβάλ Φολκλόρ, που είναι η πολιτιστική δραστηριότητα που αποφέρει το μεγαλύτερο ποσοστό εσόδων αυτής της κατηγορίας. Αυτό επηρέασε την τουριστική κίνηση του νησιού άρα και τον αριθμό θεατών του Διεθνές Φεστιβάλ Φολκλόρ.

Πίνακας 5.1
Πίνακας Εσόδων

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	2002	2003	Ποσοστό μεταβολής %
Πρόσοδοι από ίδιες εκδηλώσεις	31.200,00	14.880,00	-52%
Τέλη διαφημίσεων –Χορηγίες	7.809,70	31.287,00	301%
Επιχορήγηση Δήμου Λευκάδας	124.734,57	125.390,00	1%
Λοιπές επιχορηγήσεις από τράπεζες, διάφορα υπουργεία κλπ	58.350,00	124.000,00	113%
Επιχορήγηση υπουργείου πολιτισμού	146.735,14	75.000,00	-49%
Επιχορήγηση Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης	44.020,54	44.020,00	0%
Χρηματικό υπόλοιπο	-	15.331,00	100%
ΣΥΝΟΛΟ	412.840.25	443.868,00	5%

Πηγή : Εισηγητική έκθεση Πνευματικού Κέντρου Δήμου Λευκάδας

Τα συνολικά έξοδα του Πνευματικού Κέντρου για το 2003 ήταν 393.328,00 € σε σχέση με το 2002 που ήταν 367.832,69 € δηλαδή παρουσιάστηκε αύξηση κατά 7%. Παρατηρώντας τον πίνακα των εξόδων (πίνακας 5.2) διαπιστώνουμε ότι ορισμένες κατηγορίες αυξάνονται αλλά οι περισσότερες από τις κατηγορίες εξόδων μειώνονται παρόλο που το γενικό σύνολο των εξόδων εμφανίζεται αυξημένο. Αυτό συμβαίνει λόγω της μεγάλης οφειλής του Πνευματικού Κέντρου από τα παρελθόντα έτη στο ποσό των 98.133,95€.

Συγκεκριμένα η κατηγορία “αποζημίωση καλλιτεχνικών σχημάτων” παρουσίασε μείωση σε ποσοστό 40%, δηλαδή από 58.546,69€ το 2002 σε 35.124,94€ το 2003. Ακόμη τα έξοδα για την εστίαση συγκροτημάτων μειώθηκαν κατά 40% από 51.335,21€ σε 30.699,81 €. Επίσης έντονη είναι η μείωση των εξόδων για την πραγματοποίηση της “Βαρκαρόλας” κατά 79% . Το ποσό που δαπανήθηκε το 2002 για την δραστηριότητα αυτή ανέρχεται στα 2934,70 € ενώ το 2003 στα 614,00€. Η μείωση των εξόδων οφείλεται στην αλλαγή διοίκησης και κατά συνέπεια στην αλλαγή τρόπου άσκησης πολιτιστικής πολιτικής

Πίνακας 5.2
Πίνακας Εξόδων

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	2002	2003	Ποσοστό Μεταβολής %
Αποζημίωση καλλιτεχνικών σχημάτων	58.546,69	35.124,94	-40%
Αποζημίωση καλλιτεχνικού διευθυντή	22.010,27	-	-100%
Ταχυδρομικά τέλη	435,00	358,80	-18%
Τηλεγραφικά, τηλεφωνικά τέλη	2.350,00	1.623,00	-31%
Διαφημίσεις – δημοσιεύσεις	16.921,20	15.881,99	-6%
Δημοσιεύσεις τοπικού τύπου & ραδιοφώνου	244,53	134,81	-45%

Εστίαση συγκροτημάτων	51.335,21	30.699,81	-40%
Προμήθεια ειδών υποδομής για χώρο εστίασης	589,07	-	-100%
Φιλοξενίες	2.881,41	2.227,85	-23%
Οργάνωση συνεδρίων	-	6.699,20	100%
Αναμνηστικά	5.745,60	2.213,50	-61%
Δαπάνες γιορτών καρναβαλιού	28.591,27	22.500,00	-21%
Λειτουργία αίθουσας τέχνης	2.224,98	3.548,00	59%
Δαπάνες πραγματοποίησης «Βαρκαρόλας»	2.934,70	614,00	-79%
Δαπάνες στολών μουσείου	8.014,56	-	-100%
Εκτυπώσεις, εκδόσεις, βιβλιοδετήσεις	200,64	243,36	21%
Αποδοχές τακτικών υπαλλήλων	46.354,46	54.675,49	18%
Αντιμισθία εργατοτεχνικού προσωπικού	-	5.900,00	100%
Αποζημίωση για υπερωριακή εργασία	1.028,15	1.626,30	58%
Αποζημίωση και έξοδα κίνησης συγκροτημάτων	11.750,89	7.924,35	-33%
Αποζημίωση και έξοδα κίνησης υπαλλήλων	7.171,82	5.960,00	-17%
Εργατικά	16.240,98	13.503,28	-17%
Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη	146,00	84,69	-42%
Ενοίκιο δωματίων	17.146,75	14.184,10	-17%
Διαφορές μεταφορές	16.978,39	12.981,68	-24%
Ενοίκιο μικροφωνικών εγκαταστάσεων	10.271,46	5.664,00	-45%
Δαπάνες ηλεκτροφωτισμού κτηρίων	-	681,00	100%
Εργατικά για καθαρισμό κτηρίων	5.830,51	4.500,00	-23%
Προμήθεια βιβλίων, περιοδικών και λοιπών εκδόσεων	277,04	192,00	-31%
Προμήθεια γραφικής ύλης και μικροαντικειμένων γραφείου	495,76	215,02	-57%
Προμήθεια ειδών υγιεινής και καθαριότητας	1.431,36	869,82	-39%

Προμήθεια καυσίμων και λιπαντικών για την κίνηση μεταφορικών μέσων	1.143,38	396,05	-65%
Προμήθεια ειδών σημαιοστολισμού και φωταγωγήσεων	392,47	531,76	35%
Προμήθεια ειδών υποδομής	8.625,39	2.325,43	-73%
Προμήθεια αναλώσιμων	8.621,20	5.332,32	-38%
Συμπλήρωση ΧΕΛΒΙ δια βιβλίων, περιοδικών & εντύπων	2.643,46	2.049,33	-22%
Αμοιβή Επιγραφοποιού	755,20	2.002,20	165%
Αμοιβή ηλεκτρολόγου	6.648,61	4.500,00	-32%
Διαμόρφωση χώρων εκδηλώσεων	854,32	12.052,11	1.310%
Διάκοσμος Πόλης (Χριστούγ. κλπ)	-	15.170,36	100%
Οφειλές παρελθόντων ετών	-	98.133,95	100%
ΣΥΝΟΛΟ	367.832,69	393.328,00	7%

Πηγή : Εισηγητική έκθεση Πνευματικού Κέντρου Δήμου Λευκάδας

B. Πίνακας Αποτελεσμάτων Πνευματικού Κέντρου Δήμου Λευκάδας

Όπως προκύπτει από την σύγκριση εσόδων – εξόδων των τριών τελευταίων ετών (πίνακας 5.3), το 2001 εμφανίζει έλλειμμα ενώ στα δύο επόμενα έτη υπάρχει πλεόνασμα. Αυτό συμβαίνει γιατί ορισμένες κατηγορίες εσόδων παρουσιάζονται αυξημένες. Όπως για παράδειγμα η επιχορήγηση από την Ν.Α. και το Υπουργείο Πολιτισμού το 2001 είναι μηδενική ενώ τα δύο επόμενα έτη είναι δύο από τις κύριες πηγές εσόδων.

Πίνακας 5.3

Πίνακας Αποτελεσμάτων

ΕΤΟΣ	ΈΣΟΔΑ	ΈΞΟΔΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ
2001	315.720,62	388.397,30	- 72.676,68
2002	412.840,25	367.832,69	45.007,56
2003	443.868,00	393.328,00	50.540,00

Πηγή : Ιδία επεξεργασία στοιχείων

Ειδικότερα το 2001 τα έσοδα ήταν 315.720,62€ και τα έξοδα ήταν 388.397,30€ γι αυτό και παρουσιάστηκε έλλειμμα. Όμως κατά τα έτη 2002 και 2003 τα έσοδα ήταν 412.840,25 και 443.868,00€ αντίστοιχα και τα έξοδα ήταν 367.832,69€ και 393.328,00€ αντίστοιχα γι αυτό υπάρχει πλεόνασμα.

Παρατηρώντας τους παραπάνω πίνακες διαπιστώνεται ότι από τα έσοδα που αποκομίζει το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου, από τη διοργάνωση πολιτιστικών δραστηριοτήτων, από ιδιωτικές χορηγίες και από τα τέλη διαφημίσεων, καλύπτεται μόνο το 11,7% των συνολικών του εξόδων. Για το λόγο αυτό το Πνευματικό Κέντρο πρέπει να εντείνει τις προσπάθειες εξοικονόμησης ιδίων πόρων εμπλουτίζοντας το πρόγραμμα του με περισσότερες εκδηλώσεις αξιοποιώντας την πολιτιστική δυναμική του νησιού.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η σχέση μεταξύ πολιτισμού και ανάπτυξης είναι στενή και η τοπική αυτοδιοίκηση είναι ανάγκη να επιτελέσει τον πραγματικό της ρόλο: την διοίκηση και την ανάπτυξη του τόπου. Γιατί ο πολιτισμός με την στενή και την πλατιά του σημασία δεν αποτελεί πολυτέλεια αλλά ζωτική ανάγκη των δημοτών. Στην Λευκάδα - τόπος με πλούσια πολιτιστική κληρονομιά και έντονη πολιτιστική δράση - ο πολιτισμός πέρα από τομέα ξεχωριστής δραστηριότητας αποτελεί τρόπο θεώρησης των πραγμάτων.

Σε όλο το νομό αλλά κυρίως στην πόλη της Λευκάδας η πολιτιστική ζωή είναι ιδιαίτερα έντονη γεγονός το οποίο οφείλεται σε ιστορικούς λόγους. Αυτό το στοιχείο αποτελεί σημαντική μεταβλητή στη διαμόρφωση της προσωπικότητας και των συνηθειών του Λευκαδίτη και αυτό επιτυγχάνεται σε ένα μεγάλο βαθμό με τη βοήθεια των πολλών πολιτιστικών συλλόγων που έγραψαν την δική τους ιστορία στα πολιτιστικά δρώμενα του τόπου. Δυστυχώς τα σωματεία στερούνται οικονομικών δυνατοτήτων πράγμα που καθιστά δύσκολη την ανάπτυξη του δυναμικού τους και την εκπλήρωση των σκοπών τους. Επίσης η χρηματοδότηση του Υπουργείου Πολιτισμού τα τελευταία χρόνια έχει μειωθεί κατά 50% περίπου, από 146.735,14 σε 75.000,00. Παρόλα αυτά χάρις το μεράκι και την εθελοντική προσφορά των Λευκαδιτών αποτελούν μαζί με το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου κύριο φορέα χάραξης πολιτιστικής πορείας του νησιού.

Το Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας ενθαρρύνει τις αυτόνομες τοπικές πνευματικές δυνάμεις που στηρίζουν την τοπική κοινωνικοπολιτιστική ανάπτυξη όπως ο θεσμός « Το Βήμα Νέων Επιστημόνων», ενισχύει τις εκδηλώσεις που συνδέουν εκπαίδευση και

πολιτισμό ώστε να κατακτηθεί η τέχνη από όλους, αλλά και να δημιουργηθεί το απαιτούμενο έδαφος για την ανάπτυξη και καλλιέργεια της πολιτιστικής παιδείας. Επίσης ενισχύει δράσεις υπέρ-τοπικού χαρακτήρα που ορίζουν και προβάλλουν την πόλη ως κέντρο εθνικών και διεθνών πολιτιστικών δρώμενων με μόνιμο χαρακτήρα όπως το διεθνές φεστιβάλ φολκλόρ. Το φολκλορικό φεστιβάλ αποτελεί ένα φιλόξενο βήμα για την παγκόσμια πολιτιστική δημιουργία. Δημιουργοί και καλλιτέχνες της Βαλκανικής αλλά και της υπόλοιπης Ευρώπης, της Ασίας, της Λατινικής Αμερικής και της Αφρικής σμίγουν κάθε χρόνο στο νησί, σε μία «ανεξίθρησκη» και δημιουργική συνάντηση λαών και πολιτισμών που έχει αποδείξει πως ξέρει να αναγνωρίζει, να σέβεται και να αναδεικνύει την πολιτιστική πολυμορφία.

Ταυτόχρονα, πραγματοποιεί προσπάθειες απορρόφησης ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων για τον πολιτισμό μια και ο τομέας αυτός στον Δήμο της Λευκάδας βρίσκεται σε πρώτο στάδιο.

Ολόκληρος ο νομός της Λευκάδας, είναι πλούσιος σε πολιτιστικούς πόρους (αρχαιολογικούς χώρους, ιστορικά και εκκλησιαστικά μνημεία) οι οποίοι δεν έχουν αξιοποιηθεί στον βαθμό που θα αναδείξουν την αυθεντική ομορφιά και δυναμική τους

Επίσης, ο Δήμος Λευκάδας θεωρώντας τον πολιτισμό υπέρτατο κοινωνικό αγαθό για την διατήρηση και προβολή της ιστορικής συνέχειας του τόπου επικεντρώνει το ενδιαφέρον του στην ευαισθητοποίηση ολοένα και περισσότερο πολιτών για την ενεργή συμμετοχή τους στα πολιτιστικά δρώμενα, καθώς και στην συνεργασία με πολιτιστικούς φορείς άλλων Δήμων. Πρώτον για να αντλήσουν ιδέες και πληροφορίες όσον αφορά πολιτιστικές δραστηριότητες και δεύτερον για την δημιουργία κοινής πολιτιστικής πολιτικής και διοργάνωση κοινών πολιτιστικών εκδηλώσεων. Άλλωστε οι υπεύθυνοι του Δήμου Λευκάδας γνωρίζουν καλά την ανάγκη του τόπου για την ανάπτυξη ολοκληρωμένων

πολιτιστικών προγραμμάτων και το πέρασμα από το στάδιο ευκαιριακού τύπου παρεμβάσεων, σε έναν μακροπρόθεσμο προγραμματισμό πολιτιστικής πολιτικής . Επιπλέον ο Δήμος Λευκάδας προσπαθεί να αξιοποιήσει το θεσμό της χορηγίας, όπου ο ιδιωτικός τομέας αποτελεί έναν σημαντικό παράγοντα ενίσχυσης της πολιτιστικής δράσης της Τ.Α. . (Το 2003 τα έσοδα από χορηγίες τετραπλασιάστηκαν και από 7.809,70€ άγγιξαν το ποσό των 31.287,00€).

Το Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας είναι ένας ζωντανός οργανισμός που πρέπει να προσαρμόζει τους στόχους και τον προγραμματισμό του ανάλογα με τις απαιτήσεις κάθε εποχής. Το κοινό στο οποίο απευθύνεται δεν έχει τις ίδιες απαιτήσεις και τα ίδια ερεθίσματα που είχε όταν ξεκίνησε τη λειτουργία του. Η μεγάλη πολιτιστική κληρονομιά που ακολουθεί την πόλη κάνει το Λευκαδίτικο κοινό ιδιαίτερα απαιτητικό. Άρα το έργο του Πνευματικού Κέντρου είναι εξαιρετικά δύσκολο, αφού πρέπει συνεχώς να αφουγκράζεται τις απαιτήσεις των πολιτών και να προσφέρει πολιτιστικά αγαθά όλο και πιο αναβαθμισμένα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βλάχος, Α., *Συνάντηση φιλαρμονικών*, Φιλαρμονική Εταιρία Λευκάδας, Λευκάδα 1998
- Δουβίτσας, Ν., *«Η Καρσάνικη βελονιά»*, *Ιστορία, τεχνική, είδη κεντημάτων, υλικά*, Πνευματικό Κέντρο Κοινότητας Καρυάς, Λευκάδα 1996
- Εταιρία Λευκαδικών Μελετών, *Χαραμόγλειος Ειδική Λευκαδική Βιβλιοθήκη*, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, Λευκάδα 2003
- Θερμός, Β., *Πρόγραμμα Γιορτών Λόγου και Τέχνης 2003*, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, Λευκάδα 2003
- Θερμός, Β., *40 Χρόνια Διεθνές Φεστιβάλ. Φολκλόρ Λευκάδας*, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, Λευκάδα 2002
- Κοντομίχης, Π., *Ο Λευκαδίτικος Γάμος*, Επετηρίδα Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών, Αθήνα 1971
- Κοντομίχης, Π., *Δημοτικά Τραγούδια της Λευκάδας*, Γρηγόρη, Αθήνα 1986
- Κοντομίχης, Π., *Η Λευκαδίτικη Φορεσιά από τον 17^ο αιώνα ως τα μέσα του 20ου*, ΕΟΜΜΕΧ, Αθήνα 1989
- Κοντομίχης, Π., *Τα αρχαία της Λευκάδας*, Γρηγόρη, Αθήνα 1980

Κοντομίχη, Π., *Το νοικοκυριό του χωριάτικου σπιτιού στη Λευκάδα*,
Γρηγόρη, Αθήνα 1985

Κοντομίχη, Π., *Τα Γεωργικά της Λευκάδας*, Γρηγόρη, Αθήνα 1985

Μαλακάσης Δ., *Τα παλιά σπίτια της Λευκάδας 1850-1920*,
Θρόισμα, Αθήνα 2000

Μαχαιράς, Κ., *Ναοί και Μοναί της Λευκάδας*, Χ.Ε, Αθήνα 1957

Μπιτσάνη, Ε., *Πολιτισμός και Τοπική Αυτοδιοίκηση*, ΤΕΙ
Καλαμάτας, Καλαμάτα 2001

Ροντογιάννης, Π., *Η ιστορία της Λευκάδας*, τα Α και Β, Επετηρίδα
Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών, Αθήνα 1982

Ροντογιάννης, Π., *Τουριστικός Οδηγός 1996*, Νομαρχιακή
Αυτοδιοίκηση Λευκάδας, Λευκάδα 1996

Ρούσου, Μ., *50 Χρόνια Δημόσια Βιβλιοθήκη Λευκάδας*, Δημόσια
Βιβλιοθήκη, Λευκάδας Λευκάδα 2003

Σφέτσας, Κ., *Διεθνές Φεστιβάλ Κρουστών Λευκάδας*, Πνευματικό
Κέντρο Δήμου Λευκάδας, Λευκάδα 2001

Φατούρος, Δ., *Η Ζωή Μου*, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας,
Λευκάδα 1990

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΥ ΛΕΥΚΑΔΑΣ

Το Νομικό Πρόσωπο με την ονομασία "ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΥ ΛΕΥΚΑΔΑΣ" συστήθηκε με την αριθ 133/ 2-9-1978 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Λευκάδας και η σύστασή του εγκρίθηκε με το αριθ 50/1979 Π.Δ/μα (ΦΕΚ 11/24 - 1-1979 τεύχος Α) .

Η συστατική του πράξη τροποποιήθηκε με την αριθ 183/ 26-10-1983 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Λευκάδας και η τροποποίησή της εγκρίθηκε με την αριθ ΕΣ. 8787/ 29-2-1984 απόφαση του Νομάρχη Λευκάδας (ΦΕΚ 151/16-3-1984 τεύχος Β).

Λόγοι αποσκοπούντες στην καλύτερη λειτουργία του νομικού προσώπου επέβαλαν την ανάγκη νέας τροποποίησης της συστατικής του πράξης ,που έγινε με την αριθ 209 /13-11-1989 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Λευκάδας ,που θα ισχύσει μετά την έγκρισή της από το Νομάρχη Λευκάδας και την δημοσίευση της εγκριτικής απόφασης του Νομάρχη Λευκάδας στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως .

Η νέα τροποποιημένη ,συμπληρωμένη και κωδικοποιημένη σε ενιαίο κείμενο συστατική πράξη του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Λευκάδας είναι η παρακάτω :

ΣΥΣΤΑΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΕΥΚΑΔΑΣ

Άρθρο μόνο

§ Ι) ΕΠΩΝΥΜΙΑ-ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ- ΕΔΡΑ- ΕΜΒΛΗΜΑ

Ιδρύεται Νομικό Πρόσωπο σύμφωνα με το άρθρο 175 του Π.Δ 76/1985 "Κωδικοποίηση σε ενιαίο κείμενο νόμου με τίτλο Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας (ΦΕΚ 27 τ.Α)", με την ονομασία " ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΥ ΛΕΥΚΑΔΑΣ " και έδρα την πόλη της Λευκάδας. Η νομική του μορφή είναι Δημοτικό Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, έχει άμεση εξάρτηση και εποπτεία από το Δήμο Λευκάδας και διέπεται από τις διατάξεις που ισχύουν για τα νομικά αυτά πρόσωπα και τις αντίστοιχες του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα . Εμβλημά του έχει τον Πήγασο, που από παράδοση αποτελεί έμβλημα της Λευκάδας.

§ Π) ΣΚΟΠΟΙ -ΜΕΣΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΔΙΩΞΗ ΤΟΥΣ

Σκοποί του Πνευματικού Κέντρου είναι η άνοδος του πνευματικού και πολιτιστικού επιπέδου του λαού του Δήμου της Λευκάδας και του Νομού γενικώτερα, η καλλιέργεια, υποβοήθηση και ανάπτυξη κάθε μορφής πνευματικής,πολιτιστικής και καλλιτεχνικής δραστηριότητας των κατοίκων της περιοχής,η υποβοήθηση της έρευνας στους τομείς της επιστημονικής γνώσης, της Τέχνης, των Γραμμάτων και εν γένει του Πολιτισμού, η διατήρηση της παράδοσης και της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και η προώθηση της Ειρήνης ανάμεσα στους λαούς.

σκοπούς του το Πνευματικό Κέντρο υλοποιεί και επιδιώκει με κάθε είδους πνευματικές, ιστικές και καλλιτεχνικές δραστηριότητες και ειδικότερα:

τη διοργάνωση των ετήσιων πνευματοκαλλιτεχνικών εκδηλώσεων με την ονομασία ΡΤΕΣ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ " που πραγματοποιούνται από το έτος 1955,

τη διοργάνωση του ετήσιου Φεστιβάλ Λαϊκών Χορών και Τραγουδιών με την ονομασία ΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΦΟΛΚΛΟΡ ΛΕΥΚΑΔΑΣ" που πραγματοποιείται από το έτος 1962.

τη διοργάνωση συνεδρίων,συμποσίων,σεμιναρίων,διαλέξεων,που καλύπτουν όλους τους τομείς πνευματικού,πολιτιστικού,επιστημονικού,κοινωνικού και καλλιτεχνικού ενδιαφέροντος του σύγχρονου ανθρώπου.

τη διοργάνωση ποικίλων πολιτιστικών και καλλιτεχνικών εκδηλώσεων όπως : συναυλίες, θεατρικές παραστάσεις,παραστάσεις χορού,ειθέσεις κ.λ.π από το ίδιο ή με τη συνεργασία άλλων πολιτιστικών φορέων,καλλιτεχνικών σωματείων ή φυσικών προσώπων .

τη λειτουργία, τη φροντίδα και το συνεχή εμπλουτισμό της " ΕΙΔΙΚΗΣ ΛΕΥΚΑΔΙΑΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ " (Ε,Λ,ΒΙ), καθώς και την ίδρυση και λειτουργία και άλλων βιβλιοθηκών και αρχείων.

τη δημιουργία πινακοθήκης και τη λειτουργία αιθουσών ειθέσεων έργων Τέχνης.

τη συγκρότηση μόνιμου ερασιτεχνικού θεατρικού τμήματος , μουσικής σχολής, σχολής χορού και λοιπών εικαστικών τεχνών, χορευτικού ομίλου, χορωδιακού τμήματος, ορχήστρας .

τη δημιουργία μουσείου Λαϊκών Παραδοσιακών ενδυμασιών από τα συγκροτήματα των οποίων που μετέχουν κάθε φορά στο Διεθνές Φεστιβάλ Φολκλόρ, καθώς και άλλων μουσείων.

την πραγματοποίηση κινηματογραφικών προβολών με αξιολογικά έργα της 7ης Τέχνης.

την έκδοση περιοδικών και εντύπων για την προβολή και μελέτη τοπικών θεμάτων όπως, παιδείας,οικονομίας,τουρισμού,υγείας,περιβάλλοντος κ.λ.π.

την παραγωγή επιμορφωτικών τηλεοπτικών προγραμμάτων,βιντεοταινιών,ιστορικού, επιστημονικού περιεχομένου καθώς και ταινιών για την προβολή της Λευκάδας.

την ίδρυση και λειτουργία πολιτιστικών,μορφωτικών και ενημερωτικών σπουδαστηρίων, που φέρνουν ειδικά θέματα για όλους τους δημότες,κάθε μόρφωσης και ηλικίας .

την προκήρυξη διαγωνισμών και αθλοθετήσεις βραβείων για συγγραφή μελετών τοπικού ενδιαφέροντος,με ιστορικό,λαογραφικό,αρχαιολογικό,και λογοτεχνικό περιεχόμενο.

τη διοργάνωση εκδηλώσεων και πολιτιστικών δραστηριοτήτων ειδικά για τα παιδιά νεότερης ηλικίας και τη λειτουργία κέντρων νεότητας .

τη λειτουργία ραδιοφωνικού σταθμού με εκπομπές υψηλής πολιτιστικής και καλλιτεχνικής αξίας και επιμορφωτικά προγράμματα .

τη συγκρότηση ιστορικού,λαογραφικού και μουσικού αρχείου καθώς και αρχείου-μουσείου των έργων από τις εκδηλώσεις που πραγματοποιεί και ιδιαίτερα του Διεθνούς Φεστιβάλ Φολκλόρ .

τη διοργάνωση ψυχαγωγικών εκδηλώσεων και ειδικότερα μουσικοχορευτικών βραδιών, ιδίως στο πλαίσιο των Απόκριων, και το συντονισμό των εκδηλώσεων του Λευκαδίτικου Καρναβαλιού.

την πραγματοποίηση εκδρομών με πλατιά συμμετοχή των δημοτών για την παρακολούθηση πολιτιστικών και καλλιτεχνικών εκδηλώσεων πανελληνίας ακτινοβολίας .

τη θεσμοθέτηση και απονομή μετάλλιου - στα πλαίσια του Διεθνούς Φεστιβάλ Φολκλόρ - για την πρωτιότητα που βρίσκεται στη ζωή , ή σε οργάνωση για το διακεκριμένο έργο που επι-

τέλεσε ή επιτελεί ,σε πανελλήνια ή παγκόσμια κλίμακα, για την εδραίωση της Ειρήνης ανάμεσα στους Λαούς, ή για τη συμβολή του στην πνευματική και πολιτιστική ανέλιξη, τον Ανθρωπισμό, ή την προστασία του περιβάλλοντος .

20) Με την πραγματοποίηση κάθε άλλης δραστηριότητας που συμβάλλει στη διάσωση και προστασία της ιόνιας πολιτιστικής μας κληρονομιάς και παράδοσης και την καλλιέργεια και ανύψωση του πνευματικού και πολιτιστικού επιπέδου του λαού. Για την αποτελεσματικώτερη υλοποίηση των σκοπών του το Πνευματικό Κέντρο συνεργάζεται με κρατικές υπηρεσίες , Πανεπιστήμια, οργανισμούς, ιδρύματα, ινστιτούτα και κέντρα παρόμοιων σκοπών από άλλες πόλεις της Ελλάδας ή της αλλοδαπής, και με ιδιώτες . Συνεργάζεται επίσης με επιστημονικούς και πολιτιστικούς φορείς καθώς και με τα πολιτιστικά σωματεία της Λευκάδας στα πλαίσια επιδίωξης των κοινών σκοπών τους, τελώντας ως προς αυτά, σε σχέση μη ανταγωνιστική, αλλά συμπαράστασης και υποστήριξης ,ηθικής και υλικής, σεβόμενο την οργανωτική τους αυτοτέλεια και καλύπτοντας υπό την αιγίδα του τις χρηματοδοτούμενες από αυτό εκδηλώσεις τους, επιδιώκοντας όμως παράλληλα το ρόλο του συντονιστή των πολιτιστικών δραστηριοτήτων και προγραμμάτων τους στην περιφέρεια του Δήμου Λευκάδας .

§ III) ΠΟΡΟΙ

Οικονομικοί πόροι του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Λευκάδας είναι:

- α) Τακτική ετήσια επιχορήγηση από το Δήμο Λευκάδας.
- β) Τακτική ετήσια επιχορήγηση από τη Νομαρχία Λευκάδας, το Νομαρχιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, ή άλλα προγράμματα .
- γ) Εκτακτες επιχορηγήσεις ή παροχές από το κράτος, τους δημόσιους οργανισμούς, υπουργεία, τράπεζες κλπ ,
- δ) Κάθε είδους συνδρομή, εισφορά, δωρεά, κληρονομιά, κληροδοσία ,
- ε) Εισπράξεις από αντίτιμο παροχής υπηρεσιών ή πραγμάτων .
- στ) Πρόσοδοι από την ίδια περιουσία του Πνευματικού Κέντρου και κάθε άλλη πρόσοδος.

§ IV) ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Λευκάδας διοικείται από δεκαεπταμελές Διοικητικό Συμβούλιο στο οποίο μετέχουν :

- α) Ο εκάστοτε Δήμαρχος Λευκάδας, ως Πρόεδρος .
- β) Ένας Δημοτικός Σύμβουλος από κάθε δημοτική παράταξη που εκπροσωπείται στο Δημοτικό Συμβούλιο. Αν οι παρατάξεις είναι δύο, ορίζονται δύο Δημοτικοί Σύμβουλοι από την πλειοψηφία και ένας από τη μειοψηφία. Αν είναι μία, ορίζονται τρεις Δημοτικοί Σύμβουλοι.
- γ) Ένας εκπρόσωπος καθενός από τα τρία αρχαιότερα και με αναγνωρισμένη προσφορά πολιτιστικά σωματεία της πόλης της Λευκάδας : την "ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΛΕΥΚΑΔΟΣ " , το Μουσικοφιλολογικό όμιλο "ΟΡΦΕΑΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ " και την " ΝΕΑ ΧΟΡΩΔΙΑ ΛΕΥΚΑΔΑΣ " , που ορίζονται από τα Διοικητικά τους Συμβούλια μαζί με τους αναπληρωτές τους . Τόσο οι οριζόμενοι εκπρόσωποι όσο και οι αναπληρωτές τους πρέπει να είναι μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του αντίστοιχου σωματείου που τους ορίζει .

Οι υπόλοιπες θέσεις και μέχρι να συμπληρωθεί ο αριθμός " 17 " μαζί με τον Πρόεδρο, καλύπτονται από δημότες ή μόνιμους κατοίκους της Λευκάδας, που ορίζονται από το Δημοτικό Συμβούλιο μαζί με ισάριθμους αναπληρωτές τους, από κατάλογο υποψηφίων που σχηματίζεται τετρα από προτάσεις που υποβάλλουν στο Δημοτικό Συμβούλιο οι εξής μαζικοί φορείς:

Κάθε δημοτική παράταξη που εκπροσωπείται στο Δημοτικό Συμβούλιο, η οποία λογίζεται αυτοτελής φορέας. 2) Ο Δικηγορικός Σύλλογος, 3) Ο Ιατρικός Σύλλογος, 4) Η Τ.Ε.Δ.Κ. Η Ε.Λ.Μ.Ε., 6) Η Επιτροπή του Τ.Ε.Ε 7) Ο Σύλλογος Δασκάλων και Νηπιαγωγών, 8) Το γατικό Κέντρο, 9) Το Εμποροβιομηχανικό Επιμελητήριο, 10) Η Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών (Τ.Α.Ο.Λ), 11) Η "ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ", 12) Ο "ΟΡΦΕΑΣ", 13) Η "ΝΕΑ ΧΟΡΩΔΙΑ", 14) Η χορωδία "ΑΡΙΩΝ", 15) Η "ΠΑΛΙΑ ΛΕΥΚΑΔΑ", 16) Ο Σύλλογος Γυναικών Λευκάδας, 17) παράρτημα της Ε.Γ.Ε., 18) Η Ν.Ε.Λ.Ε.

Εκτός από απόφασή του το Δημοτικό Συμβούλιο και τηρώντας τις διατυπώσεις που απαιτεί η τροποποίηση της συστατικής πράξης, μπορεί να προσδώσει την ιδιότητα των εκλεκτόρων και σε άλλους φορείς, εφόσον λόγοι μαζικότητας ή δραστηριότητάς τους στα πολιτιστικά τα επιβάλλουν. Μπορεί επίσης να αφαιρέσει την ιδιότητα του εκλέκτορα από κάποιο φορέα, αν επί δύο συνεχείς περιόδους αδράνησε να ανταποκριθεί στην υποχρέωση πρότασης υποψηφίων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην επόμενη παράγραφο.

ΘΗΤΕΙΑ

Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Πνευματικού Κέντρου για τον Πρόεδρο ακολουθεί τη διάρκεια της δημοτικής περιόδου για την οποία εκλέχτηκε, για τα υπόλοιπα μέλη είναι διετής. Η θητεία τους λήγει σε κάθε περίπτωση με την εγκατάσταση νέων μελών. Η θητεία των εκπροσώπων των τριών πολιτιστικών σωματείων που μετέχουν στη Διοίκηση του Πνευματικού Κέντρου λήγει με τη λήξη της θητείας του αντίστοιχου σωματείου Συμβουλίου που τους όρισε και σε κάθε περίπτωση λήγει με τη λήξη της θητείας των υπολοίπων μελών της Διοίκησης του Πνευματικού Κέντρου. Κάθε δύο χρόνια τον μήνα Ιανουάριο ο Δήμαρχος Λευκάδας με έγγραφό του απευθύνεται στους μαζικούς φορείς που αναφέρθηκαν παραπάνω και ζητά από κάθε φορέα να προτείνει γραπτά στο Δημοτικό Συμβούλιο και μέσα σε καθοριζόμενη προθεσμία, τρία (3) πρόσωπα από τους δημότες ή μόνιμους κατοίκους της Λευκάδας που, κατά την κρίση τους, είναι κατάλληλα να μετέσχουν στη Διοίκηση του Πνευματικού Κέντρου. Κριτήριο για την πρόταση και την εκλογή ενός προσώπου στη Διοίκηση του Πνευματικού Κέντρου είναι η εκδηλωμένη συμμετοχή του στην πνευματική και πολιτιστική ζωή της κοινωνίας της Λευκάδας και το ενδιαφέρον που επιδεικνύει για την πολιτιστική ανάπτυξη του τόπου. Τα πρόσωπα που υποδεικνύονται δεν θα πρέπει να προέρχονται αποκλειστικά από το μαζικό χώρο ή να είναι όλα μέλη του φορέα που τα προτείνει. Δεν επιτρέπεται να γίνουν στη Διοίκηση του Πνευματικού Κέντρου άλλα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων των τριών σωματείων που διαθέτουν μόνιμη εκπροσώπηση στο Πνευματικό Κέντρο, εκτός από τους εκπροσώπους που τα ίδια όρισαν. Συναικόλουθα δεν πρέπει να προτείνονται και αν προταθούν δεν μπορούν να εκλεγούν στη Διοίκηση του Πνευματικού Κέντρου πρόσωπα που είναι μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων των τριών παραπάνω σωματείων. Μεταγενέστερη παραίτηση ή απουσία από την ιδιότητά τους αυτή δεν αίρει το ασυμβίβαστο για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία για την

οποία προτάθηκαν . Τα έγγραφά τους οι φορείς καταθέτουν ή αποστέλλουν στη Διοικητική Γραμματεία του Πνευματικού Κέντρου ,μέσα στην καθοριζόμενη προθεσμία, με μέριμνα της οποίας καταρτίζεται ο κατάλογος των υποψηφίων, από τους οποίους θα εκλεγούν τα υπόλοιπα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη της Διοίκησης του Πνευματικού Κέντρου. Η εκλογή γίνεται από το Δημοτικό Συμβούλιο με μυστική ψηφοφορία. Αν μεταξύ των υποψηφίων υπάρχουν πρόσωπα που προτάθηκαν από πέντε (5) τουλάχιστον φορείς, προκρίνονται ως τακτικά μέλη της Διοίκησης του Πνευματικού Κέντρου απευθείας . Στην περίπτωση αυτή το Δημοτικό Συμβούλιο απλώς επικυρώνει την εκλογή τους . Ο αριθμός των μελών που ορίζονται με αυτό τον τρόπο δεν μπορεί να υπερβεί τους τρεις. Αν υπάρχουν περισσότεροι που συγκεντρώνουν την παραπάνω προϋπόθεση ορίζονται οι τρεις που προτάθηκαν από το μεγαλύτερο αριθμό φορέων, και σε ισοψηφία κληρώνονται . Η πρόσκληση που απευθύνει ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου προς τα μέλη του για συνεδρίαση με σκοπό την εκλογή των μελών της Διοίκησης του Πνευματικού Κέντρου πρέπει απαραίτητα να συνοδεύεται με τον κατάλογο των υποψηφίων που κατάρτισε η Διοικητική Γραμματεία του Πνευματικού Κέντρου .

§ VI) ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Η θητεία του πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου του Πνευματικού Κέντρου που θα προέλθει με βάση τις νέες διατάξεις συγκρότησής του θα λήξει με την λήξη της θητείας του Δημοτικού Συμβουλίου της τρέχουσας δημοτικής περιόδου . -

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ

Κάθε περιουσιακό στοιχείο που έχει το Νομικό Πρόσωπο ή τυχόν αφιερώνεται σ' αυτό καθώς και κάθε άλλη νόμιμη πρόσοδος .

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΥ ΛΕΥΚΑΔΑΣ

Κ Α Ν Ο Ν Ι Σ Μ Ο Σ

ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ
ΤΟΥ
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΕΥΚΑΔΑΣ

ΑΡΘΡΟ 1

ΤΡΟΠΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Το Διοικητικό Συμβούλιο στην πρώτη του συνεδρίαση εκλέγει τον Αντιπρόεδρο, τον Γενικό Γραμματέα, τον Γενικό Εφορο και τους τέσσερες Εφόρους που αναφέρονται στο άρθρο 2 (ζ). Εκλέγει επίσης τριμελή Οικονομική Επιτροπή. Το μέλος της Οικονομικής Επιτροπής που συγκέντρωσε τις περισσότερες ψήφους ορίζεται Πρόεδρος της Οικονομικής Επιτροπής. Η ψηφοφορία για την εκλογή των παραπάνω προσώπων είναι μυστική με ψηφοδέλτια. Στις περιπτώσεις ισοψηφίας γίνεται κλήρωση.

Ο Πρόεδρος του Πνευματικού Κέντρου, ο Αντιπρόεδρος, ο Γενικός Γραμματέας, ο Γενικός Εφορος και ο Πρόεδρος της Οικονομικής Επιτροπής αποτελούν το Προεδρείο του Πνευματικού Κέντρου. Το Προεδρείο αποτελεί το εκτελεστικό όργανο του Πνευματικού Κέντρου και έχει τις εξής αρμοδιότητες: Εκτελεί τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Ασχολείται με θέματα οργάνωσης και προγραμματισμού. Παίρνει αποφάσεις σε επείγουσες περιπτώσεις, οι οποίες θα έρχονται για έγκριση στην αμέσως επόμενη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει τακτικά τουλάχιστον μία φορά το μήνα, έκτακτα δε όταν υπάρχει ανάγκη και το ζητήσει ο Πρόεδρος (ή ο Αντιπρόεδρος στις περιπτώσεις απουσίας ή εμποδίου του Προέδρου). Επίσης μπορεί να γίνει συνεδρίαση όταν το ζητήσει η πλειοψηφία των τακτικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Οι προσκλήσεις για τις τακτικές συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου συντάσσονται από τον Γενικό Γραμματέα με εντολή του Προέδρου και υπογράφονται από τον Πρόεδρο. Αναγράφονται σε αυτές όλα τα θέματα που θα συζητηθούν και στέλνονται στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τακτικά και αναπληρωματικά, με ευθύνη του Προέδρου, τρεις τουλάχιστον μέρες πριν από την καθορισμένη ημερομηνία συνεδρίασης. Οι προσκλήσεις για τις έκτακτες συνεδριάσεις μπορούν να σταλούν 24 ώρες πριν ή και τηλεφωνικά αμόμα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία αν από τα 17 μέλη του λάβουν μέρος στη συνεδρίαση τουλάχιστον εννιά (9) . Για την ύπαρξη απαρτίας προσμετρώνται και τα αριστάμενα αναπληρωματικά μέλη. Αυτονόητο είναι ότι στη συνεδρίαση κρίνεται απαραίτητη η παρουσία του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου.

Στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να παρίστανται και τα αναπληρωματικά μέλη με δικαίωμα λόγου, όχι όμως και ψήφου εφόσον είναι παρόντα τα τακτικά μέλη. Στις περιπτώσεις όμως που είναι απόντα τακτικά μέλη, από αυτά που εξέλεξε το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Λευκάδας, αναπληρώνονται από ισάριθμα παρόντα αναπληρωματικά μέλη, τα οποία μετέχουν και στην ψηφοφορία, κατά τη σειρά κατατάξεώς τους στον πίνακα αναπληρωματικών μελών βάσει των ψήφων που έχουν λάβει κατά την εκλογή τους. Στις περιπτώσεις αυτές η εκ των υστέρων εμφάνιση και συμμετοχή στη συνεδρίαση κάποιου τακτικού μέλους δεν στερεί τον αναπληρωματικό από το δικαίωμα ψήφου επί του συγκεκριμένου θέματος, στη συζήτηση του οποίου ήδη συμμετέσχε .

Οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου παίρνονται πλειοψηφικά. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου.

Στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου τηρούνται πρακτικά από υπάλληλο της Διοικητικής Γραμματείας που καταχωρούνται στο Βιβλίο Πρακτικών, που έχει τις σελίδες του αριθμημένες, σφραγισμένες και μονογραφημένες από τον Πρόεδρο του Πνευματικού Κέντρου. Οι αποφάσεις και οι πράξεις του Διοικητικού Συμβουλίου καταχωρούνται με την ακρίβεια της διατύπωσης που θα καταλήξει η πλειοψηφία. Επίσης καταχωρείται σε περίπτωση διαφωνίας και η γνώμη της μειοψηφίας εφόσον ζητηθεί αυτό.

Τα πρακτικά κάθε συνεδρίασης επικυρώνονται στην επόμενη με την υπογραφή όλων των μελών που παρέστησαν, του προέδρου και του γραμματέα που τα τήρησε και σφραγίζονται με τη σφραγίδα του Πνευματικού Κέντρου.

Αντίγραφα για κάθε νόμιμη χρήση εκδίδονται με εντολή του Προέδρου και επικυρώνεται η ακρίβειά τους με την υπογραφή του Γραμματέα και τη σφραγίδα του Πνευματικού Κέντρου.

ΑΡΘΡΟ 2

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Πνευματικού Κέντρου έχει τις εξής γενικές αρμοδιότητες:

- α) Διοικεί το νομικό πρόσωπο, μεριμνά για την πραγμάτωση των σκοπών του και διαχειρίζεται τους οικονομικούς πόρους και τα περιουσιακά του στοιχεία σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.
- β) Καταρτίζει κάθε χρόνο τον προϋπολογισμό, απολογισμό και ισολογισμό του νομικού προσώπου, τον στέλνει στο Δημοτικό Συμβούλιο για ψήφιση και τον εφαρμόζει αφού εγκριθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες.
- γ) Αποφασίζει για την αποδοχή ή όχι δωρεών, κληρονομιών, κληροδοσιών, για την ανακήρυξη συνεργετών, δωρητών και γενικά για κάθε έσοδο ή δαπάνη του Πνευματικού Κέντρου.
- δ) Φροντίζει για την επωφελέστερη αξιοποίηση των πόρων και των περιουσιακών στοιχείων.

ε) Μεριμνά για την εξασφάλιση των αναγκαίων πόρων για την πραγμάτωση των σκοπών .
στ) Συγκροτεί μεταξύ των μελών του διάφορες επιτροπές, στις οποίες αναθέτει συγκεκριμένο έργο, παρέχοντας και τις σχετικές αρμοδιότητες, για την ευκινησία στη διοίκηση και λειτουργία του Πνευματικού Κέντρου (πχ επιτροπές εστίασης,στέγασης συγκροτημάτων κλπ).
ζ) Εκλέγει από τα μέλη του Εφόρους για τα διάφορα τμήματα και τους τομείς δραστηριότητας του Πνευματικού Κέντρου. Ειδικά,μαζί με την εκλογή των μελών του Προεδρείου, εκλέγεται Εφορος Δημοσίων Σχέσεων, Εφορος Χώρων Εκδηλώσεων, Εφορος Αίθουσας Τέχνης και Μουσείων, και Εφορος Βιβλιοθηκών.

η) Ορίζει -όχι απαραίτητα από τα μέλη του - υπεύθυνους των Μικτών Οργανωτικών Επιτροπών και Ομάδων Δουλειάς που αναφέρονται στο άρθρο 10

θ) Ορίζει πληρεξούσιους δικηγόρους, αποφασίζει την πρόσληψη προσωπικού, και γενικά προβαίνει σε κάθε αναγκαία ενέργεια και παίρνει κάθε πρόσφορο μέτρο για την επίτευξη των σκοπών του Πνευματικού Κέντρου.

ΑΡΘΡΟ 3

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου έχει τα εξής καθήκοντα:

- α) Προϊστάται των Υπηρεσιών του Πνευματικού Κέντρου, ασκεί γενική εποπτεία και έλεγχο αυτών και παίρνει κάθε μέτρο για την εύρυθμη λειτουργία τους.
- β) Επιμελείται τα συμφέροντα του νομικού προσώπου σύμφωνα με τους νόμους, το καταστατικό και τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.
- γ) Καλεί τα μέλη σε συνεδρίαση. Κηρύσσει την έναρξη κάθε συνεδρίασης και διευθύνει τη συζήτηση.
- δ) Καταρτίζει με τη βοήθεια του Γραμματέα την ημερήσια διάταξη των θεμάτων που θα συζητηθούν στη συνεδρίαση και υπογράφει τις προσκλήσεις.
- ε) Εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο κάθε πρόταση σχετική με τη διοίκηση, τον προγραμματισμό, τη λειτουργία και τη διαχείριση της περιουσίας και των πόρων του Πνευματικού Κέντρου
- στ) Θεωρεί και υπογράφει όλα τα εξερχόμενα έγγραφα, τα αποδεικτικά εισηράξεων, τα εντάλματα πληρωμών και κάθε άλλο σχετικό έγγραφο.
- ζ) Αλληλογραφεί απευθείας με όλες τις Αρχές, Δήμους, σωματεία, μαζικούς φορείς, καλλιτεχνικά γραφεία, συγκροτήματα και ιδιώτες.
- η) Εκπροσωπεί το νομικό πρόσωπο στα Δικαστήρια,σε κάθε Αρχή και στους τρίτους. Δίνει τους όρκους που είναι θεσπισμένοι για τα Δικαστήρια και εκτελεί τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ο Πρόεδρος υποχρεούται κάθε εξάμηνο να ενημερώνει το Δημοτικό Συμβούλιο για την πορεία των δραστηριοτήτων του Πνευματικού Κέντρου.

ΑΡΘΡΟ 4

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΥ

Ο Αντιπρόεδρος έχει όλες τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του Προέδρου στις περιπτώσεις που αναπληρώνει τον Πρόεδρο λόγω απουσίας του ή εμποδίου. Επίσης ασκεί όλες αρμοδιότητες ειχωρήσει σ αυτόν ο Πρόεδρος με απόφασή του. Ο Αντιπρόεδρος είναι υπεύθυνος για την σύγκληση των διαφόρων επιτροπών του Πνευματικού Κέντρου και προεδρεύει σ αυτές εφόσον δεν παρίσταται ο Πρόεδρος.

ΑΡΘΡΟ 5

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ

Ο Γενικός Γραμματέας του Διοικητικού Συμβουλίου έχει τα εξής καθήκοντα:

- α) Καταρτίζει με τον Πρόεδρο την ημερήσια διάταξη των θεμάτων που θα συζητηθούν σε κάθε συνεδρίαση.
- β) Επιμελείται την ορθή τήρηση των πρακτικών του Διοικητικού Συμβουλίου και την κατάρτιση των αποφάσεων και των πράξεων στο Βιβλίο πρακτικών.
- γ) Εποπτεύει την τήρηση και τακτική ενημέρωση των βιβλίων που τηρούνται από την Διοικητική Γραμματεία και αναφέρονται στο άρθρο 9.
- δ) Συντάσσει ύστερα από εντολή του Προέδρου κάθε έγγραφο σχετικό με τη λειτουργία του Πνευματικού Κέντρου.
- ε) Φροντίζει για την ενημέρωση των φακέλων του νομικού προσώπου με τους νόμους, διατάγματα, αποφάσεις, εγκυκλίους που αφορούν τη νόμιμη λειτουργία του.
- στ) Εποπτεύει τη συγκρότηση και φύλαξη του Αρχείου Ενθυμημάτων και Αναμνηστικών.
- ζ) Ασκεί επίσης όσες αρμοδιότητες εκχωρήσει σ αυτόν ο Πρόεδρος με απόφασή του.

ΑΡΘΡΟ 6

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΕΦΟΡΩΝ

Ο Γενικός Εφορος εποπτεύει όλες τις εκδηλώσεις του Πνευματικού Κέντρου.

Μεριμνά για την εφαρμογή του προγράμματος. Φροντίζει για την καλή φύλαξη και συντήρηση του υλικού αξίας του Πνευματικού Κέντρου (πιάνου κλπ μουσικών οργάνων, μικροφωνικών, φωτορυθμιστικών κλπ συσκευών και μηχανημάτων). Συνεργάζεται και υποβοηθείται στο έργο του από τους επιμέρους Εφόρους και από ιδιώτες, ανάλογα με τις ανάγκες των εκδηλώσεων και σύμφωνα με τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ο Εφορος Δημοσίων Σχέσεων φροντίζει για την προβολή των δραστηριοτήτων του Πνευματικού Κέντρου από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης (ραδιοφωνο-τύπος-τηλεόραση), την έγκαιρη και αποτελεσματική διαφήμιση των εκδηλώσεων, τη σύνταξη δελτίων τύπου, την έκδοση εντύπων προγραμμάτων, ταμπλώ, ανακοινώσεων, αφισσών κλπ, καθώς επίσης την προαγωγή των σχέσεων του Πνευματικού Κέντρου με όλους τους κοινωνικούς, πολιτιστικούς και πνευματικούς φορείς.

Ο Εφορος Χώρων Εκδηλώσεων φροντίζει για την ευταξία στους ανοικτούς ή λειστούς χώρους που πραγματοποιούνται εκδηλώσεις του Πνευματικού Κέντρου. Φροντίζει για θέματα διαρρύθμισης του χώρου, καθαριότητας, διακόσμησης, μουσικής, φωτισμού, ταξιδέτησης, κράτησης θέσεων επισήμων προσώπων και προπληρωμένων εισιτηρίων κλπ.

Ο Εφορος Αίθουσας Τέχνης-Πινακοθήκης και Μουσείων φροντίζει για την καλή λειτουργία της αίθουσας Τέχνης, την τήρηση του κανονισμού λειτουργίας της, τον προγραμματισμό των εκθέσεων κλπ εκδηλώσεων, τον εμπλουτισμό της Πινακοθήκης και την καλή λειτουργία των μουσείων και Αρχείων του Πνευματικού Κέντρου.

Ο Εφορος Βιβλιοθηκών φροντίζει για την καλή λειτουργία και τον εμπλουτισμό των Βιβλιοθηκών του Πνευματικού Κέντρου.

Κάθε Εφορος υποχρεούται να συντάσσει έκθεση απολογισμού και προγραμματισμού του τομέα του κάθε τέλος χρόνου την οποία υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο.

ΑΡΘΡΟ 7

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Οικονομική Επιτροπή επιβλέπει τα οικονομικά του Πνευματικού Κέντρου και είναι πάντα ενήμερη για την οικονομική του κατάσταση, ώστε ο προγραμματισμός των εκδηλώσεων και η προετοιμασία αυτών να βρίσκονται κατά το δυνατόν μέσα στα πλαίσια των χρηματοδοτήσεων και γενικά των πόρων του Πνευματικού Κέντρου, έτσι που ο ισολογισμός να παρουσιάζει θετικό αποτέλεσμα.

Συντάσσει το προσχέδιο του ετήσιου προϋπολογισμού, απολογισμού, και ισολογισμού και το θέτει υπόψιν του Προέδρου του Πνευματικού Κέντρου, για να καταρτίσει το οριστικό σχέδιο που θα υποβληθεί στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Ελέγχει την νομιμότητα και εγκυρότητα των δικαιολογητικών που συνοδεύουν τα εντάλματα και συντάσσει βεβαίωση πραγματοποίησης κάθε δαπάνης, που προσαρτάται απαραίτητα στα δικαιολογητικά πληρωμής.

Εισπράττει κάθε ποσόν και το καταθέτει στην ταμιακή υπηρεσία.

Επιθεωρεί σε τακτά χρονικά διαστήματα την αποθήκη υλικού.

Κάθε τέλος χρόνου προβαίνει σε απογραφή του υλικού μαζί με τον αποθηκάριο και υποβάλλει την έκθεσή της στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Ο Πρόεδρος της Οικονομικής Επιτροπής είναι συνάμα Εφορος Υλικού.

Ελέγχει το Βιβλίο Κίνησης Υλικού και το Βιβλίο καταγραφής κινητών πραγμάτων που ανήκουν στο Πνευματικό Κέντρο και γενικά έχει την επιμέλεια της φύλαξης και προστασίας της περιουσίας του νομικού προσώπου.

ΑΡΘΡΟ 8

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ - ΤΑΜΙΑΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Η οικονομική διαχείριση του Πνευματικού Κέντρου γίνεται με βάση προϋπολογισμό εσόδων-εξόδων, που καταρτίζεται σύμφωνα με τις ισχύουσες δ/ξεις περί λογιστικού των ΝΠΔΔ. Κάθε οικονομικό έτος αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου της ίδιας χρονιάς.

Η ταμιακή υπηρεσία του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Λευκάδας διεξάγεται από την υπηρεσία που ασκεί την ταμιακή υπηρεσία του Δήμου Λευκάδας. Τα έσοδα κλπ ποσά κατατίθενται στην Ταμιακή υπηρεσία και αναλαμβάνονται με χρηματικά εντάλματα που ειδικούνται από τον Πρόεδρο και σύμφωνα με τη σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

ΑΡΘΡΟ 9

ΤΗΡΟΥΜΕΝΑ ΒΙΒΛΙΑ

Στη Γραμματεία του Πνευματικού Κέντρου τηρούνται τα εξής βιβλία :

- 1) Βιβλίο Εισερχομένων και Εξερχομένων εγγράφων (Πρωτόκολλο αλληλογραφίας).
- 2) Βιβλίο διεκπεραιώσεως εγγράφων
- 3) Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων Διοικητικού Συμβουλίου.
- 4) Μητρώο προσωπικού.
- 5) Βιβλίο απογραφής κινητών πραγμάτων που ανήκουν στο Πνευματικό Κέντρο.
- 6) Βιβλίο καταγραφής ενθρημημάτων και αναμνηστικών προσφερθέντων ή κειμηλίων δωρηθέντων ή αποκτηθέντων από το Πνευματικό Κέντρο.

7) Βιβλίο κίνησης υλικού.

Τηρείται επίσης αρχείο συγκροτημάτων που έλαβαν μέρος στο Διεθνές Φεστιβάλ Φολκλόρ κάθε χρονιά με τις διευθύνσεις τους, προγραμμάτων, αφισσών, φωτογραφιών κλπ.

ΑΡΘΡΟ 10

ΜΙΚΤΕΣ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ - ΟΜΑΔΕΣ ΔΟΥΛΕΙΑΣ

Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αναθέτει σε μέλη του ή και σε άλλους κατοίκους της πόλης τη συγκρότηση επιτροπών για τη διοργάνωση διαφόρων πολιτιστικών, καλλιτεχνικών και ψυχαγωγικών εκδηλώσεων, η ομάδων δουλειάς για τη μελέτη και επεξεργασία διαφόρων θεμάτων.

Οι Μικτές Οργανωτικές Επιτροπές και οι Ομάδες Δουλειάς βασιζονται στην εθελοντική προσφορά εργασίας και στο ζήλο των μετεχόντων για την εκπλήρωση του σκοπού για τον οποίο συστήθηκαν. Καθήκον του Διοικητικού Συμβουλίου είναι να δίνει όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ευρύτητα στις επιτροπές και ομάδες ώστε να συμμετέχει και αυτές καθένας που ήθελε και θα μπορούσε να προσφέρει στην ομαδική προσπάθεια.

ΑΡΘΡΟ 11 ΑΣΥΜΒΙΒΑΣΤΑ - ΚΩΛΥΜΑΤΑ - ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΗ ΜΕΛΩΝ Δ.Σ

Η ιδιότητα του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου του Πνευματικού Κέντρου είναι τιμητική και άμισθη, όπως και η ιδιότητα του μέλους του Δημοτικού Συμβουλίου. Τα τακτικά μέλη του Πνευματικού Κέντρου είναι δυνατόν να λαμβάνουν συμβολική αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, ανάλογη με αυτή που λαμβάνουν τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, ύστερα από απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου. Άλλου είδους αποζημίωση ή αμοιβή για παρεχόμενες υπηρεσίες τους στο Πνευματικό Κέντρο απαγορεύεται. Ειδικότερα απαγορεύεται σε αυτά κατά τη διάρκεια της θητείας τους να συνδέονται με οποιαδήποτε σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης ή μη εργασίας, σύμβαση έργου, προμήθειας ή έμμισθης εντολής με το νομικό πρόσωπο του Πνευματικού Κέντρου με ποινή εκπώσεώς τους.

Σε περίπτωση παραίτησης, έκπτωσης, θανάτου, ή άλλου εμποδίου κάποιου τακτικού μέλους, η συμπλήρωση της θέσης του στο Διοικητικό Συμβούλιο γίνεται ως εξής:

α) Αν η αντικατάσταση αφορά Δημοτικό Σύμβουλο, ορίζεται νέος από την παράταξη την οποία ανήκε ο αντικαθιστάμενος, β) Αν η αντικατάσταση αφορά εκπρόσωπο ενός από τα τρία πολιτιστικά σωματεία που μετέχουν στη Διοίκηση, ορίζεται νέος από το Διοικητικό Συμβούλιο του σωματείου από το οποίο προερχόταν ο αντικαθιστάμενος. γ) Αν η αντικατάσταση αφορά τακτικό μέλος από τα εκλεγέντα από το Δημοτικό Συμβούλιο, τη θέση αλείφεται να συμπληρώσει το αναπληρωματικό μέλος που προηγείται σε ψήφους στον πίνακα των αναπληρωματικών μελών, το οποίο γίνεται αυτοδικαίως τακτικό μέλος της Διοίκησης.

Τακτικό μέλος που θα απουσιάσει χωρίς νόμιμη ή δικαιολογημένη αιτία από τρεις (3) συνεχείς συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου εκπίπτει αυτοδίκαια από την ιδιότητα του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου. Στην περίπτωση αυτή το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την υποχρέωση να το αντικαταστήσει αμέσως με απόφασή του, που έχει την έννοια της διαπιστωτικής πράξης και η θέση του συμπληρώνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη

Σε περίπτωση που κάποιο τακτικό μέλος προκειται να απουσιάσει από τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου στην οποία προσκληθθηκε, έχει υποχρέωση να ενημερώσει ι έγκαιρα τη διοικητική γραμματεία του Πνευματικού Κέντρου για την απουσία του.

ΑΡΘΡΟ 12

ΕΠΙΤΙΜΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ

Σε πρόσωπα που ετίμησαν τη Λευκάδα με τη συμβολή τους στα Γράμματα ,την Επιστήμη,την Τέχνη και τον Πολιτισμό ή που ανάλωσαν πολύτιμο χρόνο της ζωής τους για την πνευματική,πολιτιστική και καλλιτεχνική πρόοδο του τόπου μας ή που πρόσφεραν διακεκριμένες υπηρεσίες στο Πνευματικό Κέντρο στην προσπάθεια πραγμάτωσης των σκοπών του,απονέμεται ο τίτλος του επίτιμου μέλους του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Λευκάδας, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου,σε πανηγυρική συνεδρίαση, στην οποία καλείται να παραστεί και το τιμώμενο πρόσωπο.

Τα επίτιμα μέλη προσκαλούνται τιμητικά στις ετήσιες εκδηλώσεις του Πνευματικού Κέντρου.

Τα επίτιμα μέλη μπορούν να μετέχουν στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου με δικαίωμα λόγου ,όχι όμως και ψήφου, εκτός αν συμπίπτει στο πρόσωπό τους και η ιδιότητα του τακτικού μέλους.

ΑΡΘΡΟ 13

ΣΤΕΓΑΣΗ - ΓΡΑΦΕΙΑ - ΤΗΛΕΦΩΝΟ

Το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Λευκάδας στεγάζεται στο Δημοτικό Μέγαρο του ομώνυμου Δήμου. Όταν οι συνθήκες το επιτρέψουν θα του διατεθούν δικά του γραφεία Προέδρου,Διευθυντή,Γραμματείας, Αρχείου κλπ, Έχει επίσης δικό του τηλέφωνο.

ΑΡΘΡΟ 14

ΕΠΟΠΤΕΙΑ - ΕΛΕΓΧΟΣ

Το Πνευματικό Κέντρο επ. οπτεύεται και ελέγχεται από τις αρμόδιες προς τούτο Αρχές - Υπηρεσίες,όπως γίνεται και με τα άλλα Ν.Π.Δ Δ που δημιουργούνται από Δήμους και Κοινότητες .

ΑΡΘΡΟ 15

ΕΜΒΛΗΜΑ - ΣΦΡΑΓΙΔΑ

Εμβλημα του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Λευκάδας είναι ο Πήγασος που από παράδοση αποτελεί έμβλημα της Λευκάδας.

Το Πνευματικό Κέντρο έχει διηή του σφραγιδα στρογγυλή,διαμέτρου τεσσάρων (4) εκατοστών με δύο ομόκεντρους κύκλους. Μεταξύ του πρώτου εξωτερικού κύκλου και του δεύτερου αναγράφονται οι λέξεις "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ " στο πάνω μέρος και οι λέξεις " ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ " στο κάτω μέρος. Στο εσωτερικό αναγράφονται κυκλικά οι λέξεις " ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΛΕΥΚΑΔΑΣ ". Στο κέντρο εικονίζεται το έμβλημα,ο Πήγασος.

ΑΡΘΡΟ 16

Με τον Κανονισμό αυτό καταργείται κάθε προηγούμενος . Το Διοικητικό Συμβούλιο του Πνευματικού Κέντρου αποφασίζει για κάθε θέμα που δεν προβλέπεται από τον Κανονισμό αυτό.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΩΝ ΠΕΝΤΕ ΑΠΟΓΡΑΦΩΝ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΛΕΥΚΑΔΑΣ

Ο Ν Ο Μ Α	1940	1951	1961	1971	1981	1991	2001
1. ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ	7011	7141	7011	7141	6694	6721	7548
2. " ΜΕΓΑΝΗΣΙΟΥ	2008	1664	2008	1664	1619	1246	1092
3. " ΣΦΑΚΙΩΤΩΝ	2223	1756	2223	1756	1356	1404	1329
4. ΚΟΙΝ. ΑΓ. ΗΛΙΑ	327	246	327	246	236	186	158
5. " ΑΓ. ΝΙΚΗΤΑ	155	74	155	74	69	112	64
6. " ΑΓ. ΠΕΤΡΟΥ	1225	877	1225	877	725	647	617
7. " ΑΘΑΝΙΟΥ	508	345	508	345	232	227	203
8. " ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ	746	587	746	587	550	566	685
9. " ΑΠΟΛΠΑΙΝΑΣ	506	386	506	386	292	317	507
0. " ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ	490	453	490	453	371	368	432
1. " ΒΑΥΚΕΡΗΣ	309	106	309	106	111	73	100
2. " ΒΛΥΧΟΥ	561	518	561	518	559	498	539
3. " ΒΟΥΡΝΙΚΩΝ	368	296	368	296	255	208	218
4. " ΔΡΑΓΑΝΟΥ	279	196	279	196	163	129	134
5. " ΔΡΥΜΩΝΑ	256	170	256	170	159	133	159
6. " ΕΓΚΛΟΥΒΗΣ	713	613	713	613	475	333	205
7. " ΕΞΑΝΘΕΙΑΣ	676	489	676	489	342	336	374
8. " ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	-	-	-	-	48	86	60
9. " ΕΥΓΗΡΟΥ	449	332	449	332	266	249	194
0. " ΚΑΛΑΜΙΤΣΙΟΥ	674	459	674	459	380	307	261
1. " ΚΑΛΑΜΟΥ	-	-	-	-	454	379	483
2. " ΚΑΡΥΩΤΩΝ	384	382	384	382	310	340	442
3. " ΚΑΡΥΑΣ	1877	1350	1877	1350	1152	957	989
4. " ΚΑΣΤΟΥ	-	-	-	-	68	50	120
5. " ΚΑΤΟΥΝΑΣ	703	606	703	606	625	772	933
6. " ΚΑΤΩΧΩΡΙΟΥ	405	296	405	296	234	178	169
7. " ΚΟΜΗΛΙΟΥ	228	131	228	131	78	48	49
8. " ΚΟΝΤΑΡΑΙΝΑΣ	392	328	392	328	272	251	237
9. " ΜΑΡΑΝΤΟΧΩΡΙΟΥ	562	489	562	489	405	340	327
0. " ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ	339	315	339	315	265	377	505
1. " ΝΙΚΟΛΗ	326	259	326	259	179	223	139
2. " ΝΥΔΡΙΟΥ	510	667	510	667	694	783	1011
3. " ΠΗΓΑΔΗΣΑΝΩΝ	349	283	349	283	220	205	233
4. " ΠΛΑΤΥΣΤΟΜΩΝ	408	381	408	381	321	358	419
5. " ΠΟΡΟΥ	446	336	446	336	292	240	226
6. " ΣΥΒΡΟΥ	702	611	702	611	503	458	418
7. " ΤΣΟΥΚΑΛΑΔΩΝ	749	651	749	651	500	454	433
8. " ΦΤΕΡΝΟΥ	327	224	327	224	210	183	181
9. " ΧΑΡΑΔΙΑΤΙΚΩΝ	462	334	462	334	265	231	202
0. " ΧΟΡΤΑΤΩΝ	327	211	327	211	159	138	110
	31064	30477	28980	24581	21863	21111	22506

ΤΗΡΗΣΕΙΣ

- Οι Δήμοι Μεγανησιού και Σφακιωτών ιδρύθηκαν το 1990
- Οι Κοινοότητες Επίσκοπης, Καλαμού και Καστού ανήκουν στο Νομό Λευκάδας από το 1974 και μετά

Κωδικός αριθμός	Λήμμοι, Κοινότητες, Οικισμοί	Πληθυσμός	Κωδικός αριθμός	Λήμμοι, Κοινότητες, Οικισμοί	Πληθυσμός
24 ΝΟΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ					
241	ΕΠΙΡΧΙΑ ΛΕΥΚΑΔΟΣ (ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΝΗΣΟΥ)		2411200	Κοινότητα Λομφώνος	133
	ΔΗΜΟΙ		01	Λομφών,ο	133
24100100	Δήμος Λευκάδος	6.721	2411300	Κοινότητα Εγκλουβής	333
01	Λευκάς,η	6.344	01	Εγκλουβή,η	256
02	Καλλιγόνιον,το	83	02	Λομφών,ο	63
03	Φρύνιον,το	294	03	Στοιφοτούνα,η	14
24100200	Δήμος Μεγανησιού	1.246	2411400	Κοινότητα Εξανθείας	336
01	Κατωμέριον,το	523	01	Εξάνθεια,η	336
02	Βαθύ,το	211	2411500	Κοινότητα Επισκοπής (επί της νήσου Καλάμου)	86
03	Σκορπιός,ο (νησίς)	1	01	Επισκοπή,η	86
04	Σπάρτη,η (νησίς)	—	2411600	Κοινότητα Ευγήρου	249
05	Σπαροχώριον,το	511	01	Ευγήρος,η	136
24100300	Δήμος Σφακιωτών (Λαζαράτειν)	1.404	02	Σύβοτα,τα	113
01	Λαζαράτα,τα	453	2411700	Κοινότητα Καλαμιτσίου	307
02	Ασπρογερακάτα,τα	138	01	Καλαμίτσιον,το	307
03	Κάβαλλος,ο	292	2411800	Κοινότητα Καλάμου (επί της ομώνυμου νήσου)	379
04	Πινακοχώριον,το	293	01	Κάλαμος,ο	379
05	Σπανοχώριον,το	228	2411900	Κοινότητα Καριωτών	340
	ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ		01	Καριώται,οι	340
24110100	Κοινότητα Αγίου Ηλία	186	2412000	Κοινότητα Καρυάς	957
01	Άγιος Ηλίας,ο	186	01	Κορυά,η	957
24110200	Κοινότητα Αγίου Νικήτα	112	2412100	Κοινότητα Καστού (επί της ομώνυμου νήσου)	50
01	Άγιος Νικήτας,ο	112	01	Καστός,ο	50
24110300	Κοινότητα Αγίου Πέτρου	647	2412200	Κοινότητα Κατούνης	772
01	Άγιος Πέτρος,ο	647	01	Λυγιά,η	601
24110400	Κοινότητα Αθανίου	227	02	Επίσκοπος,ο	59
01	Αθάνιον,το	204	03	Κατούνα,η	112
02	Άγιος Νικόλαος Νηρός,ο	23	2412300	Κοινότητα Κατωχωρίου	178
24110500	Κοινότητα Αλεξάνδρου	566	01	Κατωχώριον,το	178
01	Νικιάνα,η	547	2412400	Κοινότητα Κομηλίου	48
02	Αλέξανδρος,ο	10	01	Κομηλίον,το	48
03	Κολλυβάτα,τα	9	2412500	Κοινότητα Κονταραίνης	251
24110600	Κοινότητα Απολλαινης	317	01	Κοντάρινα,η	251
01	Απόλλαινα,η	317	2412600	Κοινότητα Μαραντοχωρίου	340
24110700	Κοινότητα Βασιλικής	368	01	Μαραντοχώριον,το	340
01	Βασιλική,η	368	2412700	Κοινότητα Νεοχωρίου	377
24110800	Κοινότητα Βαυκερής	73	01	Καλλιθέα,η (Μεγάλο Αιτάκιον,το)	242
01	Βαυκερή,η	73	02	Άγιος Χριστόφορος,ο	115
24110900	Κοινότητα Βλυχού	498	03	Μαδουσί,η (νησίς)	—
01	Βλυχόν,το	410	04	Νεοχώριον,το	20
02	Γένιον,το	88	2412800	Κοινότητα Νικολής	223
24111000	Κοινότητα Βουρνικά	208	01	Νικολής,ο	135
01	Βουρνικάς,ο	208	02	Μανάση,η	88
24111100	Κοινότητα Δραγάνου	129			
01	Δράγανον,το	119			
02	Πανοχώριον,το	10			

Νομός Λευκάδος (συνέχεια)

Κωδικός αριθμός	Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί	Πληθυσμός	Κωδικός αριθμός	Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί	Πληθυσμός
24112900	Κοινότητα Νυδρίου	783	24113400	Κοινότητα Τσουκαλάδων	454
01	Νυδρίον,το	682	01	Τσουκαλάδες,οι	454
02	Δημοσάρι,το	13	24113500	Κοινότητα Φτερνού	183
03	Ράχη,η	88	01	Φτερνόν,το	183
24113000	Κοινότητα Πηγαδηράνων	205	24113600	Κοινότητα Χαραδιάτικων	231
01	Πηγαδηράναι,οι	205	01	Χαραδιάτικα,τα	160
24113100	Κοινότητα Πλατυστόμων	358	02	Άλατρον,το	32
01	Περγιάλαια,τα	284	03	Στενή,τα	39
02	Πλατύστομα,τα	74	24113700	Κοινότητα Χορτάτων	138
24113200	Κοινότητα Πόρου	240	01	Χορτάτα,τα	138
01	Πόρος,ο	236		Σύνολο Επαρχίας Λευκάδος	21.111
02	Μικρός Γιαλός,ο	4		Σύνολο Νομού Λευκάδος	21.111
24113300	Κοινότητα Σύβρον	458			
01	Σύβρος,ο	458			

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

A ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	πρ/σμός 2001	εσοδα 2001	πρ/σμός 2002	
0/018.1 Πρόσοδοι από ίδιες Εκδηλώσεις	32.000.000	27.331.800	20.000.000	58.694,06 EURO
0/036.3α Τέλη Διαφημίσεων- Χορηγίες	10.000.000	4.250.000	5.000.000	14.673,51 <<
0/051.9 Επιχορήγηση Δήμου Λευκά- δας	55.000.000	46.000.000	50.000.000	146.735,14 <<
ΣΥΝΟΛΟ	97.000.000	77.581.800	75.000.000	220.102,71 <<

B ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ

1/131.9α Λοιπές επιχορηγήσεις από Τράπεζες, διάφορα Υπουργ. κλπ	33.000.000	30.000.000	30.000.000	88.041,09 <<
1/131.9β Επιχορήγηση Ν.Α για ίδρυση Διεθνούς Μουσείου στολών			5.000.000	14.673,51 <<
1/131.9γ Επιχορήγηση Υπουργείου Πολιτισμού	50.000.000		50.000.000	146.735,14 <<
2/221.2 Εισπρακτέα υπόλοιπα από βεβαιωμένα κατά τα περασμέ- να οικον Έτη έκτακτα έσοδα Υπ.Πολιτισμού			50.000.000	146.735,14 <<
- ΥΠΠΟ Δ/ση Γραμμάτων			2.500.000	7.336,76 <<
3/311.1 Χρηματικό Υπόλοιπο Προηγούμενης χρήσης μετα- φερόμενο σε νέα			2.500.000	7.336,76 <<
1/162.9 Λοιπά έσοδα από γενόμενες δαπάνες για λογαριασμό τρίτων α) Υπέρ ΤΑΔΚΥ			200.000	586,94
β) Φόρος προμηθειών 1%,4%, 8%,20%			4.800.000	14.086,57
ΣΥΝΟΛΟ	83.000.000	30.000.000	145.000.000	425.531,91
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	133.000.000	107.581.800	220.000.000	645.634,62

Β' ΕΞΟΔΑ	πρ/σμός 2001	πραγμ 2001	πρ/σμός 2002	EURO
0/012.9 ^α Αποζημίωση καλλιτεχνικών σχημάτων	45.000.000	29.455.000	35.000.000	102.714,60
0/012.9 ^β Αποζημίωση καλλιτεχνικού Δ/ντή	7.500.000	7.500.000	7.500.000	22.010,27
0/032.5 Εισφορά υπέρ ΓΑΔΚΥ	700.000	-	1.250.000	3.668,38
0/061.1 Ταχυδρομικά τέλη	200.000	199.300	300.000	880,41
0/061.2 Τηλεγραφικά, Τηλεφωνικά τέλη	1.500.000	1.490.000	1.700.000	4.988,99
0/062.1 Διαφημίσεις-Δημοσιεύσεις (προγράμματα-αφίσες κλπ)	6.500.000	5.917.700	6.500.000	19.075,57
0/062.1 ^α Έκδοση Επετειακού Λευκώ- ματος Διεθνούς Φεστιβάλ Φολκλόρ	-	-	4.500.000	13.206,16
0/062.1 ^β Δημοσιεύσεις Τοπικού Τύπου και ραδιοφώνου	1.000.000	979.400	1.100.000	3.228,17
0/062.3 ^α Εστίαση Συγκροτημάτων	14.500.000	14.905.973	17.200.000	50.476,89
0/062.3 ^β Προμήθεια ειδών υποδομής για χώρο Εστίασης	3.000.000	-	3.000.000	8.804,11
0/062.4 Φύλοξενίες	1.500.000	1.347.086	2.500.000	7.336,76
0/062.9 ^α Αναμνηστικά	1.000.000	667.054	2.000.000	5.868,41
0/062.9 ^β Δαπάνες Γιορτών Καρναβαλιού	20.500.000	18.330.609	10.000.000	29.347,03
0/062.9 ^γ Λειτουργία Αίθουσας Τέχνης	1.000.000	667.000	1.500.000	4.402,05
0/062.9 ^δ Δαπάνες πραγματοποίησης ΒΑΡΚΑΡΟΛΑΣ	1.000.000	1.000.000	1.000.000	2.934,70
0/062.9 ^ε Λειτουργία Λαογραφικού Μουσείου	400.000	-	600.000	1.760,82
0/062.9 ^{στ} Εκτυπώσεις, εκδόσεις γενικά και βιβλιοδετήσεις	200.000	188.800	300.000	880,41
0/062.9 ^ζ Δαπάνες ίδρυσης Διεθνούς Μουσείου στολών	-	-	5.000.000	14.673,51
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΚΑ Θ ΔΡΧ	165.500.000	82.647.922	100.950.000	296.257,24

ΕΙΔΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΠΙ ΜΕΡΟΥΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

05/111.1 Αποδοχές Τακτικών Υπαλλήλων προσωπικού	15.000.000	14.756.726	16.000.000	46.955,25
05/113.1 Αποζημίωση για Υπερ Εργασία	180.000	159.819	200.000	586,94
05/113.2 ^α Αποζημίωση για έξοδα κίνησης υπαλλήλων	1.500.000	1.188.000	1.500.000	4.402,05
05/113.2 ^β Αποζημίωση για έξοδα κίνησης συγκροτημάτων	3.500.000	3.480.500	3.000.000	14.673,51
05/113.9 Εργατικά(κατασκευές, μεταφο- ρές, διαμόρφωση σχολείων κλπ)	6.000.000	5.346.100	7.000.000	20.542,92
05/113.9 ^α Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη	200.000	19.841	200.000	586,94
05/121.1 Ενοίκιο δωματίων και ξενού	5.000.000	5.434.876	6.500.000	19.075,57
05/121.2 Διάφορες μεταφορές	5.000.000	4.645.944	5.500.000	16.140,87
05/121.9 Ενοίκιο μικροφωνικών	5.000.000	4.247.998	4.000.000	11.738,81

05/122.6	Δαπάνες καθαρισμού κτιρίων	2.000.000	1.808.000	2.500.000	7.336,76
05/141.1	Προμήθεια βιβλίων, περιοδικών και λοιπών εκδόσεων	100.000	94.400	200.000	586,94
05/141.2	Προμήθεια γραφικής ύλης και μικροαντικειμένων γραφείου	100.000	213.885	300.000	880,41
05/143.9	Προμήθεια λοιπών ειδών υγιεινής & καθαριότητας	500.000	497.998	700.000	2.054,29
05/146.4	Προμήθεια καυσίμων & λιπαντικών	500.000	477.000	600.000	1.760,82
05/146.4	Προμήθεια κινηματογραφικού υλικού για κινηματογρ. Λέσχη	300.000	300.000	300.000	880,41
05/147.6	Προμήθεια ειδών σημειοστολ.	200.000	179.655	300.000	880,41
05/147.9α	Προμήθεια ειδών υποδομής	3.000.000	2.375.598	4.000.000	11.738,81
05/147.9β	Προμήθεια αναλώσιμων	1.000.000	968.570	2.400.000	7.043,29
05/151.9*	Συμπλήρωση ΧΕΛΒΙ δια βιβλίων περιοδικών και εντύπων	500.000	640.968	700.000	2.054,29
05/161.9β	Αμοιβή επιγραφοποιού	1.100.000	1.044.580	1.500.000	4.402,05
05/161.9γ	Αμοιβή ηλεκτρολόγου	1.500.000	1.500.000	1.300.000	3.815,11
75/131.9α	Διαμόρφωση χώρων εκδηλώσε	500.000	318.000	1.000.000	2.934,70
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑ 05		54.180.000	49.698.458	61.700.000	181.071,15
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ δρχ		159.680.000	132.346.380	162.650.600	477.328,39
4/411.9	Αποδόσεις εισπραχθέντων υπερ τρίτων εσόδων (ΤΑΔΚΥ, Φόρος Προμηθειών)			5.000.000	14.673,51
4/413	Πληρωμές που αφορούν υποχρεώσεις παρελθόντων οίκων Ετών Αποθεματικό			49.725.219	145.928,74
				2.624.781	7.703,98
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ ΔΡΧ				220.000.000	645.634,62

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Α' ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	πρ/σμός 2002	εσοδα 2002	πρ/σμός 2003
0/018.1 Πρόσοδοι από ίδιες εκδηλ. Εισιτήρια	58.694,06 €	31.200€	30.000€
0/036.3α Τέλη Διαφημίσεων- Χορηγίες	14.673,51 €	7.809,70€	8.000€
0/051.9 Επιχορήγηση Δήμου Λευκάδας	146.735,14€	124.724,87€	147.388€
ΣΥΝΟΛΟ	220.102,71€	163.734,57	185.388€
Β' ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ			
1/131.9α Λουτές επιχορηγήσεις από Τράπεζες, διάφορα Υπουργ. κλπ	88.041,09€	58.350€	10.000€
1/131.9β Επιχορήγηση Υπουργείου Πολιτισμού	300.807,04€	146.735,14€	146.736€
1/131.9γ Επιχορήγηση Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης	58.694,06€	44.020,54€	45.000€
ΣΥΝΟΛΟ	447.542,19€	249.105,68€	201.736€
2/211.9 Τακτικά Εσοδα από περασμένα οικον έτη (Δήμος Λευκάδας)			22.010€
2/221.2 Εκτακτα Εσοδα από περασμένα οικον έτη (ΥΠΠΟ)			146.735€
3/311.1 Χρηματικό Υπόλοιπο Προηγούμενης χρήσης μετα- φερόμενο σε νέα			15.331€
ΣΥΝΟΛΟ			184.076€
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	667.644,90€	412.840,25€	571.200€
Β' ΕΣΟΔΑ	πρ/σμός 2002	πραγμ 2002	πρ/σμός 2003
0/012.9 ^α Αποζημίωση καλλιτεχνικών σχημάτων	102.714,60	58.546,69	60.000 €
0/012.9β Αποζημίωση Κολλιτεχνικού Δ/ντή	22.010,27	22.010,27	22.010€
0/012.9γ Αποζημίωση τοπικών καλλιτεχνικών σχημάτων για εκδηλώσεις	-	-	17.400€
0/032.5 Εισφορά υπέρ ΓΑΔΚΥ	3.668,38	-	5.000€
0/061.1 Ταχυδρομικά τέλη	880,41	435	500€
0/061.2 Τηλεγραφικά, Τηλεφωνικά τέλη	4.988,99	2.350	3.000€
0/062.1α Διαφημίσεις-Δημοσεύσεις (προγράμματα-αφίσες κλπ)	19.075,57	16.921,20	17.000€

0/062.1 ^β Δημοσιεύσεις Τοπικού Τύπου και ραδιοφώνου	3.228,17	244,53	1.000€
0/062.3 ^α Εστίαση Συγκροτημάτων	50.476,89	51.335,21	52.000€
0/062.3 ^β Προμήθεια ειδών υποδομής για χώρο Εστίασης	8.804,11	589,07	11.000€
0/062.4 Φύλοξενίες	7.336,76	2.881,41	3.500€
0/062.5 Οργάνωση Συνεδρίων	-	-	6.000€
0/062.9 ^α Αναμνηστικά	5.868,41	5.745,60	5.000€
0/062.9 ^β Δαπάνες Γιορτών Καρναβαλιού	29.347,03	28.591,27	25.000€
0/062.9 ^γ Λειτουργία Αίθουσας Τέχνης	4.402,05	2.224,98	5.000€
0/062.9 ^δ Δαπάνες πραγματοποίησης ΒΑΡΚΑΡΟΛΑΣ	2.934,70	2.934,70	3.000€
0/062.9 ^ε Λειτουργία Λαογραφικού Μουσείου	1.760,82	-	1.800€
0/062.9 ^{στ} Δαπάνες Μουσείου Στολών	14.673,51	8.014,56	6.000€
0/072.2 Εκτυπώσεις εκδόσεις γενικά και βιβλιοδετήσεις	880,41	200,60	500€
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑ 0	283.051,08	203.025,09	245.710€

ΕΙΔΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΠΙ ΜΕΡΟΥΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

05/111.1 Αποδοχές Τακτικών Υπαλλήλων προσωπικού	46.955,25	46.354,46	48.000€
05/112.2 Αντιμισθία εργατοτεχνικού προσωπικού	-	-	15.000€
05/113.1 Αποζημίωση για Υπερωριακή Εργασία	1.028,15	1.028,15	1.500€
05/113.2 ^α Αποζημίωση και έξοδα κίνησης συγκροτημάτων	14.673,51	11.750,89	13.000€
05/113.2 ^β Αποζημίωση για έξοδα κίνησης υπαλλήλων	7.171,82	7.171,82	8.000€
05/113.9 ^α Εργατικά	20.542,92	16.240,98	8.000€
05/113.9 ^β Ιατροφαρμακευτική περιθαλψη	586,94	146,00	400€
05/121.1 Ενοίκιο δωματίων και ξενοδ	19.075,57	17.146,75	18.000€
05/121.2 Διάφορες μεταφορές	16.140,87	16.978,39	14.000€
05/121.9 Ενοίκιο μικροφονικών	11.738,81	10.271,46	10.000€
05/122.6 Δαπάνες καθαρισμού κτιρίων	7.336,76	5.830,51	6.000€
05/141.1 Προμήθεια βιβλίων, περιοδικών και λοιπών εκδόσεων	586,94	277,04	500€
05/141.2 Προμήθεια Γραφικής ύλης και μικροαντικειμένων γραφείου	880,41	495,76	1.000€
05/143.9 Προμήθεια ειδών υγιεινής και καθαριότητας	2.054,29	1.431,36	2.000€
05/145.1 Προμήθεια καυσίμων και λιπαντικών για την κίνηση μεταφορικών μέσων	1.760,82	1.143,38	1.500€
05/146.4 Προμήθεια κινηματογραφικού υλικού για κινηματογραφική Λέσχη	880,41	-	1.000€
05/147.1 Προμήθεια ειδών σημασιολογισμού και φωταγωγήσεων	880,41	392,47	500€

05/147.9α Προμήθεια ειδών υποδομής	11.738,81	8.625,39	5.000€
05/147.9β Προμήθεια αναλώσιμων	7.043,29	8.621,20	9.000€
05/151.9 ^α Συμπλήρωση ΧΕΛΑΒΙ δια βιβλίων, περιοδικών & εντύπων	2.054,29	2.643,46	5.000€
05/161.9 ^α Αμοιβή Επιγραφοποιού	4.402,05	755,20	3.000€
05/161.9β Αμοιβή Ηλεκτρολόγου	3.815,11	6.648,61	6.000€
75/131.9 Διαμόρφωση χώρων εκδηλ.	2.934,70	854,32	30.000€
ΣΥΝΟΛΟ Κ.Α 05	184.282,13	164.807,60	206.400€
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	467.333,21	367.832,69	452.110€
4/413 Οφειλές παρέλθόντων ετών Αποθεματικό			111.920,25€ 7.169,75€
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ			571.200€

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Α* ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	πρ/σμός 2003	εσοδα 2003	πρ/σμός 2004
0/018.1 Πρόσοδοι από ίδιες εκδηλ Εισιτήρια	30.000€	14.880	30.000
0/036.3α Τέλη Διαφημίσεων- Χορηγίες	8.000€	31.287	30.000
0/051.9 Επιχορήγηση Δήμου Λευκάδας	147.388€	125.390	162.388
ΣΥΝΟΛΟ	185.388€	185.517	222.388
Β' ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ			
1/131.9α Λοιπές επιχορηγήσεις από Τράπεζες, διάφορα Υπουργ. κλπ	10.000€	124.000	53.725
1/131.9β Επιχορήγηση Υπουργείου Πολιτισμού	146.736€	75.000	50.000
1/131.9γ Επιχορήγηση Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης	45.000€	44.020	50.000
ΣΥΝΟΛΟ	201.736€	243.020	153.725
2/211.9 Τακτικά Εσοδα από περασμένα οικον έτη (Δήμος Λευκάδας)			41.347
2/221.2 Εκτακτα Εσοδα από περασμένα οικον. έτη (ΥΠΠΟ)			-
3/311.1 Χρηματικό Υπόλοιπο Προηγούμενης χρήσης μετα- φερόμενο σε νέα		15.331	50.540
ΣΥΝΟΛΟ			91.887
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ		443.868	468.000
Β' ΕΞΟΔΑ	πρ/σμός 2003	πραγμ 2003	πρ/σμός 2004
1/012.9 ^α Αποζημίωση καλλιτεχνικών σχημάτων	60.000 €	35.124,94	40.000
1/012.9β Αποζημίωση σκηνοθέτη για το Θεατρικό Εργαστήρι	-	-	12.500
1/012.9γ Αποζημίωση τοπικών καλλιτεχνικών σχημάτων για εκδηλώσεις	17.400€	-	20.000
1/032.5 Εισφορά υπερ ΤΑΔΚΥ	5.000€	-	5.000
1/061.1 Ταχυδρομικά τέλη	500€	358,80	500
1/061.2 Τηλεγραφικά, Τηλεφωνικά τέλη	3.000€	1.623,00	4.000
1/062.1α Διαφημίσεις-Δημοσιεύσεις (προγράμματα-αφίσες -σπότ πανώ κλπ)	17.000€	15.881,99	17.000

0/062.1 ^β Δημοσιεύσεις Τοπικού Τύπου και ραδιοφώνου	1.000€	134,81	3.000
0/062.3 ^α Εστίαση Συγκροτημάτων	52.000€	30.699,81	40.000
0/062.3 ^β Προμήθεια ειδών υποδομής για χώρο Εστίασης	11.000€	-	11.000
0/062.4 Φιλοξενίες	3.500€	2.227,85	5.000
0/062.5 Οργάνωση Συνεδρίων	6.000€	6.699,20	8.000
0/062.9 ^α Αναμνηστικά	5.000€	2.213,50	4.000
0/062.9 ^β Δαπάνες Γιορτών Καρναβαλιού	25.000€	22.500,00	25.000
0/062.9 ^γ Λειτουργία Αίθουσας Τέχνης	6.000€	3.548,50	5.000
0/062.9 ^δ Δαπάνες πραγματοποίησης ΒΑΡΚΑΡΟΛΑΣ	3.000€	614,00	3.000
0/062.9 ^ε Λειτουργία θεατρικού Εργαστηρίου	-	-	12.500
0/062.9 ^{στ} Λειτουργία Λαογραφικού Μουσείου	1.800€	-	2.000
0/062.9 ^ζ Δαπάνες Μουσείου Στολών	6.000€	-	5.000
0/072.2 Εκτυπώσεις ,εκδόσεις γενικά και βιβλιοδετήσεις	500€	243,36	3.000
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑ 0	245.710€	121.869,76	225.500

ΕΙΔΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΠΙ ΜΕΡΟΥΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

05/111.1 Αποδοχές Τακτικών Υπαλλήλων προσωπικού	48.000€	54.675,49	60.000
05/112.2 Αντιμισθία εργατοτεχνικού προσωπικού	15.000€	5.900,00	7.000
05/113.1 Αποζημίωση για Υπερωριακή Εργασία	1.700€	1.626,30	2.000
05/113.2 ^α Αποζημίωση και έξοδα κίνησης συγκροτημάτων	13.000€	7.924,35	10.000
05/113.2 ^β Αποζημίωση για έξοδα κίνησης υπαλλήλων	8.000€	5.960,00	8.000
05/113.9 ^α Εργατικά	8.000€	13.503,28	15.000
05/113.9 ^β Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη	400€	84,69	500
05/121.1 Ενοίκιο δωματίων και ξενοδ	18.000€	14.187,10	17.000
05/121.2 Διάφορες μεταφορές	14.000€	12.981,68	14.000
05/121.9 Ενοίκιο μικροφωνικών	10.000€	5.664,00	7.000
05/122.4 Δαπάνες ηλεκτροφωτισμού κτιρίων	-	681,00	2.000
05/122.6 Εργατικά για καθαρισμό κτιρίων	6.000€	4.500,00	6.000
05/141.1 Προμήθεια βιβλίων, περιοδικών και λοιπών εκδόσεων	500€	192,00	2.000
05/141.2 Προμήθεια Γραφικής ύλης και μικροαντικειμένων γραφείου	1.000€	215,02	500
05/143.9 Προμήθεια ειδών υγιεινής και καθαριότητας	2.000€	869,82	1.500
05/145.1 Προμήθεια καυσίμων και λιπαντικών για την κίνηση μεταφορικών μέσων	1.500€	396,05	1.000

05/146.4 Προμήθεια κινηματογραφικού υλικού για κινηματογραφική Λέσχη	1.000€	-	1.000
05/147.1 Προμήθεια ειδών σημαιοστολισμού και φωταγωγήσεων	500€	531,76	700
05/147.9α Προμήθεια ειδών υποδομής	5.000€	2.325,43	3.000
05/147.9β Προμήθεια αναλώσιμων	9.000€	5.332,32	6.000
05/151.9 ^α Συμπλήρωση ΧΕΛΒΙ δια βιβλίων, περιοδικών & εντύπων	5.000€	2.049,33	5.000
05/161.9 ^α Αμοιβή Επιγραφοποιού	3.000€	2.002,20	3.000
05/161.9β Αμοιβή Ηλεκτρολόγου	6.000€	4.500,00	6.000
75/131.9 Διαμόρφωση χώρων εκδηλ.	30.000€	12.052,11	24.200
75/147.9 ^α Διάκοσμος Πόλης (Χριστ. κλπ)	15.000€	15.170,36	15.000
ΣΥΝΟΛΟ Κ.Α 05	221.600€	173.324,29	217.400
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	467.310€	295.194,05	442.900
4/413 Οφειλές παρελθόντων ετών Αποθεματικό		98.133,95	16.558,28 8.541,72
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ		393.328	468.000